

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
fredag 9. desember 2022 kl. 08:00
i
Landbruksdirektoratet

Møtet ble hevet kl. 09:30.

Til stede:	Björg Tørresdal, Bjørn Gimming, Tor Jacob Solberg, Hans Thorn Wittussen (vara for Trine Hasvang Vaag), Anne Jødahl Skuterud, Kristin Taraldsrud Hoff (vara for Gaute Lenvik), Bjørn-Ole Juul-Hansen, Arnfinn Hongseth, Anne Berit Aker Hansen og Marit Haugen
Forfall:	Trine Hasvang Vaag, Gaute Lenvik og Thea Susanne Skaug (vara kunne heller ikke stille)
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Jørn Rølfsen, Lise Wirstad Dynna, Kari Helen Telfer, Hans Peder Hvide Bang, Jannicke Jensen Myhre og Ellen Karin Solevåg

Saksliste

092/22	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	3
093/22	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	5
094/22	Orientering fra markedsregulator.....	7
095/22	Alle - Endret representasjon i Omsetningsrådet for Norsk Bonde- og Småbrukarlag fra 14.11.2022.....	9
096/22	Endring av forskrift om førtidslaktning av verpehøns.....	10
097/22	Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 2. halvår 2022....	15
098/22	Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - sats 1. halvår 2023....	19
099/22	Kjøtt - Satser i markedsreguleringen 2023.....	23
100/22	Kjøtt - Satser prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder 2023.....	25
101/22	Melk - Budsjett faglige tiltak 2023.....	29
102/22	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett faglige tiltak 2023 (Animalia).....	35
103/22	Egg og fjørfe - Budsjettsøknad for forsøkshus ved NMBU 2023.....	52
104/22	Korn – Budsjett faglige tiltak 2023 - Prosjekt Prohøst.....	56
105/22	Korn – Budsjett faglige tiltak 2023 - Prosjekt Økt og markedsrettet	

	produksjon av belgvekster.....	58
106/22	Korn - Budsjett faglige tiltak og opplysningsvirksomhet 2023. Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner.....	60
107/22	Korn - Budsjett faglige tiltak 2023. Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner - Prosjekt om mathvetekvalitetsanalyser.....	64
108/22	Korn - Budsjett opplysningsvirksomhet brød og korn 2023.....	67
109/22	Melk - Budsjett Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS 2023.....	71
110/22	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2023.....	78
111/22	Grønt - Budsjett for 2023 for faglige tiltak - opplysningsvirksomhet og administrasjonsgodtgjørelse.....	96
112/22	Alle - Budsjett for markedsføring av Nyt Norge og for forbrukerrettet informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023.....	109
113/22	Melk - Budsjett Tines administrasjonsgodtgjørelse 2023.....	121
114/22	Kjøtt og egg - Budsjett Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2023.....	125
115/22	Korn - Administrasjonsbudsjett markedsregulering korn 2023.....	131
116/22	Melk - Budsjett for kostnadene ved markedsreguleringen i 2023 og forslag til omsetningsavgift for ku- og geitemelk.....	134
117/22	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift 2023.....	143
118/22	Delegerte saker - Rapportering til Omsetningsrådet i møte 9. desember 2022.....	153

Saksnr.: 092/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 22/80290-1

Møtebehandling

Björg Tørresdal foreslo at sak 95/22 «Alle - Endret representasjon i Omsetningsrådet for Norsk Bonde- og Småbrukarlag fra 14.11.2022» behandles etter sak 92/22.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Saksnr.: 093/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 22/80290-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 27. oktober 2022 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Saksnr.: 094/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 22/80290-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Anne Jødahl Skuterud
- Kjøtt og egg Hans Thorn Wittussen
- Melk Marit Haugen

Presentasjonene er lagt ut i skyløsningen Jottacloud.

Saksnr.: 095/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Alle - Endret representasjon i Omsetningsrådet for Norsk Bonde- og Småbrukarlag fra 14.11.2022	Saksnr.: 21/48980-7

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet har i brev datert 14. november 2022 oppnevnt Tor Jacob Solberg som medlem og Vegard Vigdenes som varamedlem i Omsetningsrådet for Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Tor Jacob Solberg erstatter Kjersti Hoff, og Vegard Vigdenes erstatter Eli Berge Ness.

Funksjonstiden for medlemskapet er f.o.m. 14.11.2022 t.o.m. 31.12.2025.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Landbruks- og matdepartementet datert 14. november 2022

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Saken tas til orientering.

Saksnr.: 096/22	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Endring av forskrift om førtidsslakting av verpehøns	Saksnr.: 22/47329-9

Beskrivelse

Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet foreslår en endring i forskrift om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns § 3. Forslaget er en oppfølging av et forslag fra Nortura. Bestemmelsen i § 3 sier at produsenten ikke kan ha nytt innsett i verping før tidligst åtte uker etter planlagt ordinær slakteuke. Nortura mener det er behov for fleksibilitet i denne bestemmelsen, og at forskriften bør endres slik at den er i tråd med etablert praksis.

Nortura foreslår å legge til et nytt andre ledd i § 3, med følgende formulering:

«Markedsregulator kan i særlige tilfeller fravike kravet til åtte ukers opphold etter ordinær slaktealder. I så fall avkortes kompensasjon for førtidsslakting tilsvarende, jf. § 4 siste ledd.»

Landbruksdirektoratet støtter forslaget. Omsetningsrådet ga tilslutning til forslaget i møte 20. mai 2022 (sak 052/22).

Landbruksdirektoratets har sendt forslaget til endring på høring. Det kom ett høringssvar fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund som ikke har noen merknader til forslaget.

Landbruksdirektoratet ber nå Omsetningsrådet vedta endringsforskriften.

Hjemmel

- Lov av 1936.07.10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.
- Forskrift av 22.06.2020 nr. 1397 om kompensasjon for frivillig førtidsslakting av verpehøns § 3

Forutsetninger

Vedlegg

- Høringsbrev av 7. september 2022 med høringsliste
- Høringssvar av 3. oktober 2022 fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet vedtar følgende endringsforskrift:

«Forskrift om endring i forskrift om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns.

Fastsatt av Omsetningsrådet 9. desember 2022 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd

I

I forskrift av 22. juni 2020 nr. 1397 om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns, gjøres følgende endringer:

§ 3. *Grunnvilkår* andre ledd skal lyde:

«Markedsregulator kan i særlige tilfeller fravike kravet til åtte ukers opphold etter ordinær slaktealder. I så fall avkortes kompensasjon for førtidsslakting tilsvarende, jf. § 4 siste ledd.»

II

Endringene trer i kraft straks.»

Endring av forskrift om førtidsslakting av verpehøns

Innledning

Forskrift av 22.06.2020 nr. 1397 om kompensasjon for frivillig førtidsslakting av verpehøns § 3 med overskriften «Grunnvilkår», regulerer krav som stilles til eggprodusenter som deltar i ordningen med førtidsslakting av verpehøns. Et av kravene som stilles er at produsenten ikke kan ha nytt innsett i verping før tidligst åtte uker etter planlagt ordinær slakteuke. I følge Nortura har det ikke vært mulig dersom man skal oppfylle formålet med forskriften å konsekvent praktisere kravet om åtte uker oppholdstid. Det har vært viktig å få med flest mulig produsenter på ordningen (som er frivillig), for at tiltaket skal få den tiltenkte virkningen. Norturas praksis har i enkelte tilfeller medført at produsenten har fått deltatt, til tross for kortere oppholdstid, men har fått avkortet kompensasjonen tilsvarende antallet uker som har blitt kortet ned før neste innsett.

Tidligere var reglene om frivillig førtidsslakting av verpehøns regulert i Omsetningsrådets retningslinjer. Etter gjennomgangen av regelverket er reglene fastsatt i forskrifts form. Slik bestemmelsen i forskriften § 3 er utformet krever en videreføring av Norturas praksis gjentatte dispensasjoner fra Omsetningsrådet, jf. forskriften § 6 tredje ledd som lyder: «Omsetningsrådet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften.» Dette skjedde første gang i rådets møte 22. april 2022, sak 31/22, hvor én enkelt produsent hadde kortere oppholdstid enn hva som er gitt i forskriften § 3 siste punktum. Omsetningsrådet dispenserte fra § 3 i forbindelsen med godkjenning av Norturas regnskap for 2021.

Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet diskuterte problemstillingen med Nortura i forbindelse med nevnte sak 31/22. Direktoratet mener det ikke bør legges opp til gjentatte dispensasjoner fra forskriften. Nortura mener på sin side at det er behov for å legge til rette for noe mer fleksibilitet i dette vilkåret. Det har skjedd tidligere år at enkeltprodusenter har hatt kortere oppholdstid enn det regelverket tilsier, og det har allerede oppstått noen tilfeller i førtidsslaktingen i 2022. Nortura har i disse tilfellene avkortet produsenten slik som nevnt ovenfor. Omfanget er lite, men Nortura ser behov for å kunne tillate det i særlige tilfeller. Nortura har derfor foreslått å endre forskriften i tråd med praksis.

Norturas forslag

Nortura foreslår i brev av 21. april 2022 en endring i forskrift om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns § 3 *Grunnvilkår* siste punktum. Nortura mener det er behov for fleksibilitet i bestemmelsen, og at forskriften bør endres slik at den er i tråd med etablert praksis.

I § 3 *Grunnvilkår* står det følgende (se særlig siste setning):

«Forskriften omfatter produsenter som i perioden førtidsslakting er iverksatt har høner som skal slaktes ut ved normal slaktealder, som er 78 uker. Førtidsslaktingen skal omfatte hele innsettet. Produsenten kan ikke ha nytt innsett i verping før tidligst åtte uker etter planlagt ordinær slakteuke.»

Nortura foreslår at det tilføyes et nytt andre ledd i § 3:

«Markedsregulator kan i særlige tilfeller fravike kravet til åtte ukers opphold etter ordinær slaktealder. I så fall avkortes kompensasjon for førtidsslakting tilsvarende, jf. § 4 siste ledd.»

Nortura mener at de foreslåtte formuleringene vil gi grunnlag for å videreføre gjeldende praksis. Nortura fremholder at eggprodusentene som deltar på frivillig basis, må kunne være trygge på at de vil motta kompensasjon for førtidsslaktingen som de melder seg på. Omsetningsrådet og markedsregulator kan på sin side ikke risikere å miste oppslutning om reguleringstiltak på grunn av uklare bestemmelser. Uforutsette forhold kan inntre hos rugeeggprodusenter, rugerier, oppdrettere (produsent av unghøner for verping) og eggprodusenter. Endringer i en eller flere av disse leddene i produksjonskjeden kan føre til for tidlig nytt innsett, og at oppholdstiden blir kortere. I tillegg skjer det at produsenter bytter oppdretter og derfor må tilpasse seg endringer i levering av nye høner.

Nortura understreker at dette gjelder relativt få saker, og ingen eggprodusenter har mottatt kompensasjon for førtidsslakting ut over den oppholdstiden de faktisk har hatt og det tap av inntekt de hadde. Konkret er det i svært få tilfeller hvor oppholdstiden på åtte uker ikke gjennomføres i praksis. Enkelte år er det kun 2 - 3 saker dette har vært aktuelt for. Tabellen under viser de tilfeller der Nortura av praktiske årsaker har måttet tilpasse slik at det vil være mulig for produsenter å kun delta. Kompensasjonen har da blitt avkortet. I de aller fleste tilfeller dreier dette seg kun om en uke.

År	5 uker	6 uker	7 uker	Antall < 8 uker	Totalt førtidsslakting	Andel < 8
2022 (foreløpig)	0	0	7	7	44	16%
2021	0	0	1	1	42	2%
2020	0	0	1	1	48	2%
2019	0	1	1	2	33	6%
2018	0	0	3	3	48	6%
2017	1	1	10	12	39	31%
2016	0	1	0	1	46	2%
2015	2	0	13	15	122	12%
2014	0	0	3	3	74	4%

Nortura ber på grunnlag av dette Omsetningsrådet om å endre forskrift for frivillig førtidsslakting etter deres forslag slik at den blir i tråd med etablert praksis ved gjennomføring av førtidsslakting. Førtidsslakting er et effektivt, fleksibelt og relativt kostnadseffektivt tiltak innen markedsreguleringen.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet støtter Norturas forslag til endring av forskrift om kompensasjon for frivillig førtidsslakting av verpehøns § 3, slik dette er beskrevet ovenfor. Det er viktig for effekten av ordningen at dispensasjonsadgangen kun benyttes unntaksvis, og praksis tilsier at så i all hovedsak er tilfelle.

Forskrift om kompensasjon for frivillig førtidsslakting ble vedtatt av Omsetningsrådet 22. juni 2020 og trådte i kraft 1. januar 2021. Fra 2010 har ordningen vært hjemlet gjennom retningslinjer og vedtak i Omsetningsrådet. I forskriften av 2021 fremgår det at det kun er Omsetningsrådet som kan dispensere fra bestemmelsene i særlige tilfeller.

Landbruksdirektoratet ser at det er behov for at Nortura får myndighet til å dispensere fra forskriften uten å involvere Omsetningsrådet. Delegasjonen av rådets myndighet til å dispensere i dette tilfellet vil medføre at et vedtak fra Nortura vil kunne påklages til rådet jf. markedsreguleringsforskriften § 7-2 tredje ledd.

En endring av forskriften som delegerer myndighet fra Omsetningsrådet til markedsregulator berører rettighetene og pliktene til private aktører, særlig gjelder dette eggprodusentene. Det var derfor grunn til å sende forslaget på høring jf. forvaltningsloven kapittel VII. Dette er i tråd med praksis etablert med høringen av forslaget til gjeldende forskrift.

Landbruksdirektoratet har støttet forslaget. Omsetningsrådet ga tilslutning til forslaget i møte 20. mai 2022 (sak 052/22).

Landbruksdirektoratets har sendt forslaget til endring på høring. Det kom ett høringssvar fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund som ikke har noen merknader til forslaget.

Landbruksdirektoratet ber nå Omsetningsrådet vedta endringsforskriften.

Saksnr.: 097/22	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 2. halvår 2022	Saksnr.: 22/49159-8

Beskrivelse

Nortura har foreslått satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for andre halvår 2022. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget. Endringene av satsene har grunnlag i endret rente og pris, i tillegg til svinnkostnader.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012, punkt 2 og 3, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 13. oktober 2022

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Det fastsettes følgende satser for markedsregulering av egg for andre halvår 2022:

Reguleringstiltak og varegruppe *Satser i øre pr kg 2. halvår 2022*

Kjølelagring per uke

Egg	16,3 øre per kg
Heleggpulver	15,0 øre per kg

Fryselagring per måned

Heleggmasse	24,7 øre per kg
EGgehvite	22,7 øre per kg

Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 2. halvår 2022

Generelle forutsetninger ved beregning av nye satser

I Norturas forslag til satser for markedsregulering i eggsektoren andre halvår 2022 er det ikke lagt opp til prinsipielle endringer i forutsetningene for satsene. Endring av satsene har primært grunnlag i endret rente og pris, i tillegg til svinnkostnader.

Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. For eggprodukter er det nå råvare fra frittgående høner som blir brukt. Ved beregning av satser er Nortura SAs engrospriser benyttet. Nortura har i satsberegningene for andre halvår 2022 benyttet følgende engrospriser per kg:

Egg	kr 23,07	(22,27)
Heleggmasse	kr 41,18	(40,38)
Heleggpulver	kr 148,99	(145,39)
Eggehvite	kr 33,10	(33,51)

Priser for første halvår 2022 står i parentes.

Rente på mellomværende

Rente på mellomværende fastsettes av Landbruksdirektoratet per halvår på basis av en sammenveiling av nominell NIBOR 3-md. rente med tillegg på 0,40 prosent per år. Landbruksdirektoratet har fastsatt rentene for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være 3,24 prosent per år for andre halvår 2022. For første halvår 2022 var rentesatsen på 1,61 prosent per år.

Lagringskostnader

Overskuddsegg lagres primært på fast lager hos Cooling Partner, og for dette halvåret er hele reguleringslageret på egg her.

Håndteringskostnaden for egg er kr 39,00 per pall. Kostnadene fordeles på seks uker, fordi det forutsettes en gjennomsnittlig lagertid på seks uker. Den gjennomsnittlige lagertiden har økt fra fire til seks uker og håndteringskostnadene per pall har gått ned. Det lagres ca. 630 kg egg på en pall. Lagerleien er kr 37,00 per pall per uke. Lagerleien har økt fra første halvår. For første halvår 2022 var håndteringskostnaden kr 40,00 per pall og lagerleien var kr 34,00 per pall per uke.

Fra andre halvår 2020 ble kostnadene for egg Brett inkludert som en nødvendig del av lagringen av eggene. Disse egg Brettene er nødvendige, skrev Nortura, når eggene skal fraktes videre fra hønsehuset og ved lagring.

Kostnadene med egg Brett omfatter:

- Egg Brett verdi som dekkes med kapitalbinding
- Klargjøring av egg Brett etter lagring ved
 - Ekstra returtransport
 - Ekstra rengjøring

Ekstra transport og rengjøring av egg Brettene fordeles på seks uker gjennomsnittlig lagringstid.

Returtransport:	= 1,3 øre per kg per uke
Vask:	= 0,8 øre per kg per uke
Sum kostnader egg Brett:	= 2,2 øre per kg per uke*

*Inkluderer øreavrundning

Lagringskostnader hos Cooling Partner per kg egg per uke blir etter dette:

Håndtering:	3900 øre/ 6 uker/630 kg	= 1,03 øre per kg per uke
Lagerleie:	3700 øre/ 630 kg	= 5,9 øre per kg per uke
Håndtering egg Brett:		= 2,2 øre per kg per uke
Lagerkostnader per kg per uke:		= 9,13 øre per kg per uke

Dette er en reduksjon på 1,07 øre per kg fra første halvår 2022.

Svinnkostnader

Etter at Nortura fikk et nytt datasystem (SAP) fikk de muligheten til å gjennomføre en ny analyse av svinn på lagrede egg. Systemet gjør at Nortura kan sammenlikne vekt på enkeltpaller før og etter lagring. Datagrunnlaget Nortura nå har viser at svinnet per uke per pall er 0,2 prosent. Dette svinnet kommer av en naturlig prosess hvor noe av vannet i eggehviten i egget fordampes under lagring og eggene blir lettere og lettere. Svinnkostnaden har Nortura beregnet til 5,41 øre per kg egg.

Kjøle- og fryselagring

Satsene for lagring inkluderer dekning for renter, forsikring, svinn, lagerleie og håndtering. Sammenlignet med satsene for kjølelagring i første halvår er det foreslått en økning på 5,2 øre per kg egg og 4,8 øre per kg heleggpulver. For satsene for fryselagring er det foreslått en økning på 5,7 øre per kg heleggmasse og 4,7 øre per kg eggehvite. Nortura forklarer økningen i satsene for eggprodukter med endring i rentegodtgjørelse og pris på egg og eggprodukter, i tillegg til at de har gjort en analyse av svinnkostnadene på helegg.

Nortura foreslår følgende satser:

Kjølelagring per uke

Egg	16,3 øre per kg	(11,1 øre per kg)
Heleggpulver	15,0 øre per kg	(10,2 øre per kg)

Fryselagring per måned

Heleggmasse	24,7 øre per kg	(19,0 øre per kg)
Eggehvite	22,7 øre per kg	(18,0 øre per kg)

Satser for første halvår 2022 står i parentes.

Landbruksdirektoratets vurdering

Lagerkostnadene hos Cooling Partner var de samme fra 2019 til første halvår 2021. Lagerkostnadene økte noe andre halvår 2021, og inkludert kostnader knyttet til egg Brett er disse kostnadene redusert med 1,07 øre per kg per uke fra første halvår 2022. Rentesatsen har økt fra 1,61 prosent per år for første halvår 2022 til 3,24 prosent per år for andre halvår 2022, og det har også vært økning i engrosprisene for alle varelinjene bortsett fra for eggehvite hvor det var en liten økning. Nortura har foreslått en økning i satsene for andre halvår 2022. Endring av satsene har primært grunnlag i en markant økning av renten og en mindre økning i pris på egg og eggprodukter. I tillegg har Nortura hatt en grundig gjennomgang av svinnkostnadene på enkeltpaller før og etter lagring. Dette datagrunnlaget viser at det er 0,2 prosent svinn på egg per uke per pall og er inkludert i den økte satsen for helegg. Grunnlag og beregning av foreslåtte satser er i tråd med tidligere praksis.

Landbruksdirektoratet tilrår at Norturas forslag vedtas som satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for andre halvår 2022.

Saksnr.: 098/22	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - sats 1. halvår 2023	Saksnr.: 22/74878-2

Beskrivelse

Ordningen med priskompensasjon for skilleprodukter av egg ble etablert med virkning fra 1. juli 2013. Omsetningsrådet skal forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon. Landbruksdirektoratet foreslår at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for første halvår 2023 settes til kr 14,08 per kg hvite, en økning fra kr 13,49 per kg inneværende halvår.

Varighet av tiltaket og sats for priskompensasjon, som skal fastsettes i forskrifts form, sendes herved på høring til rådets medlemmer som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen skjer muntlig i møtet 9. desember 2022 jf. forvaltningsloven § 37. Dette er i tråd med langvarig praksis for behandling av endring av satser i Omsetningsrådet.

Hjemmel

Lov 1936-07-10-6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11, første ledd.

Forskrift 2020- 06-22 nr. 1398 om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg § 5.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 15. november 2022 (unntatt offentlighet)

Brev fra DAVA Foods Norway AS datert 10. oktober 2022 (unntatt offentlighet)

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet fastsetter sats og tidsperiode for priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg med følgende endringsforskrift:

«Forskrift om endring i forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg.

Fastsatt av Omsetningsrådet 09.12.2022 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.

I

I forskrift av 22. juni 2020 nr. 1398 om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg gjøres følgende endringer:

§ 5. Satser for priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter fjerde ledd skal lyde:

Satser for priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg i perioden 1. januar 2023 til 30. juni 2023 skal være 14,08 kroner per kilogram eggehvite.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2023.»

Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - sats 1. halvår 2023

Saksbehandling og høring

Varighet av tiltaket og sats for priskompensasjon, som skal fastsettes i forskrifts form, sendes herved på høring til rådets representanter som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen skjer muntlig i møtet 9. desember 2022 jf. forvaltningsloven § 37. Dette er i tråd med langvarig praksis for behandling av endring av satser i Omsetningsrådet.

I henhold til forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg § 5 kan det gis priskompensasjonen per kg solgte vare ved innenlands produksjon av skilleprodukter. Landbruksdirektoratet foreslår en kompensasjonssats basert på søknadene fra Nortura SA og DAVA Foods Norway AS, som vil gjelde for kommende halvår, dvs. fra 1. januar til 30. juni 2023. Omsetningsrådet fastsetter kompensasjonssatsen forskuddsvis.

Bakgrunn

Ordningen med priskompensasjon for skilleproduksjon av egg ble etablert med virkning fra 1. juli 2013. Omsetningsrådet skal halvårlig og forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon for skilleproduksjon av egg. Satsen for første halvår 2023 fastsettes i tråd med bestemmelsene vedtatt 19. februar 2014, sak 05/14.

Før 2016 hadde ordningen kun Nortura SA som søker. I mai 2016 ble DAVA Foods Norway AS godkjent som skillevirksomhet og har sendt inn sine produksjonsprognoser for første halvår 2023.

Det er etterspørselen etter plomme som avgjør hvor mye egg som går til skilling. Behovet for skallegg til skilling er derfor beregnet utfra skillekalkylen med 29 prosent plomme og 52 prosent hvite. Hviten blir forsøkt solgt til ulike markeder i Norge, og den resterende hviten blir eksportert. Generelt produseres mer plomme for salg til majones og dressing på våren enn om høsten. Det medfører en høyere eggehviteproduksjon og dermed større eksportandel i vårhalvåret.

Til skilling benyttes usorterte skallegg til en engrospris for første halvår 2023 på kr 22,80 per kg. Planlagt gjennomsnittlig engrospris for skallegg for første halvår 2023 er satt til kr 24,00 per kg. Dette er en økning av prisen på kr 1,00 per kg i forhold til gjeldende planlagte gjennomsnittlig engrospris.

Sats for første halvår 2023

Satsen for første halvår 2023 beregnes ut fra aktørenes salgspregninger for kommende halvår, og Landbruksdirektoratets vurdering av prisforhold på skallegg innenlands og plomme- og hviteprodukter innenlands og utenlands.

Det er for første halvår 2023 to aktørers salgspregninger, Nortura og DAVA Foods Norway, som ligger til grunn for Landbruksdirektoratets vurdering og forslag til sats for priskompensasjon av eggehvite. For første halvår 2023 er samlet salg av eggehvite anslått til 1038 tonn, tilsvarende ca. 1 997 tonn egg og en budsjettert kostnad på 14,6 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet har ut fra antatt salgsverdi av skilleprodukter og kostnadene på skalleggene inkludert knekking/skilling, beregnet en sats for priskompensasjon ved salg av hvite til kr 14,08 per kg for første halvår 2023. Satsen for andre halvår 2022 er kr 13,49 per kg hvite.

Landbruksdirektoratets vurdering

Oppgaven fra Nortura SA og DAVA Foods Norway AS over skillevirksomhet første halvår 2023 er basert på deres prognoserte salg og priser. Landbruksdirektoratet har vurdert de

prisene som er satt for de ulike produktene i kalkylen og har ikke vesentlige merknader til disse. I oppgavene ligger det konkurransesensitiv informasjon, og disse er derfor ikke lagt ved innstillingen.

Med få reguleringstiltak bidrar tiltaket til å sikre en avsetningskanal for egg som bidrar til at det kan opprettholdes et tilbud om norske egg til konsum gjennom hele året.

Etter gjennomgang og vurdering av innkomne data, foreslår Landbruksdirektoratet at Omsetningsrådet vedtar en endringsforskrift som angir satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for første halvår 2023 til kr 14,08 per kg hvite.

Saksnr.: 099/22	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Kjøtt - Satser i markedsreguleringen 2023	Saksnr.: 22/76954-2

Beskrivelse

Nortura vil foreslå satser for markedsreguleringen av kjøtt for 2023 i løpet av første halvår 2023. Nortura ser i utgangspunktet for seg å videreføre gjeldende satser. De vil imidlertid komme tilbake til Omsetningsrådet med en ny vurdering av satsene når de har et bedre bilde av kostnadene. Forslaget vil senest bli lagt frem i Omsetningsrådets møte 23. juni 2023, og det kan også være behov for å fremme satsene noe tidligere av hensyn til fryseriene.

Landbruksdirektoratet legger saken frem for Omsetningsrådet til orientering.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt, fastsatt av Omsetningsrådet 31.03.2011, punkt 3-1-1, med hjemmel i forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 26. oktober 2022

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Kjøtt - Satser i markedsreguleringen 2023

Nortura vil foreslå satser for markedsreguleringen av kjøtt for 2023 i løpet av første halvår 2023. Nortura ser i utgangspunktet for seg å videreføre gjeldende satser. De vil imidlertid komme tilbake til Omsetningsrådet med en ny vurdering av satsene når de har et bedre bilde av kostnadene. Forslaget til satser for 2023 vil senest bli lagt frem i Omsetningsrådets møte 23. juni 2023, og det kan også være behov for å fremme satsene noe tidligere av hensyn til fryseriene.

Landbruksdirektoratets vurdering

Satsene i markedsreguleringen av kjøtt har normalt vært til behandling i Omsetningsrådets junimøte. I forbindelse med fastsettelse av satsene for 2021 foreslo Nortura at fremtidige søknader behandles av Omsetningsrådet i desember for det kommende året. I den forbindelse skrev også Nortura at de ønsker mulighet for å få behandlet en revidert søknad i juni om det skulle komme endringer av betydning i løpet av året. Satsene for 2022 ble første gang behandlet i Omsetningsrådets møte 23. juni 2022, sak 60/22, da Nortura ikke hadde mulighet for å levere søknad for 2022 til desembermøtet i fjor. På grunn av stor økning særlig knyttet til energikostnader søkte Nortura om en ekstraordinær justering av satsene som ble behandlet i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2022, sak 84/22.

Siden satsene nylig har vært vurdert har ikke Nortura mer informasjon enn den som lå til grunn da satsene for 2022 ble endret 20. oktober 2022. De ser derfor for seg å videreføre gjeldende satser i 2023. Det er imidlertid usikkerhet rundt utviklingen av kostnadene, og Nortura ønsker derfor å vurdere satsene for 2023 i løpet av første halvår når de har et bedre bilde av kostnadene. Nortura vil derfor foreslå satser i markedsreguleringen av kjøtt for 2023 på et senere tidspunkt, og senest til Omsetningsrådets møte 23. juni 2022. Av hensyn til fryseriene mener Nortura det kan bli behov for å fremme forslag til satser tidligere i første halvår.

Det har vært langvarig praksis med å fastsette satsene i markedsreguleringen av kjøtt i Omsetningsrådets junimøte. Landbruksdirektoratets vurdering er derfor at det kan gjennomføres på denne måten også for satsene i 2023. Dersom det er behov for det av hensyn til fryseriene, kan også satsene behandles tidligere i første halvår.

Landbruksdirektoratet foreslår at Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Saksnr.: 100/22	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Kjøtt - Satser prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder 2023	Saksnr.: 22/76983-3

Beskrivelse

Nortura foreslår satser for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder for 2023.

Nortura foreslår satser for både svin, storfe, sau og lam. For enkelte varer av lam er prisen på verdensmarkedet for øyeblikket lik eller noe høyere enn norsk pris, og det er derfor ikke oppgitt sats for disse varene.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med søknaden.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 3, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura av 26. oktober 2022

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Følgende satser vedtas for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder i 2023. Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 3-3-3 tredje ledd endres til følgende, med ikrafttredelse 1. januar 2023:

«Satser for prisnedskrivning til spesialmarkeder skal i perioden f.o.m. 1. januar 2023 t.o.m. 31. desember 2023 være som følger:

Produkt	Sats, kroner per kg
Svin indrefilet	78,60
Svin ytrefilet	87,30
Svin nakke m/bein	23,00
Svin nakke u/bein	46,30
Svin kam u/bein	17,80
Svin koteletter	12,50
Svin 23%	11,50
Lam – lår m/bein	34,40
Lam – lår u/bein	64,90
Lam – bog u/bein	9,20

Sau grytekjøtt m/bein	4,40
Sau grytekjøtt u/bein	13,30
Sau 25%	2,80
Storfe mørbrad	61,30
Storfe 5%	65,40
Storfe 14%	51,90

»

Kjøtt - Satser prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder 2023

Nortura har i brev datert 26. oktober 2022 levert forslag til satser for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder for 2023.

Listen over produkter som det kan utbetales prisnedskrivning for står i punkt 3-3-2 i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt. Nortura foreslår satser både for storfe, svin, sau og lam. For enkelte varer av lam er prisen på verdensmarkedet for øyeblikket lik eller noe høyere enn norsk pris og det er derfor ikke foreslått sats for disse varene.

Markedsregulators beregningsgrunnlag for forslaget til satser

For å utarbeide forslag til satser for prisnedskrivning av kjøtt til spesialmarkeder har Nortura innhentet og vurdert verdensmarkedspriser på aktuelle stykningsdeler. De presiserer at det er usikkert hvordan valuta vil utvikle seg. De skriver også at det i tillegg finnes betydelig prisforskjell på disse stykningsdelene i markedet når man hensyntar kvalitet og holdbarhet.

Nortura har lagt til grunn dagens valuta, gjennomsnittlig kvalitet og normalt god holdbarhet. I tillegg er kostnader for transport til Oslo og salmonellatest i henhold til norske krav lagt til importprisen. Importen er vurdert ut fra leveranser fra Europa, New Zealand og Island. Tollen er satt til null kroner.

Norturas forslag til satser for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder 2023

Tabellen nedenfor viser Norturas forslag til satser. Satser for 2022 står i parentes.

Produkt	Sats, kroner per kg
Svin indrefilet	78,60 (72,00)
Svin ytrefilet	87,30 (77,00)
Svinenakke m/bein	23,00 (22,00)
Svinenakke u/bein	46,30 (43,00)
Svinekam u/bein	17,80 (28,00)
Svinekoteletter	12,50 (78,00)
Svinekjøttsortering 23%	11,50 (22,00)
Lammelår m/bein	34,40 (37,00)
Lammelårstek (lammelår u/bein)	64,90 (0,00)
Lammebrog m/bein	0,00 (34,00)
Lammebrog u/bein	9,20 (0,00)
Fåreytrefilet	0,00 (0,00)
Fåreindrefilet	0,00 (0,00)
Får grytekjøtt m/bein (fårikålkjøtt)	4,40 (0,00)
Får grytekjøtt u/bein (fårikålkjøtt u/ben)	13,30 (0,00)
Fåresortering 25%	2,80 (7,00)
Storfe mørbrad	61,30 (0,00)
Storfe sortering 5%	65,40 (0,00)
Storfe sortering 14%	51,90 (0,00)

Landbruksdirektoratets vurdering

Prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder er hjemlet i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt. Fra 1. juli 2020 er ordningen utvidet med produktene definert

i retningslinjenes punkt 3-3-2. Det har siden da blitt vedtatt satser årlig, men ordningen har så langt ikke vært benyttet.

I søknaden fra Nortura fremgår ikke prisgrunnlaget for satsene. Landbruksdirektoratet har bedt om å få se prisgrunnlaget for å kunne kontrollere satsforslaget og har mottatt dette. Prisgrunnlaget for satsene inneholder internasjonale priser og norske internpriser fra Nortura. Prisgrunnlaget inneholder dermed konkurransesensitiv informasjon. I forbindelse med fastsettelse av satsene for 2022 i Omsetningsrådets møte 6. desember 2021, sak 89/21, redegjorde Landbruksdirektoratet for noen av vurderingene som er gjort knyttet til kontroll av prisgrunnlag. De samme vurderingene ligger til grunn i denne saken, og det vises derfor til sak 89/21 for beskrivelse av dette. Landbruksdirektoratets konklusjon var at det ikke er andre aktuelle kilder for internasjonale priser for stykningsdelene i denne ordningen og at det ikke er hensiktsmessig å innhente norske priser fra andre aktører. Når det gjelder Norturas internpriser blir disse kontrollert opp mot prisinformasjon som direktoratet mottar fra Nortura gjennom året i forbindelse med andre ordninger direktoratet forvalter.

Det er stor usikkerhet knyttet til fastsettingen av satsene. De fastsettes for et helt kalenderår av gangen og i forkant, som gjør at man ikke får tatt høyde for prisutviklingen i det gjeldende året. Nortura peker også på usikkerhet knyttet til endringer i valuta.

Satsene for 2023 er vurdert opp mot prisinformasjon som direktoratet har tilgjengelig og er for øvrig basert på differansen mellom internasjonal pris innhentet av Nortura og Norturas interne priser. Prognosene for 2023 per november 2022 viser et overskudd på 400 tonn for svin og 600 tonn for lam. For sau er det prognosert markedsbalanse, og for storfe viser prognosen et underskudd på 800 tonn. Nortura har foreslått satser for produkter av svin, lam, sau og storfe. De forklarer behovet for satser for alle kjøttslag med at det er større usikkerhet knyttet til salget enn normalt. Landbruksdirektoratet legger til grunn vilkåret som er gitt i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 3-3-1, der det stilles krav til at markedsregulator i løpet av kalenderåret tar ut samme dyreslag og mengde fra reguleringslager som det dyreslag og mengde som er solgt til spesialmarkeder.

Landbruksdirektoratet anbefaler at Omsetningsrådet vedtar Norturas forslag til satser for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder i 2023 og at retningslinjer for markedsregulering av kjøtt oppdateres, med ikrafttredelse 1. januar 2023.

Saksnr.: 101/22	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Melk - Budsjett faglige tiltak 2023	Saksnr.: 22/76683-2

Beskrivelse

Tine SA søker om til sammen 12,312 mill. kroner i støtte til faglige tiltak og avlsarbeid i melkesektoren for 2023. Dette er 2,9 prosent høyere enn i 2022.

Søknaden fra Tine ble behandlet av konsernstyret i møte 2. november 2022.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges midler til faglige tiltak og avlsarbeid og innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2. 2 og 2.3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Vedlegg

Brev fra Tine datert 26. oktober 2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilger Omsetningsrådet for 2023 inntil:

1. 6,870 mill. kroner til Geno SA til avlsarbeid
2. 1,575 mill. kroner til Norsk Sau og Geit til avlsarbeid
3. 0,450 mill. kroner til KOORIMP v/ Animalia til faglige tiltak
4. 3,417 mill. kroner til Helsetjenesten for storfe

Melk - Budsjett faglige tiltak 2023

Tine SA fremmer i brev av 26. oktober 2022 forslag til budsjett for faglige tiltak i 2023. Tine søker om støtte til Geno, Norsk Sau og Geit (NSG) og Animalia. Midler til Geno og NSG går til avlsarbeid, mens midlene til Animalia går til KOORIMP og Helsetjenesten for storfe (HT).

Søknaden ble behandlet og vedtatt av konsernstyret 2. november 2022. Konsernstyret anbefaler overfor Omsetningsrådet at det på grunnlag av søknader fra Geno, NSG, KOORIMP og Helsetjenesten for Storfe kan anvendes totalt 12,312 mill. kroner fra omsetningsavgiften på melk til faglige tiltak i 2023.

Tabellen nedenfor viser fordelingen av midler mellom Geno, NSG, KOORIMP og Helsetjenesten for storfe (HT) for regnskap 2021, budsjett 2022 og søknad 2023.

Institusjon	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Søknad 2023
Geno	6 500 000	6 500 000	6 870 000
NSG	1 500 000	1 500 000	1 575 000
KOORIMP	450 000	450 000	450 000
Helsetjenesten for storfe	3 676 000	3 515 000	3 417 000
Totalt	12 126 000	11 965 000	12 312 000

Tines anbefaling

Tine anbefaler at det i 2023 bevilges 6,870 mill. kroner til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl i Geno, 1,575 mill. kroner til gjennomføring av avlsopplegget for geit i NSG, 450 000 kroner til Animalia for arbeidet i KOORIMP og 3,417 mill. kroner til Animalias arbeid i Helsetjenesten for storfe.

Geno

Geno søker gjennom markedsregulator om til sammen 14 mill. kroner fra omsetningsavgiftene på melk og kjøtt til utvikling og gjennomføring av avlstiltakene på NRF. Dette er en økning fra tidligere år. Totalbudsjettet for avlstiltak i Geno øker fra 44,7 mill. kroner i 2022 til 53,5 mill. kroner i 2023. Hovedårsaken til økt budsjett for 2023 er som følger:

- Oppstart av metan og foreffektivitetsprosjektet (+5 mill. kroner)
- Økt produksjon av embryo (+ 1 mill. kroner)
- Økte driftskostnader ved at det tas i bruk ny kalvekarantene på Øyer (2,3 mill. kroner)
- Økte kostnader til sædproduksjon avlsokser (0,8 mill. kroner)
- Meir effektiv kvigemåling og andre avlsopplegg utført av Tine (-0,4 mill. kroner)

Geno argumenterer for en økning av støtten fra omsetningsmidlene for å unngå å øke prisen på sæd.

Tine anbefaler imidlertid at budsjettet for 2023 ikke øker utover forventet pris og kostnadsøkning (KPI) på 5,7 prosent. Dette tilsvarer en totalbevilgning fra omsetningsavgiften på kjøtt og melk på 9 820 000 kroner. Med en andel på 70 prosent fra omsetningsavgiften for melk blir beløpet 6 870 000 kroner. Nortura foreslår overfor Omsetningsrådet at Geno tildeles 2 950 000 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift for kjøtt i 2023.

Geno budsjetterer totalt med 53,4 mill. kroner i direkte kostnader knyttet til avlsarbeidet på NRF i 2023. 9,8 mill. kroner i støtte fra omsetningsmidlene utgjør en andel på 18,4 prosent av Genos direkte kostnader knyttet til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl. Andelen i 2022 var 20,8 prosent.

Norsk Sau og Geit (NSG)

NSG søker gjennom markedsregulator om tilskudd på 1,575 mill. kroner til gjennomføring av avlsopplegg for geit fra fondet for omsetningsavgift på melk i 2023. Dette er en økning på 75 000 kroner eller 5 prosent sammenlignet med 2022. Økningen er mindre enn KPI. Tine anbefaler søknaden.

NSG er en faglig medlemsorganisasjon for sau- og geiteholdere, og har ansvaret for det organiserte avlsopplegget på geit i Norge. Avlsopplegget på geit har de senere årene gjennomgått store endringer, med målsetting om å sikre avlsmateriale av topp kvalitet til hele geiteholdet.

NSG jobber med både avlsarbeid og semin, og for 2023 er samlet budsjett for avl og semin på geit på totalt 4,705 mill. kroner. Andelen de søker om fra omsetningsavgiften på melk utgjør 33 prosent av de totale avlskostnadene, som er på samme nivå som i 2022.

Omsetningsmidlene gis kun til avlsarbeid og ikke til semin. Omsetningsmidlene til NSG er fordelt på poster innenfor avlsarbeid.

KOORIMP

Tine søker om tilskudd på 450 000 kroner til KOORIMP fra omsetningsavgiften på melk i 2022, som er på samme nivå som bevilgningen for 2022. KOORIMP er husdyrnæringens koordineringsenhet for smittebeskyttelse ved import, og ble opprettet av en samlet norsk husdyrnæring for å hindre innførsel av smittestoffer som kan gi sykdom hos dyr og mennesker. Arbeidet i KOORIMP ledes av en styringsgruppe og sekretariatet er lagt til Animalia.

Styringsgruppen består av Tine SA, Nortura SA, KLF, Q-meieriene AS, Norsvin, Geno, TYR, NSG, Norsk Fjørfeag, Gjensidige Forsikring, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og småbrukarlag, som har inngått en avtale om samarbeid om:

- kvalitetssikring av import
- beredskap for smittsomme dyresykdommer
- strategiske problemstillinger knyttet til smittsomme dyresykdommer

Tabellen nedenfor viser finansieringen av KOORIMP sin virksomhet i 2021, budsjett for 2022 og søknad for 2023.

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Søknad 2023
	Kroner	Kroner	Kroner
Omsetningsmidler kjøtt	1 003 718	1 004 000	1 055 000
Omsetningsmidler melk	450 000	450 000	450 000
Forsikringsbransjen	90 000	90 000	105 000
Sum inntekter	1 543 718	1 544 000	1 610 000

For 2023 har KOORIMP budsjettert med 1,610 mill. kroner, som er en økning 66 000 kroner eller 4,3 prosent fra budsjett 2022. Det er som tidligere år forutsatt at 450 000 kroner kan finansieres av fondet for omsetningsavgift på melk.

Tine mener at arbeidet i KOORIMP kommer alle melkeprodusenter til gode. Det er ingen

endringer i avtale og forutsetninger sammenlignet med i fjor. Ut fra dette mener Tine at kostnadsandelen som tilfaller melkesektoren bør dekkes av omsetningsavgiften på melk i 2023.

Helsetjenesten for storfe (HT)

Tine anbefaler at midler fra omsetningsavgiften på melk kan dekke 3,417 mill. kroner av budsjettet til Helsetjenesten for storfe (HT) i 2023. Dette er noe lavere enn i 2022.

Avtalepartene i HT er Geno, Tyr, Tine SA, Q-meieriene AS, Nortura og KLF.

HT skal fram mot 2023 (strategisk plan) arbeide med å sikre en bærekraftig norsk storfeproduksjon gjennom god dyrehelse, dyrevelferd og riktig legemiddelbruk.

I 2023 er kontrollprogrammet for BRSV/BcoV redusert til 100 000 kr. Aktivitetene øker for tiltak mot digital dermatitt og kalvehelse. I tillegg kommer økt satsing på Dyrevelferdsportalen for storfe med fortsatt innrullering, utvikling og drift.

Avtalepartene har foreslått en gradvis overgang til standard fordelingsnøkkel (melk/kjøtt) for drift av DVP-storfe, fra tidligere 50:50 til en mellomløsning på 55:45 i 2023. Fordelingsnøkkelen for kontrollprogrammet er 50:50 og for drift og tiltak mot digital dermatitt og kalvehelse er fordelingsnøkkelen 65:35.

Med utgangspunkt i kostnadsfordelingen beskrevet over og et kostnadsbudsjett på 5,7 mill. kroner for 2023, så tilfaller 3,417 mill. kroner fondet for omsetningsavgiften på melk, og 2 mill. kroner fondet for omsetningsavgiften på kjøtt. I tillegg er det forventet salgsinntekter på ca. 0,3 mill. kroner. Kostnadsbudsjettet for 2023 er om lag 0,4 mill. kroner lavere enn i 2022.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet har vurdert søknaden i henhold til retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, punkt 2-2 og punkt 2-3.

Vedrørende støtte til avlsarbeid viser vi til protokoll fra møte i Omsetningsrådet 29. april 2005 hvor det fremkommer at kostnader knyttet til avlsprosjekter og løpende avlsarbeid (dvs. avlsbesetninger, teststasjoner, avlsdatabank med mer) kan finansieres ved omsetningsavgift, mens kostnader knyttet til semin og drift i avlsorganisasjonene ikke skal gis støtte. I tillegg legger Omsetningsrådet vekt på at det er naturlig å behandle avlsarbeidet innenfor de ulike husdyrslagene etter samme prinsipper, men at det må tas hensyn til avlsorganisasjonenes ulike forutsetninger for å hente inntekter gjennom løpende salg av avlsmateriale. Videre er det viktig at tilskuddet til avlsorganisasjonene skal komme alle produsenter til gode.

Geno

Tine søker på vegne av Geno om å få dekket 6,870 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl i 2023. Beløpet er 5,7 prosent høyere enn det Geno fikk tildelt i 2022.

Geno redegjør for hva som inngår i de forskjellige budsjettpostene og hvorfor bestemte poster øker. Etter Landbruksdirektoratets vurdering er dette i tråd med retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-3. Landbruksdirektoratet vurderer at dette også er i tråd med Omsetningsrådets tidligere vurderinger av at avlsarbeid er starten på produktutviklingen og dermed fremmer

omsetningen.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges 6,870 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk for å dekke kostnader til avlsarbeid i Geno i 2023, i tråd med forslaget til Tine.

Norsk Sau og Geit

Tine søker på vegne av NSG om å få dekket 1,575 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgiften på melk til arbeid med avlsopplegget på geit. Dette er tilsvarende beløp som ble bevilget for 2021.

Alle postene i budsjettet bidrar til utvikling av avlsarbeidet, og er på denne måten i tråd med Omsetningsrådets tidligere vurdering av at avlsarbeidet er starten på produktutviklingen og dermed fremmer omsetningen. Videre er andre tiltak som gentesting direkte i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, punkt 2-3.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det for 2023 bevilges 1,575 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til avlsarbeidet på geit i regi av NSG, i tråd med forslaget til Tine.

KOORIMP

Tine søker på vegne av KOORIMP om 450 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk for 2023. Beløpet er det samme som bevilgningen for 2022. I protokoll fra Omsetningsrådet 10. desember 2013 (OR-sak 64/13) ble det vurdert at dette tiltaket kan bidra til å øke kvaliteten i melkeproduksjonen og bidra til å øke produksjonen i den grad en oppnår redusert utbredelse av dyresykdommer som følge av tiltaket. I så måte vil tiltaket være innenfor formålet med bruk av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak.

KOORIMP sitt budsjett er en del av Animalias samlede budsjett, og de redegjør for hvilke budsjettposter som er deres bidrag til Animalias budsjett. Dette inkluderer personalkostnader og driftskostnader som husleie, IKT-tjenester, tjenester til Nortura og administrasjonskostnader. De redegjør også for hvordan aktivitetskostnadene skal brukes i 2023.

Den delen av KOORIMP som er knyttet til kjøttsektoren finansieres av omsetningsavgiften på kjøtt. I budsjettet for 2023 utgjør dette 1 055 000 kroner, og inngår i Animalias budsjettsøknad for 2023. I protokoll fra Omsetningsrådet 10. desember 2013 (OR-sak 64/13), ble det påpekt likebehandling av sektorene, når det gjelder finansiering av KOORIMP. Likebehandling av sektorene tilsier at omsetningsavgiften på melk kan finansiere melkesektorens bidrag til samarbeidet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det for 2023 bevilges 450 000 kroner til KOORIMP fra fondet for omsetningsavgift på melk, i tråd med forslaget fra Tine.

Helsetjenesten for storfe (HT)

Tine søker på vegne av HT om 3,417 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til finansiering av HT i 2023. I tillegg søker Nortura om å få dekket 2,0 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Landbruksdirektoratet har vurdert søknaden i henhold til retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-2.

Helsetjenesten for storfe skal bidra til å sikre en bærekraftig norsk storfeproduksjon gjennom god dyrehelse, velferd og riktig legemiddelbruk. De omsøkte midlene skal gå til tiltak for å nå dette målet. Landbruksdirektoratet vurderer at tiltakene det søkes om midler til er kollektive tiltak som vil kunne komme alle storfeprodusenter til gode. I den grad tiltakene medfører god dyrehelse og velferd, samt redusert legemiddelbruk, er det

Landbruksdirektoratets vurdering at tiltakene bidrar til økt potensial for omsetningsvekst. Vi vurderer dermed at midler til disse tiltakene vil være i tråd med formålet med omsetningsloven.

Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til fordelingsnøkklene som avtalepartene har forslått.

Landbruksdirektoratet anbefaler at inntil 3,417 mill. kroner kan dekkes fra fondet for omsetningsavgift på melk til HT i 2023, i tråd med forslaget fra Tine.

Krav til informasjon og rapportering

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjon viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette er for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Saksnr.: 102/22	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett faglige tiltak 2023 (Animalia)	Saksnr.: 22/76946-1

Beskrivelse

Nortura SA søker om midler til faglige tiltak i 2023. Søknaden er utarbeidet av Animalia og godkjent av styrene i begge selskapene, sett bort fra midler til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid. For disse midlene vedtok Norturas konsernstyre en lavere ramme enn Animalias styre. Det er rammen vedtatt i Nortura som legges frem for Omsetningsrådet. For fjørfekjøtt søker Animalia direkte. Forslaget er som følger:

Fondet for kjøtt: 92,549 mill. kroner

Dette innebærer en økning på 4,819 mill. kroner. Dette tilsvarer en økning på 5,5 prosent sammenlignet med 2022, sett bort fra ekstra bevilgning til Ingris og prosjekt disruptive gener i 2022. Av dette er det foreslått 58,949 mill. kroner, en økning på 5,7 prosent, til faglige tiltak for kjøtt i regi av Animalia, samt 33,600 mill. kroner, en økning på 5,1 prosent, til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid.

Fondet for egg: 4,486 mill. kroner

Dette innebærer en økning på 210 000 kroner, tilsvarende 4,9 prosent sammenlignet med 2022.

Fondet for fjørfekjøtt (kylling og kalkun): 9,882 mill. kroner

Dette innebærer en økning på 462 000 kroner, tilsvarende 4,9 prosent sammenlignet med 2022.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-2, 2-3 og 3, med hjemmel forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja omsetningen av jordbruksvarer § 11.

Forutsetninger

Animalia er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Animalia er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Animalia skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også fremgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på kjøtt dekker.

Vedlegg

Brev fra Animalia datert 2. november 2022

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt bevilges det i 2023 inntil
 - a. 58 949 000 kroner til Animalia til faglige tiltak
 - b. 33 600 000 kroner til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid
2. Av fondet for omsetningsavgift på egg bevilges det til faglige tiltak i 2023 inntil 4 486 000 kroner til Animalia.
3. Av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt bevilges det til faglige tiltak i 2023 inntil 9 882 000 kroner til Animalia.
4. Til forebyggende tiltak i tilfelle en akutt sykdomssituasjon kan det i 2023 brukes inntil 1,4 mill. kroner likt fordelt mellom fondet for omsetningsavgift på egg og fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt, utenfor rammen gitt i punkt 2 og punkt 3, jf. vedtak i Omsetningsrådet 01.12.2008.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett faglige tiltak 2023 (Animalia)

Norturas søknad om budsjettet for faglige tiltak for kjøtt og egg i 2023 ble vedtatt i konsernstyret 18. oktober 2022, etter innstilling fra styret i Animalia. Norturas konsernstyre vedtok et noe lavere budsjett for midler til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid enn det Animalias styre fremmet. Det er Norturas konsernstyres vedtak som ligger til grunn i søknaden til Omsetningsrådet. Øvrige rammer ble vedtatt likt i Animalias styre og Norturas konsernstyre. Animalia fremmer søknad om budsjett for faglige tiltak for fjørfekjøtt direkte til Omsetningsrådet.

Søknadene ble oversendt av Animalia i brev datert 2. november 2022. Tabellen under viser Norturas og styret i Animalia sitt forslag til budsjett for 2023 fordelt på de ulike fondene, samt regnskap for 2021 og budsjett for 2022.

Omsetningsavgift fordelt på fond og tiltak	2021 ²⁾	2022	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Animalia - svin, storfe, sau/lam (kjøttfondet)	54 701 464	55 770 000	58 949 000	3 179 000	5,7
Forsøksvirksomhet, forskning, avlsarbeid (kjøttfondet)	31 030 000	31 960 000	33 600 000	1 640 000	5,1
Ekstra bevilgning Ingris (kjøttfondet)		2 500 000		-2 500 000	100,0
Prosjekt disruptive gener (kjøttfondet)		800 000		-800 000	100,0
Animalia - egg (eggfondet)	4 322 074	4 276 000	4 486 000	210 000	4,9
Animalia - kylling og kalkun (fjørfefondet)	9 793 000	9 420 000	9 882 000	462 000	4,9
Totalt	99 846 538	104 726 000	106 917 000	2 191 000	2,1

¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022

²⁾ Regnskapstall for 2021 er inkludert overførte midler fra 2020.

Budsjettforslaget for finansiering av Animalias drift i 2023 er på ca. 73,3 mill. kroner. Sett bort fra ekstra bevilgning til Ingris og prosjekt disruptive gener i 2022 er finansiering over fondet for kjøtt foreslått økt med 5,7 prosent. Finansiering over fondene for egg og fjørfekjøtt er foreslått med en økning på 4,9 prosent. I tillegg er det foreslått 33,6 mill. kroner til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid fra fondet for kjøtt. Til sammen er budsjettforslaget på 106,9 mill. kroner.

Prioriteringer 2023

Animalia skriver at sammenlignet med budsjett for 2022 er økt ressursbruk til etablering av dyrevelferdsprogram for sau, ny responsiv webløsning for Sauekontrollen og arbeid med bærekraftig produksjon og kosthold de tydeligste oppjusterte prioriteringene.

Videre er de viktigste prioriteringene for 2023 i henhold til Animalias handlingsplan følgende:

- Strategisk satsing på dyrevelferdsprogrammer (DVP) i alle produksjoner er hovedprioritering også i 2023. DVP-sau inkludert utvikling av digitalt fagsystem og kurs for produsenter skal iverksettes, DVP-fjørfe oppalsflokker skal innføres, implementeringen av DVP-storfe skal fullføres, kurs for produsenter i DVP-svin skal revideres, felles ramme for resultatrapportering fra alle programmer skal etableres, og alle programmer skal driftes og utvikles. Obligatorisk kursopplegg for veterinærer som utvikles i 2022 må være gjennomført tidlig i 2023.
- Oppfølging av arbeidet med dyrevelferdsmeldingen
- Dyrehelse; implementering av ny dyreheslov, oppdatere tilleggskrav KOORIMP, arbeid med klauv- og kalvehelse
- Beredskapsarbeid; fugleinfluensa, Newcastle Disease, fotråte, ringorm m.m.
- Videreutvikling av Animalia sine fagsystemer, inkludert flere integrasjoner for å sikre helhetlige løsninger for bonde og industri. Erstatte app med ny responsiv webløsning for Sauekontrollen, fullføre ny purkeapplikasjon i Ingris, utvikle slakteprognose storfe, samhandling med Klimasmart landbruk

- Videreutvikle klassifiseringsområdet i retning objektiv og automatisert klassifisering
- Videreutvikle arbeidet med automasjon og robotisering
- Forbedre datamaterialet fra Pilotanlegget og optimalisere bruken av dette
- Utvikle systemer for mattrygghet; i kjøttkontroll, holdbarhetstid for ferdigprodukter, oppdatere trekkssystemet for skitne slaktedyrr med nytt e-læringskurs m.m.
- Økt satsing på faglig arbeid og kommunikasjon på bærekraftig produksjon og kosthold, bl.a. prosjekt Bærekraft norsk matsystem og følge opp NNR2022-prosessen
- Økt satsing på fagformidling, bl.a. kursutvikling og -salg, med vekt på digitalisering, nye kurs, som Sau360 og kurs for legemiddelhåndtering, samt oppdatering av kurs
- Høy forskningsaktivitet som prosjektene EyeAM, Velferdshøna og ListComplex samt nye prosjekter
- Synergieffekter gjennom økt samarbeid og rollefordeling (MatPrat, Nortura, KLF)

Endringer og bruk av omsetningsavgift 2023

Nedenfor beskrives de viktigste endringene i 2023, og hvordan de vil påvirke bruken av omsetningsavgiften.

Husdyrkontrollene

Det ble bevilget 2,5 mill. kroner til ekstra utvikling av Ingris som verktøy for produksjonsregulering i 2022. Arbeidet forutsettes gjort ferdig i 2022, og beløpet er derfor ikke søkt videreført i 2023. Korrigert for dette engangsbeløpet øker bruken av omsetningsavgift for husdyrkontrollene med 0,3 mill. kroner. Hovedårsaken er at Sauekontrollen må erstatte sin applikasjon på grunn av gammel teknologi, og dette medfører ekstra utvikling i perioden 2022–2023.

Inntektene fra alle kontrollene øker med 1,2 mill. kroner. Dette skyldes både prisvekst og medlemsøkning.

Dyrehelse og dyrevelferd

Kylling og kalkun

Det har de siste årene vært ressurskrevende å følge opp de ulike faglige utfordringene i fjørfekjøttproduksjonen. Arbeidet med å følge opp og være pådriver for Handlingsplanen for dyrehelse og dyrevelferd 2022–2023 og Handlingsplan mot antibiotikaresistens i fjørfenæringen har krevd betydelige ressurser. Det samme har utvikling og drift av dyrevelferdsprogrammer for kylling, kalkun, verpehøns og avlsdyr, sammen med ulike påløpende saker knyttet til dyrevelferd. Disse faglige problemstillingene medfører høyt aktivitetsnivå både på fag og kommunikasjon (beredskap, kunnskapsformidling, koordinering i bransjen, myndighetskontakt). I 2022 ble Kunnskapsprosjekt kylling etablert med et eget nettsted, kyllinginfo.no, der det bl.a. ble streamet live fra et kyllinginnsett fra kyllingene kom til huset til de ble hentet for slakting. Nettstedet vil videreføres i 2023. Beredskapsarbeidet er trappet opp etter stor utbredelse av fugleinfluenza blant villfuglene og enkelte tilfeller av fugleinfluenza og Newcastle Disease i fjørfebesetninger. Videre nevnes oppdatert kurs for transport- og plukkepersonell og kurs for båndkontrollører, helseovervåkingsveterinærer og fjørfeprodusenter.

Eksterne inntekter går opp 0,1 mill. kroner på grunn av økte kursinntekter. Finansiering ved omsetningsavgift går opp 0,4 mill. kroner.

Egg

Helsetjenesten for fjørfe vil fortsatt ha økt oppmerksomhet på helse og velferd hos verpehøner i 2023, inkludert utvikling og drift av dyrevelferdsprogrammet for verpehøns og fagsystemet HelseFjørfe og forskningsprosjektet Velferdshøna. Det vil tilbys kompetansekurs for helseovervåkingsveterinærer med vekt på verpehøns. Andre driftsoppgaver videreføres, men det foretas noen omprioriteringer.

Eksterne prosjektinntekter på området er som året før på ca. 0,8 mill. kroner som følge av prosjektet Velferdshøna. Salgsinntekter fra kurs øker noe. Finansiering ved omsetningsavgift går opp 0,2 mill. kroner.

Helsetjenester felles

Her inngår fagområde Beredskap, og dermed kompensasjonen for oppfølging av Friske føtter, der Mattilsynet kjøper tjenester fra Animalia AS. Dette tjenestekjøpet er lagt inn med budsjetterte personalkostnader og tilsvarende salgsinntekter, men oppdraget minker noe i omfang i 2023. Samtidig går prosjektinntektene i prosjektet Diginostics kraftig ned. Budsjettet for omsetningsavgift viser en økning på ca. 0,3 mill. kroner.

Helsetjenesten for svin

Dyrevelferdsprogrammet for svin, inkludert Helsegris – fagsystem helse og velferd gris, følges opp i 2023. Salgsinntekter fra kurs øker med 0,4 mill. kroner. Ekstra personalbehov medfører at bruken av omsetningsavgift øker med ca. 0,3 mill. kroner.

Helsetjenesten for storfe

Helsetjenesten for storfe ble etablert som en del av Animalia AS fra 1. januar 2018. Helsetjenesten finansieres som et spleiselag med Tine, slik at 3,4 mill. kroner av kostnadene belastes omsetningsavgiften for melk. Dekning av analysekostnader knyttet til kontrollprogrammet for BRSV og BCoV opphører fra 2023, og dette bidrar til at bruken av omsetningsavgift går ned med ca. 0,3 mill. kroner.

Helsetjenesten for sau

Det etableres dyrevelferdsprogram for sau. Økt personalbehov og IT-utvikling gjør at bruken av omsetningsavgiftsmidler øker med ca. 0,7 mill. kroner. Et eksternt finansiert prosjekt, Sau360, blir utsatt til 2023 og utgjør ca. 0,2 mill. kroner.

KOORIMP

Det er ingen store endringer, og bruken av omsetningsavgift går marginalt opp.

Dyrevelferd transport og slakteri

Det er ingen store endringer, og bruken av omsetningsavgift går marginalt ned.

Mattrygghet

Prosjektinntekter øker kraftig grunnet det nye prosjektet EyeAM. Prosjektinntektene øker med 2,9 mill. kroner. Salgsinntektene går ned med 0,5 mill. kroner grunnet avsluttede oppdrag. Kostnadene finansiert med omsetningsavgift er relativt lik som i 2022.

Råvare og foredling

Klassifisering

Prosjektinntektene halveres til 0,3 mill. kroner grunnet siste halvår av prosjektet OBKLAS. Dette bidrar til finansiering av rekrutteringsstillingen som startet i 2020 og som i 2023 går inn i sitt siste år. Salgsinntekter øker med ca. 0,4 mill. kroner. Bruken av omsetningsavgift går ned med 0,1 mill. kroner fra 2022.

Skjæring og analyse

Salgsinntekter øker med 1,0 mill. kroner i 2023. Varekostnad øker med 0,4 mill. kroner.

Interne overføringer grunnet deltakelse i prosjekter går ned 0,2 mill. kroner (vises under «annen drift»). Bruken av omsetningsavgift øker med 0,1 mill. kroner fra 2022.

Prosess og produkt

Prosjektinntektene er budsjettert med en nedgang på 0,6 mill. kroner på grunn av lavere inntekter fra svinekjøttkvalitetsprosjektet, mens salgsinntektene går ned med 0,4 mill. kroner på grunn av mindre aktivitet som oppdrag i andres prosjekter (Disruptive gener, Food Inspector). Kostnadene går ned tilsvarende, slik at bruken av omsetningsavgift reduseres med 0,1 mill. kroner.

Bærekraftig produksjon og kosthold

Kostnadsstedet består av de tre store omdømmemessige samfunnstemaene «Bærekraft, miljø og klima», «Kjøtt og egg i kostholdet» og «Overordnet dyrevelferd».

Det er foreløpig vanskelig å skaffe eksterne inntekter av betydning på området samtidig som det er et stort behov for ytterligere satsing i et bransjerspektiv. Totalt øker bruken av omsetningsavgift for alle tre fond sett under ett med 0,6 mill. kroner fra 2022.

FoU

I dette kostnadsstedet ligger overordnet ansvar for Animalias deltakelse i forskning og utvikling, blant annet utvikling av en FoU-strategi for kjøtt- og eggbransjen, kontakt med forsknings- og forskningsfinansieringsmiljøer nasjonalt og internasjonalt, koordinering av prosjektsøknadsprosesser og satsingen på måleteknikk, automasjon og robotisering blant annet gjennom automasjonsklyngen AutoMEATe for norsk matproduksjon. EU-prosjektet RoButcher ligger her. Dette prosjektet avsluttes første halvår 2023 og fører til nedgang i prosjektinntekter på 1,2 mill. kroner. FoU vil sammen med andre avdelinger bidra mye i prosjektet EyeAM som ledes av Mattrygghet. Finansiering ved omsetningsavgift går opp med 0,2 mill. kroner i 2023.

Kommunikasjon, kurs/opplæring, økonomi, IT, salg og marked

Fagformidling; Kommunikasjon og kurs/opplæring

Kravet til kommunikasjon på områdene dyrevelferd/dyrehelse, mattrygghet, bærekraft og helse/ernæring er økende. Dette gjelder både løpende proaktiv virksomhet, beredskap for saker som kommer opp og generell kunnskapsspredning gjennom troverdig og dokumentert kunnskap. I 2023 skal Animalia automatisere arbeidsprosessene i nytt kundesystem og optimere brukerstøtte. Deler av den årlige rapporten Kjøttets tilstand skal digitaliseres, og det skal kartlegges muligheter for salg av kurs internasjonalt. Fagformidlingen fortsetter arbeidet med digitalisering, visualisering og økt bruk av film og animasjoner.

Det skal utvikles mange e-læringskurs for bransjen og i samarbeid med andre. Dette vil være et viktig satsingsområde i 2023. Inntektene fra e-læringsprogrammene går opp med 1,4 mill. kroner mens prosjektinntekter går ned 1,1 mill. kroner. Bruken av omsetningsavgift går opp med 0,3 mill. kroner.

Økonomi og IT

IT leverer i samarbeid med fagområdene produkter og tjenester til bonde og bransje. IT-avdelingen har ekstra fokus på utvikling av gode sikkerhetsløsninger, brukervennlighet og tilgjengeliggjøring av data.

Avdelingen skal levere god IT-utvikling til fagområdene slik at Animalias applikasjoner forbedres. IT skal optimalisere sine driftssystemer gjennom tidsriktige løsninger og samtidig sikre at dette skjer i tråd med lovkrav innen persondata.

Økonomiavdelingen vil jobbe for at Animalia har systemer og rutiner som sørger for god

oppfølging og rapportering, både internt, til styret og offentlige instanser.

Salg og marked skal gjennomføre analyse av nye forretningsmuligheter og øke kampanjetrykket gjennom nytt kundesystem.

Finansiering via omsetningsavgiften går opp med 0,1 mill. kroner.

Dyrehelseportalen

Dyrehelseportalen (DHP) har hatt høy aktivitet i perioden 2020—2022, særlig på grunn av seminmodulen og reiserefusjonsprosjektet med Geno og Landbruksdirektoratet, men også SSKK-prosjektet og ny helsestatus kanalisert gjennom DHP. Utviklingsaktiviteten i 2023 vil gå noe ned. De fakturerte inntektene fra avtalepartene går ned med 0,6 mill. kroner. Bidrag fra Landbruksdirektoratet for drift og utvikling av reiserefusjonsløsningen vil være ca. 0,4 mill. kroner. Det brukes ikke omsetningsavgift til finansiering av Dyrehelseportalen.

Fagtjenesten for ull

Oppfølging av klassifisering av ull, inkludert utdanning og etterutdanning var utlyst på anbud fra Landbruksdirektoratet høsten 2021. Animalia fikk dette oppdraget som har en årlig verdi på 1,6 mill. kroner og en avtaleperiode på 2 + 1 + 1 år. Animalia har bedt om en inflasjonsjustering av oppdraget fra 2023. Utfallet vil påvirke reiseaktivitet og omfanget av prøvetaking av tilskuddsberettiget ull. Det brukes ikke omsetningsavgift til finansiering av Fagtjenesten for ull.

Totalt budsjettforslag for faglige tiltak 2023, samt regnskap 2021 og budsjett 2022

Animalia totalt	2021	2022	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Husdyrkontrollene					
Omsetningsavgift	9 101 619	9 418 000	9 761 000	343 000	3,6
Prosjekt/oppdrag	8 044 980	8 234 000	9 383 000		
Totalt	17 146 599	17 652 000	19 144 000		
Dyrehelse og -velferd					
Omsetningsavgift	27 628 056	27 994 000	29 647 000	1 653 000	5,9
Prosjekt/oppdrag	9 633 571	12 947 000	11 986 000		
Totalt	37 261 627	40 941 000	41 633 000		
Mattrygghet					
Omsetningsavgift	2 217 872	2 655 000	2 694 000	39 000	1,5
Prosjekt/oppdrag	2 074 144	1 656 000	4 099 000		
Totalt	4 292 016	4 311 000	6 793 000		
Råvare og foredling					
Omsetningsavgift	14 809 271	16 525 000	17 202 000	677 000	4,1
Prosjekt/oppdrag	14 613 339	15 480 000	15 439 000		
Totalt	29 422 610	32 005 000	32 641 000		
Bærekraft og kosthold					
Omsetningsavgift	4 050 060	4 126 000	4 695 000	569 000	13,8
Prosjekt/oppdrag	191 028	97 000	193 000		
Totalt	4 241 088	4 223 000	4 888 000		
FoU					
Omsetningsavgift	1 790 280	1 093 000	1 246 000	153 000	14,0
Prosjekt/oppdrag	3 738 709	3 369 000	1 844 000		
Totalt	5 528 989	4 462 000	3 090 000		
Ekstra FoU					
Omsetningsavgift	500 000	500 000	500 000	-	0,0
Totalt	500 000	500 000	500 000		
Kommunikasjon, IT, økonomi					
Omsetningsavgift	7 279 842	7 156 000	7 571 000	415 000	5,8
Prosjekt/oppdrag	3 330 822	4 511 000	4 773 000		
Totalt	10 610 664	11 667 000	12 344 000		
Dyrehelseportalen					
Prosjekt/oppdrag	4 410 113	4 072 000	4 580 000		
Totalt	4 410 113	4 072 000	4 580 000		
Fagtjenesten for ull					
Prosjekt/oppdrag	1 716 513	1 627 000	1 697 000		
Totalt	1 716 513	1 627 000	1 697 000		
SUM					
Omsetningsavgift	67 377 000	69 466 000	73 317 000	3 851 000	5,5
Prosjekt/oppdrag	47 753 219	51 993 000	53 994 000	2 001 000	3,8
Tillegg: ekstra bevilgning Ingris		2 500 000			
Tillegg: prosjekt disruptive gener		800 000			
Totalt (inkl. tillegg)	115 130 219	124 759 000	127 311 000	2 552 000	2,0

¹⁾ Differanse budsjettforslag 2023 og budsjett 2022

Samlet summeres Animalias aktiviteter tenkt finansiert over omsetningsavgiften til ca. 73,3 mill. kroner i 2023. Dette er 3,9 mill. kroner høyere enn budsjetttrammen for 2022, sett bort fra ekstra bevilgning til Ingris og prosjektet disruptive gener i 2022.

Animalia har budsjettert med en økning i salgsinntekter på 8,7 prosent. Inntekt knyttet til FoU-prosjekter går ned med 10,7 prosent. Korrigert med fratrekk av midler fra omsetningsavgift på melk utgjør prosjekt- og andre inntekter 40 prosent av virksomhetens totale finansiering.

Kostnadene i budsjettet øker med 2,5 mill. kroner sammenlignet med 2022. Det er estimert med en lønnsvekst på 4,4 prosent i 2023, basert på prognoser fra SSB.

Totalt kostnader for Animalia for storfe, svin og sau/lam er budsjettet økt med 1,8 mill. kroner. For kylling og kalkun går totalbudsjettet opp med 0,5 mill. kroner, mens for egg går det opp med 0,2 mill. kroner. Finansieringen over omsetningsavgiften øker med 3,9 mill. kroner.

Budsjettet for storfe, svin og sau/lam

Budsjettet for den omsetningsavgiftsfinansierte virksomheten for kjøtt i regi av Animalia er 58,9 mill. kroner. Dette er 3,2 mill. kroner høyere enn for 2022. Dette er sett bort fra ekstra bevilgning til Ingris og prosjekt disruptive gener i 2022.

Animalia kjøtt; Svin storfe, sau og lam	2021	2022	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Bærekraft og kosthold	4 050 060	4 126 000	4 695 000	569 000	13,8
Kommunikasjon, økonomi og IT utvikling	7 279 842	7 156 000	7 571 000	415 000	5,8
Helsetjenester felles (Husdyrfag)	511 753	868 000	1 163 000	295 000	34,0
Husdyrkontrollene	9 101 619	9 418 000	9 761 000	343 000	3,6
HT Storfe	2 677 074	2 332 000	2 034 000	-298 000	-12,8
HT Sau	3 037 425	3 015 000	3 696 000	681 000	22,6
HT Svin	5 010 970	5 556 000	5 848 000	292 000	5,3
Dyrevelferd transport/slakt	1 899 460	1 723 000	1 682 000	-41 000	-2,4
KOORIMP	995 374	1 004 000	1 055 000	51 000	5,1
Skjæring og analyse	5 841 397	6 680 000	6 749 000	69 000	1,0
Prosess og produkt	2 899 134	2 676 000	3 402 000	726 000	27,1
Mattrygghet	2 217 872	2 655 000	2 694 000	39 000	1,5
Klassifisering	6 068 740	7 169 000	7 051 000	-118 000	-1,6
FoU	1 790 280	1 093 000	1 246 000	153 000	14,0
Ekstra FoU	300 000	300 000	300 000	0	0,0
Overførte midler fra 2020	1 020 464				
Sum omsetningsavgift	54 701 464	55 770 000	58 949 000	3 179 000	5,7
Tillegg: ekstra bevilgning Ingris		2 500 000		-2 500 000	-100,0
Tillegg: prosjekt disruptive gener		800 000		-800 000	-100,0
Totalt (inkl. tillegg)	54 701 464	59 070 000	58 949 000	-121 000	-0,2

¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2022

Tabellen nedenfor viser endringen i finansieringen på kjøtt for 2023.

Poster - kjøtt: Svin, storfe, sau og lam	2021	2022	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	68 919 117	75 524 000	80 657 000	5 133 000	6,8
Aktivitetskostnader	31 671 034	32 742 000	29 440 000	-3 302 000	-10,1
Totale kostnader	100 590 151	108 266 000	110 097 000	1 831 000	1,7
Annen inntekt	44 367 883	46 278 000	48 407 000	2 129 000	4,6
Resultat	1 584 797	1 047 000	1 127 000	80 000	7,6
Sum omsetningsavgift	53 681 000	59 070 000	58 949 000	-121 000	-0,2

¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022

Nøkkeltall - kjøtt: Svin, storfe, sau og lam	2022	2023
Personal og drift	69,8 %	73,3 %
Aktiviteter	30,2 %	26,7 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Budsjettet for egg

Budsjettforslaget for midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak på egg er på 4,5 mill. kroner, som er en økning på 210 000 kroner sammenlignet med budsjettet for 2022. Som for fjørfekjøtt er forebyggende tiltak i tilfelle akutt sykdomssituasjon ikke foreslått som en del av rammen for budsjettet i 2023, men Animalia ber om at det tas høyde for det ved beregning av fondets størrelse.

Animalia opplyser at det er tenkt brukt 0,6 mill. kroner til kommunikasjon, 0,3 mill. kroner til ledelse fra felles helsetjenester, 0,1 mill. kroner til FoU, 0,5 mill. kroner til bærekraft og kosthold, 0,02 mill. kroner til faglig arbeid mattrygghet og 0,6 mill. kroner til IT-utvikling og økonomitjenester. Disse postene er spesifikasjon av tjenester som utføres felles i Animalia og fordeles per fond, dvs. at mesteparten står på kjøtt, men deler belastes egg. Resten av budsjettet for egg er «rene» funksjoner for egg, dvs. personalkost, eksterne tjenester osv.

Poster - egg	2021	2022	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	1 909 199	2 086 000	2 180 000	94 000	4,5
Aktivitetskostnader	3 003 435	3 087 000	3 172 000	85 000	2,8
Totale kostnader	4 912 634	5 173 000	5 352 000	179 000	3,5
Annen inntekt	671 861	905 000	912 000	7 000	0,8
Resultat	35 227	8 000	45 000	37 000	462,5
Sum omsetningsavgift	4 276 000	4 276 000	4 486 000	210 000	4,9
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022					

Budsjettet viser en økning i kostnader på 3,5 prosent sammenlignet med budsjettet for 2022. Bruken av omsetningsavgift er foreslått økt med 4,9 prosent.

Nøkkeltall - egg	2022	2023
Personal og drift	40,3 %	40,7 %
Aktiviteter	59,7 %	59,3 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Budsjettet for fjørfekjøtt (kalkun/kylling)

Budsjettforslaget for midler fra omsetningsavgiften for faglige tiltak på fjørfekjøtt i 2023 er på 9,9 mill. kroner, som er en økning på 0,5 mill. kroner sammenlignet med budsjettet for 2022. Som for egg er forebyggende tiltak i tilfelle akutt sykdomssituasjon ikke foreslått som en del av rammen for budsjettet for 2023, men Animalia ber om at det tas høyde for det ved beregning av fondets størrelse.

Animalia opplyser om at det er tenkt brukt 1,6 mill. kroner til kommunikasjon, 0,5 mill. kroner til ledelse fra felles helsetjenester, 0,2 mill. kroner til FoU, 0,8 mill. kroner til bærekraft og kosthold, 0,03 mill. kroner til hygieniske regnskap fjørfeslakterier, 0,4 mill.

kroner i bidrag i ECC/transportkurs/etisk regnskap og 0,7 mill. kroner til IT-utvikling og økonomitjenester. Som for egg er disse postene en spesifikasjon av tjenester som utføres felles i Animalia og fordeles per fond, dvs. at mesteparten står på kjøtt, men deler belastes fjørfekjøtt. Resten av budsjettet for fjørfekjøtt er «rene» funksjoner for fjørfekjøtt, dvs. personalkost, eksterne tjenester osv.

Poster - fjørfekjøtt	2021	2022	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	3 628 926	3 709 000	4 043 000	334 000	9,0
Aktivitetskostnader	6 668 397	7 692 000	7 897 000	205 000	2,7
Totale kostnader	10 297 323	11 401 000	11 940 000	539 000	4,7
Annen inntekt	932 269	2 070 000	2 176 000	106 000	5,1
Resultat	54 946	89 000	118 000	29 000	32,6
Sum omsetningsavgift	9 420 000	9 420 000	9 882 000	462 000	4,9
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022					

Budsjettet viser en økning i kostnader på 4,7 prosent sammenlignet med budsjettet for 2022. Bruken av omsetningsavgift er foreslått økt med 4,9 prosent.

Nøkkeltall - fjørfekjøtt	2022	2023
Personal og drift	32,5 %	33,9 %
Aktiviteter	67,5 %	66,1 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid

Tilskudd til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid gjelder storfe, svin og sau/lam og omfatter midler som brukes utenom Animalia. Den enkelte organisasjon sender søknad til Animalia, som saksbehandler søknadene og legger frem forslag for styret. I vurderingen av søknadene er det lagt til grunn at tiltakene må ligge innenfor retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-3, og dermed gjelde tiltak med hensikt å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandlingen eller øke salget av produktene. Hoveddelen av budsjettposten går til finansiering av avlsarbeidet.

Tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid	2021	2022	2023	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Søkt beløp	Budsjettforslag		
Norsk Sau og Geit	3 140 000	3 250 000	3 450 000	3 436 000	186 000	5,7
TYR, ordinært avlsarbeid	4 240 000	4 340 000	7 300 000	4 589 000	249 000	5,7
TYR, spesielle prosjekter	700 000	750 000	3 250 000	793 000	43 000	5,7
Geno	2 790 000	2 790 000	4 200 000	2 950 000	160 000	5,7
Norsvin, ord. Avlsarbeid, hvite raser	12 000 000	12 370 000	14 000 000	13 077 000	707 000	5,7
Norsvin, omstillings- og utviklingsprosjekter	1 200 000	1 800 000	2 500 000	1 903 000	103 000	5,7
Norsk Duroc, ordinært avlsarbeid	5 100 000	5 100 000	7 100 000	5 392 000	292 000	5,7
Norsk Duroc, omstillings- og utviklingsprosjekter	-	-	2 112 000	-	-	-
Scanpig/KLF	610 000	610 000	610 000	610 000	-	-
Prosjekt Foods of Norway	100 000	-	-	-	-	-
Moo-ve	-	-	100 000	100 000	100 000	-
PreparePig	250 000	250 000	250 000	250 000	-	-
SusCow	150 000	-	100 000	100 000	100 000	-
Norwegian airways	150 000	-	-	-	-	-
Welcow	100 000	100 000	-	-	-100 000	-100,0
SARA- og SMART-analyse av spesialisert storfekjøttproduksjon	500 000	-	-	-	-	-
Diverse/uforutsett	-	600 000	400 000	400 000	-200 000	-33,3
Sum kvalitets- og avlsarbeid	31 030 000	31 960 000	45 372 000	33 600 000	1 640 000	5,1
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022						

Det søkes om 45,4 mill. kroner i støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid for 2023. Forslaget er en budsjettert støtte på 33,6 mill. kroner. Budsjettforslaget er 1,6 mill. kroner høyere enn tildelingen i 2022.

Animalia foreslo en ramme på 39,8 mill. kroner for Norturas konsernstyre. Konsernstyret vedtok imidlertid at budsjettet skulle tilsvare budsjettet for 2022 justert for konsumprisindeks på 5,7 prosent, som tilsvarer 33,6 mill. kroner. Det er dette som legges frem for Omsetningsrådet. For informasjon om Animalias opprinnelige forslag til fordeling mellom organisasjonene vises det til vedlegg 4 i Animalias brev av 2. november 2022.

Tabellen nedenfor viser hvor mye kostnadene til avlsarbeidet koster per kilo kjøtt. Estimert produksjon for 2022 og 2023 baserer seg på markedsregulators prognoser per september 2022.

	Sau/lam		Svin		Storfe	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Budsjettforslag	3 250 000	3 436 000	19 880 000	20 982 000	7 880 000	8 332 000
Tilførsel av kjøtt (kg) ¹⁾	23 800 000	23 650 000	133 500 000	132 900 000	90 200 000	89 100 000
Tilskudd per kg. (i øre)	13,7	14,5	14,9	15,8	8,7	9,4

¹⁾ Norsk produksjon basert på markedsregulators prognoser per september 2022

Animalias kommentarer til det enkelte avlstiltaket

For utdypende beskrivelse av søknadene og Animalias vurderinger vises det til vedlegg 4 i Animalias brev av 2. november 2022.

Norsk Sau og Geit (NSG)

NSG søker om 3,45 mill. kroner, som er en økning på 6,2 prosent fra tildelt beløp i 2022. De søker om midler til drift av avlstiltakene (blant annet beregninger av avlsverdi og utvikling og drift av avlsbanken), utviklingstiltak og væreringene/registreringsbesetningene.

NSG har tatt i bruk genomisk seleksjon på NKS, og i 2022 legges grunnlaget for å starte opp med genomisk seleksjon på spælsau. Det etableres registreringsbesetninger etter modell av arbeidet på NKS, og det tas genprøver av spælsøyer for å lage en referansepopulasjon. I første kvartal 2023 vil det gjennomføres beregninger for å sikre at genomisk seleksjon vil gi så mye økt avlsfremgang per år at det forsvarer de løpende driftskostnadene.

Det arbeides med å finne nye egenskaper som bedrer dyrevelferden og reduserer arbeidsbelastningen i lammingen. Fødselsvekt og spenestørrelse er obligatoriske registreringer i registreringsbesetningene for NKS, og registreringene legger grunnlaget for å beregne genomiske avlsverdier for egenskapen.

NSG vil i 2023 støtte væreringene for deres arbeid med avkomsgransking av ca. 2 000 værer. Støtten er noe mindre enn foregående år, og frigjorte midler vil bli brukt til å støtte ekstraarbeidet som gjøres av registreringsbesetningene.

NSG er med i et internasjonalt prosjekt der formålet er å estimere genetiske parametere og å vurdere om klimagassutslipp kan inkluderes i avlsarbeidet. Foreløpige beregninger viser at metanutslipp har en arvegrad høyere enn mange andre egenskaper i avlsarbeidet på sau. Avlsarbeid for redusert metanutslipp vil imidlertid ikke bli satt i gang før det er en langsiktig finansiering på plass. Det er ikke søkt om midler til dette tiltaket.

Søknaden fra NSG bygger på forventet prisstigning, anslått til vel 6 prosent. Animalia foreslår å innvilge søknaden, men forventet prisstigning anslås til 5,7 prosent.

TYR

TYR søker om 10,55 mill. kroner, som er en økning på 107 prosent sammenlignet med tildelt beløp for 2022. Animalia foreslår å innvilge støtte som tilsvarer prisstigning på 5,7 prosent fra innvilget beløp for 2022. De mener at avlsarbeidet i TYR er bygget opp til et nivå som gjør at det løpende avlsarbeidet fungerer bra og at det i tillegg har vært noe rom for nødvendig utviklingsarbeid.

Tilskuddet til det løpende avlsarbeidet er den økonomiske grunnpilaren i driften av avlsorganisasjonen. Løpende avlstiltak er innsamling og registrering av data, utvelgelse av ungokser, fenotypetest, avlsverdiberegninger, avlsrådgivning med mer. Kostnadene øker som følge av at TYR nå kjøper alle okser til fenotypetesten. Dette ble vedtatt i 2022. Aktive Avlsbesetninger er reinrasebesetninger som bidrar med viktig dokumentasjon i avlsarbeidet. TYR ser det nødvendig å øke tilbakeføringen til disse besetningene slik at oppslutningen om registreringsarbeidet øker. Fenotypetesten fra Staur gir resultater fra grovfôropptak og fôrutnytting. TYR søker om midler til dekning av drift og oppgradering av fôranlegget. TYR søker også om midler til genomisk seleksjon og utarbeiding av økonomiske vekter for nye egenskaper for å bidra til avl på de egenskapene som har størst økonomisk betydning for bonden. Animalia foreslår at det gis støtte til disse tiltakene.

TYR søker også om midler til effektivisering av seleksjon i avlsarbeidet, kartlegging av uønskede mutasjon, ny rutine for uttak av vevsprøver og utredning nærings-Phd. Animalia foreslår at det ikke blir gitt støtte til dette på grunnlag av retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, total budsjetttramme og totalt støttebeløp til TYR.

Geno

Geno søker om 4,2 mill. kroner, en økning på 51 prosent sammenlignet med tildelt beløp i 2022. Støtten til Geno har stått uendret siden 2006. Det er gjennomført store omlegginger og mer utviklingsarbeid etter den tid. Forslag til budsjett på 2,95 mill. kroner innebærer en økning på 5,7 prosent fra 2022.

Geno har i løpet av de siste årene tatt i bruk genomisk seleksjon (GS) og IVP/MOET (embryooverføring) som øker den avlsmessige fremgangen. Likevel er det fenotypedataene fra kukontrollen, det vil si dataene om det dyrene faktisk presterer, som fortsatt er avgjørende i avlsarbeidet.

Geno har mål om å redusere metanutslippet fra NRF-kua med 20 prosent ved å ta i bruk metanmåler i avlsarbeidet. I tillegg installeres det fôrkar for å registrere eksakt fôropptak. Ifølge driftsgranskninger utgjør fôrkostnader over 60 prosent av de variable kostnadene på gårder med melkeproduksjon. Avlsarbeidet er ett av flere verktøy for å nå bærekraftsmålene.

For å bedre dyrevelferd, øke produksjonskapasiteten og bedre HMS planlegges det å investere i fjøs med enkeltbinger til hver okse.

Avlstiltakene Geno søker om midler til er forskning/utvikling inkludert drift og GS-prøver, sædproduksjon fra avlsokser, økt bruk av hunndyr i avl (IVF/MOET), smittesikring ved karantenestasjonen, fenotypetesting og innsamling av fenotypedata fra kukontrollen.

Norsvin

Norsvin søker om 14 mill. kroner til løpende avlstiltak og 2,5 mill. kroner til konvertering til SPF (Spesifikk Patogenfri), henholdsvis en økning på 13 og 39 prosent sammenlignet med innvilget beløp for 2022.

Hovedsatsingsområdene i avlen av landsvin de nærmeste årene er økt omfang av

genotyping, konvertering av foredlingsbesetningene til SPF og utvidelse av rånetestkapasiteten innen utgangen av 2024.

Norsvin har i sin søknad lagt ved tall som viser betydelig avlsmessig forbedring for egenskaper som produksjon, fruktbarhet, overlevelse, funksjonelle spener, helse og holdbarhet (livslengde purke).

Genomisk seleksjon ble implementert i 2014, noe som har gitt en økning i den avlsmessige fremgangen på 30-40 prosent. Tiltaket har blitt forsterket ved å stimulere til å ikke kastrere rånene ved et immunokastreringsprogram og dermed økt populasjonsstørrelse. Fra 2022 fortsetter utvidelsen på hunddyr. Småpurker preselekteres slik at kun de beste 50 prosent føres frem til unggrismåling. Ledig kapasitet kan benyttes til ukastrerte råner, som igjen forsterker effekten av genotyping på hanndyr.

Norsvin har som mål at alle foredlingsbesetninger skal være SPF innen utgangen av 2024. Tiltaket gir muligheter for bedre dyrehelse/dyrevelferd, økt bærekraft i form av redusert klimaavtrykk og redusert fôrforbruk, som igjen øker selvforsyningen av energi- og proteinbaserte råvarer til fôr. Utfordringen med tiltaket er besetningenes bekymring for kostnadene, og det er konkludert med at en må inn med økonomisk kompensasjon for å nå målet innen fristen. Økte priser til blant annet byggematerialer gjør at støtten er budsjettert økt.

Norsvin har startet planleggingen av en utvidelse av rånetestkapasiteten, og det forventes betydelige konsulentkostnader forbundet med dette i 2023. Det er også økte kostnader til fôr, energi og drivstoff knyttet til testingen.

Animalia foreslår at det totalt innvilges ca. 14,9 mill. kroner, som er en økning på 5,7 prosent fra 2022 for både løpende avlstiltak og konvertering til SPF.

Norsk Duroc

Norsk Duroc AS søker om totalt 9,2 mill. kroner, som er en økning på 80 prosent sammenlignet med innvilget beløp for 2022. 2,1 mill. kroner av omsøkte midler er til konvertering til SPF.

Norsk Duroc AS har ambisjon om dobling av den avlsmessige fremgangen for rasen norsk duroc. Hovedsatsingsområdene i 2023 er økning i populasjonsstørrelsen og økt genotyping. Begge områdene er kostnadmessig svært krevende. Økt populasjonsstørrelse gir økt seleksjonsintensitet for hanndyr og økt sikkerhet på avlsverdier på grunn av større informasjonsmengde.

Driftskostnadene viser en økning på 15 prosent. Økningen er størst for foredlingsbesetninger, som kommer fra en fortsatt økning i populasjonsstørrelse og kompensasjon knyttet til dårligere moregenskaper i bruksbesetninger med TN70-hybridmødre. Kostnadene ved Delta stasjonstest av råner øker i hovedsak grunnet økte priser for fôr, drivstoff, energi og innkjøp av råner. For genotyping av råner er det budsjettert en økning for kostnader til kjemisk kastrering.

Norsvin har som ambisjon at råneteststasjonen Delta skal være SPF innen 2024. For å nå dette for duroc må det avsettes ressurser for å unngå at konverteringen skal forsinke den avlsmessige fremgangen. Det er planlagt 2 konverteringer i 2023. Forslaget til budsjett inkluderer ikke midler til SPF-konvertering.

Animalia foreslår at det innvilges ca. 5,4 mill. kroner til Norsk Duroc, en økning på 5,7 prosent fra 2022.

ScanPig

ScanPig AS får støtte til avl på rasen Hampshire. ScanPig er en del av et større avlssamarbeid og har egen avlsbesetning for produksjon av Hampshire råner i Norge. Besetningen inngår som en av tre som leverer råner til tappestasjonene som distribuerer semin i de nordiske landene. ScanPig importerer sæd fra Sverige til supplering av egen besetning. Besetningens resultater brukes til videre seleksjon og avl i Norge. Avlsbesetningen produserer ca. 150 kull per år og beregner å selektere 90–110 råner til produksjon av semin eller til salg som bruksråner samt eksport av råner til Sverige.

Hampshireavlen blir i hovedsak finansiert ved salg av genetikk samt gjennom betaling fra KLF og fra uavhengige slakterier. Scanpig opplyser at midler fra omsetningsavgiften er avgjørende for å opprettholde tilbudet.

De siste årene er det spesielt to forhold som har påvirket salget av semin i Norge negativt. Markedet for seminsalg generelt har falt, og produsenter som leverer til de uavhengige slakteriene har fått tilgang til også å benytte Duroc som farrase. Som konsekvens har seminsalget blitt redusert mens markedet har falt med 10 prosent. Salgstallene viser nå at salget har stabilisert seg og prognosene tilsier et salg på 31 000 doser i 2022, en nedgang på 1 500 doser fra 2021. I tillegg selges det råner i Norge til egen tapping/bedekning som anslås å tilsvare ca. 10 000 doser. Eksporten av råner har imidlertid økt kraftig og kompenserer for det meste av det nasjonale bortfallet av seminsalget. Det er likevel langt frem til at genetikken fra Hampshire får en så stor andel av sitt salg utenfor Norge og Norden som konkurrerende farraser.

For 2023 forventer ScanPig at salget er stabilisert på 32 000 doser og en svak vekst i rånesalget i Norge. ScanPig søker om samme beløp for 2023 som ble tildelt i 2021 og 2022, på 610 000 kroner. Denne støtten utgjør 31 prosent av avlskostnadene. Den foreslåtte støtteandelen til Norsvin er til sammenligning 19 prosent, og tilsvarende for Norsk Duroc er 21 prosent. Animalia foreslår å innvilge søknaden.

Prosjekter

PreparePig

Prepare Pig – Preparing the Norwegian pig population for control of emerging and reemerging diseases er et fireårig KPN-prosjekt (2021-2024). Prosjektet er ledet av Veterinærinstituttet. Samarbeidspartnere er NMBU, Københavns Universitet, University of Edinburgh, Animalia (HT svin), Nortura, KLF og Norsvin. Prosjektet har som mål å øke beredskapsevnen når det gjelder å kontrollere smittsomme sykdommer i norsk svinepopulasjon gjennom å utvikle ny diagnostikk (multiplex), kartlegge smittevern, utvikle spredningsmodeller og effektive risikoreduserende tiltak. Animalia skal bidra med data, faglige bidrag og penger til en verdi av 1,26 mill. kroner. Det foreslås å bevilge 250 000 kroner til prosjektet i 2023.

SusCow

SusCow – Animal health and pasture carbon dynamics in sustainability assessment of ruminant production systems er et fireårig samarbeidsprosjekt og ble innvilget av fondsstyret i desember 2020. NMBU er prosjekteier, og øvrige partnere er NIBIO, NTNU, SLU, Universitetet i Belfast, TINE, Nortura, TYR, Geno, Landbrukets Klimaselskap SA og Animalia. Prosjektets hovedmål er å forbedre klimamodellen for storfeproduksjon med effekter av helse og karbonbinding. Prosjektet har en totalramme på 14 mill. kroner. Animalia støtter prosjektet med 400 000 kroner i direkte økonomisk støtte, og i tillegg kommer arbeidsinnsats og data verdsatt til 380 000 kroner. Det foreslås å bevilge 100 000 kroner til prosjektet i 2023.

Moo-ve

Moo-ve – Preparing Norwegian livestock against new threats: implications of cattle movements for antimicrobial resistance and emerging diseases er et fireårig samarbeidsprosjekt (2023–2026) med NMBU som prosjekteier. Prosjektets formål er å få bedre oversikt over livdyrhandel og antibiotikabruk i storfenæringen med et spesielt fokus på smittespredning og antimikrobiell resistens i et smittebekjempende perspektiv. Øvrige deltakere i prosjektet er TINE, Statens Veterinærmedisinske Anstalt (Sverige) og Animalia. Prosjektet har en totalramme på 7,3 mill. kroner. Animalia bidrar med 495 000 kroner fordelt over tre år. Animalia foreslår å bevilge 100 000 kroner til prosjektet i 2023.

Diverse

Denne posten skal kunne disponeres til prosjekter som ikke er avklart ved tidspunktet for budsjettering eller som dukker opp i løpet av budsjettåret. Dette kan være støtte til nye prosjekter som er i planleggingsfasen eller til behandling i Norges forskningsråd, der Animalia på vegne av bransjen må inn med en egenandel. Animalia ser også at det kan dukke opp akutt behov for noe midler i forbindelse med sanering for dyresykdommer etc. Støtte til faglige møteplasser for bransjen er også aktuelt. Animalia foreslår på bakgrunn av dette å sette posten Diverse til 400 000 kroner, en reduksjon på kr 200 000 kroner fra 2022.

Landbruksdirektoratets vurdering

Animalia

Animalia skal bidra med økt verdiskaping, reduserte kostnader og høy tillit til norsk kjøtt og eggproduksjon. Tillit til norsk egg- og kjøttbransje er høyt prioritert, og Animalias arbeid for dette er viktig både i situasjoner med markedsunderskudd og -overskudd. Animalias arbeid er i hovedsak av langsiktig karakter.

Animalia foreslår at det kan brukes ca. 5,5 mill. kroner mer av omsetningsavgiften på kjøtt, egg og fjørfekjøtt til faglige tiltak samt forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid enn i 2022. Dette er sett bort fra ekstra bevilgning til Ingris og prosjekt disruptive gener i 2022. Dette er en økning på 5,4 prosent. Midler fra fondene for egg og fjørfekjøtt er foreslått økt med 4,9 prosent. Midler fra fondet for kjøtt er foreslått økt med 5,7 prosent for budsjettet til Animalia og økt med 5,1 prosent for støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid.

Animalias arbeid omfatter et bredt spekter av tiltak, og de bidrar blant annet til viktig kunnskapsformidling, utvikling og forskning som både bidrar med ny kunnskap, øker verdiskapingen og gir tillit til næringen. Noen av fagområdene de satser ekstra på i 2023 er dyrevelferdsprogrammene, beredskapsarbeid og faglig arbeid og kommunikasjon på temaene bærekraftig produksjon og kosthold. Det vises for øvrig til Animalias handlingsplan for 2023 for nærmere beskrivelse av de ulike tiltakene. Landbruksdirektoratet mener at områdene for aktivitetene er godt begrunnede satsingsområder innenfor rammen av regelverket. Direktoratet innstiller derfor på foreslåtte prioriteringer for bruk av omsetningsavgiften til faglige tiltak i 2023.

Landbruksdirektoratet anbefaler at beløpet på 1,4 mill. kroner i tilfelle en akutt sykdomssituasjon i fjørfeholdet videreføres. Tilsvarende avsetning har også blitt gjort de senere årene, men foreløpig har det ikke vært behov for å benytte de avsatte midlene. Det siste året har det imidlertid vært påvist høypatogen fugleinfluenza og Newcastle Disease i fjørfebesetninger i Rogaland, noe som aktualiserer tiltaket.

Forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid

I vurderingen av søknaden er det lagt til grunn at tiltakene må ligge innenfor retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

punkt 2-3, og dermed gjelde tiltak med hensikt å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandlingen eller øke salget av produktene. Hoveddelen av budsjettposten går til finansiering av avlsarbeidet.

Vedrørende støtte til avlsarbeid viser vi til protokoll fra møte i Omsetningsrådet 29. april 2005 hvor det fremkommer at kostnader knyttet til avlsprosjekter og løpende avlsarbeid (dvs. avlsbesetninger, teststasjoner, avlsdatabank med mer) kan finansieres ved omsetningsavgift, mens kostnader knyttet til semin og drift i avlsorganisasjonene ikke skal gis støtte. I tillegg legger Omsetningsrådet vekt på at det er naturlig å behandle avlsarbeidet innenfor de ulike husdyrslagene etter samme prinsipper, men at det må tas hensyn til avlsorganisasjonenes ulike forutsetninger for å hente inntekter gjennom løpende salg av avlsmateriale. Videre er det viktig at tilskuddet til avlsorganisasjonene skal komme alle produsenter til gode.

Avlsarbeidet på svin er den største belastningen på omsetningsavgiftsmidler fra kjøtt med 15,8 øre per kg. For storfe og sau/lam er kostnadene henholdsvis 9,4 og 14,5 øre per kg. I den sammenheng bør det nevnes at det de siste årene har vært gitt betydelige midler til avlsarbeidet i regi av TYR og NSG over jordbruksavtalen. De andre organisasjonene har ikke fått midler til sitt avlsarbeid fra denne posten i jordbruksavtalen som kalles «Tilskudd til avlsorganisasjoner». For 2022 ble det bevilget 19,9 mill. kroner over omsetningsavgiften på kjøtt til avlsarbeidet på svin. Forslag til budsjett for 2023 viser et samlet budsjett på 21,0 mill. kroner. Økningen tilsvarer 5,7 prosent økning fra 2022 for de fleste organisasjonene. Scanpig har søkt om og fått innvilget tilsvarende beløp som i 2022.

Landbruksdirektoratet ser at det totalt for forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid er søkt om 45,4 mill. kroner, som er 11,8 mill. kroner mer i tilskudd enn det som er foreslått å innvilge. Animalias styre foreslo en ramme på 39,8 mill. kroner for Norturas konsernstyre, mens konsernstyret vedtok en ramme på 33,6 mill. kroner. Det er beløpet vedtatt av Norturas konsernstyre som legges frem for Omsetningsrådet. Landbruksdirektoratet mener det er gjort et grundig arbeid i vurderingen av søknadene og innstiller på foreslått ramme på 33,6 mill. kroner.

Krav til informasjon og rapportering

Animalia er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgende budsjettmidler. Animalia er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Animalia skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også fremgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på kjøtt dekker. Animalia er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Saksnr.: 103/22	Sektor: Egg og fjørfe	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Egg og fjørfe - Budsjettsøknad for forsøkshus ved NMBU 2023	Saksnr.: 22/78216-2

Beskrivelse

Nortura SA søker om midler over omsetningsavgiften i 2023 til finansiering av byggingen av forsøkshuset for fjørfe ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås gård. Forsøksbygget stod ferdig mot slutten av 2019 og ble tatt i bruk i begynnelsen av 2020.

Finansiering av 62,5 prosent av 35,5 mill. kroner til huset med inventar, skal etter planen dekkes av fondene for egg og fjørfe. Den resterende finansieringen dekkes gjennom en bransjeavgift på alt fjørfefôr som selges i Norge. Avtalen om bransjeavgift er inngått under forutsetning av at 62,5 prosent av huset finansieres over omsetningsavgiften. Omsetningsrådet kan bare bevilge penger for ett år av gangen, og derfor må budsjettet for forsøkshuset vedtas hvert år.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med Norturas søknad.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, med hjemmel i forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Dersom forsøkshuset for fjørfe, som det er bevilget tilskudd til av midler fra omsetningsavgiften, selges eller tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen, kan Omsetningsrådet kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt fra Nortura. Tilbakebetalingsplikten gjelder i 25 år og reduseres med 10 prosent årlig. Til og med år tre, forutsatt at Omsetningsrådet bevilger midler, er tilbakebetalingsplikten hele det utbetalte beløpet.

Det forutsettes at finansiering av 37,5 prosent av inntil 35,5 mill. kroner dekkes av andre midler enn omsetningsavgiften.

Vedlegg

Brev fra Animalia datert 1. november 2022

Søknad fra Nortura datert 8. september 2022

Nedbetalingsplan mellom Nortura og NMBU datert 8. oktober 2020

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet godkjenner at for 2023 kan inntil 1 477 333 kroner av fondet for egg overføres til Nortura SA til finansiering av bygging av forsøkshus for fjørfe ved NMBU.
2. Omsetningsrådet godkjenner at for 2023 kan inntil 2 216 000 kroner av fondet for fjørfekjøtt overføres til Nortura SA til finansiering av bygging av forsøkshus for fjørfe ved NMBU.

Egg og fjørfe - Budsjettsøknad for forsøkshus ved NMBU 2023

Nortura SA søker om midler over omsetningsavgiften i 2023 til finansiering av byggingen av forsøkshuset for fjørfe ved NMBU. Finansiering av forsøkshuset har vært til behandling i Omsetningsrådet flere ganger, og rådet har vedtatt utbetaling av midler for hvert år siden 2017. Det har imidlertid vært en forutsetning at det ikke ville bli utbetalt midler før ferdigattest var mottatt av Landbruksdirektoratet. Bygget stod ferdig og ferdigattest ble levert mot slutten av 2019, og første innsett av kyllinger ble satt inn på nyåret i 2020. Det har derfor blitt utbetalt midler til dette tiltaket årlig fra 2019 til 2022. Omsetningsrådet kan bare bevilge penger for ett år av gangen, og derfor må budsjettet for forsøkshuset vedtas hvert år. Søknaden fra Nortura er i tråd med tidligere fremlagt finansieringsplan.

Sakens bakgrunn

Forsøkshuset ble ferdigstilt i 2019, og til nå er det utbetalt 1 477 334 kroner fra fondet for egg og 2 216 000 kroner fra fondet for fjørfekjøtt per år for 2019, 2020, 2021 og 2022. De årlige utbetalingene tilsvarer en sjettedel av de forelagte utbetalingene til forsøkshuset.

Omsetningsrådet kan bare bevilge penger for ett år av gangen, derfor må budsjettet for forsøkshuset vedtas hvert år. Landbruksdirektoratet har fått delegert myndighet etter møte 13. desember 2019 å følge opp de årlige budsjettvedtakene om tildeling til fjørfehuset.

Det er ikke ny eller endre informasjon i saken etter at Omsetningsrådet behandlet budsjettet for fjørfehuset forrige gang den 6. desember 2021, sak 92/21. For mer bakgrunnsinformasjon viser vi til protokollene og vedleggene til disse fra tidligere behandlinger av saken i Omsetningsrådets møte den 13. desember 2019, 11. desember 2020 og 6. desember 2021.

Investeringsramme og anmodning om utbetaling av tilskudd for 2023

Forsøkshuset sto ferdig mot slutten av 2019 og ble formelt overtatt av NMBU fra entreprenøren Gråkjær 27. november 2019. Ferdigattest fra Ås kommune ble mottatt av Landbruksdirektoratet 21. november 2019. Forsøkshuset for fjørfe ble offisielt åpnet i desember 2019 og første innsett med kyllinger ble satt inn på nyåret 2020. Det har blitt utbetalt finansiering til fjørfebygget årlig fra 2019 til og med 2022. Forsøkshuset har hatt forventet aktivitet i 2020 og 2021. I 2022 har det også vært stor aktivitet, som følge av økt etterspørsel fra både fjørfenæringa og forskningsprosjekter. Det planlegges nå fasiliteter for konsumeggproduksjon.

Investeringsrammen for forsøkshuset, inkludert brukerstyr, og eksklusiv 25 prosent mva., er 33 770 000 kroner. 25 prosent mva. utgjør 8 442 500 kroner. Det legges til grunn at merverdiavgiften refunderes med 80 prosent, slik at den samlede økonomiske rammen er på 35 458 500 kroner (33 770 000 kroner + 20 prosent av 8 442 500 kroner), avrundet til 35 500 000 kroner. Nortura skriver at prosjektet har holdt seg innenfor investeringsrammen.

Investeringen finansieres i første omgang gjennom internt lån ved NMBU. Dette lånet er forutsatt betalt tilbake, med tillegg for den til enhver tid gjeldende standardrente for interne lån ved NMBU, på følgende måte:

Tilskudd fra Omsetningsrådet, omsetningsavgift for egg	25,0 %	kr 8 864 000
Tilskudd fra Omsetningsrådet, omsetningsavgift for kylling/kalkun	37,5 %	kr 13 296 000
Tilskudd fra fôrproduzentene, krevd inn gjennom bransjeavgift på fôr	37,5 %	kr 13 320 000
SUM		kr 35 480 000

Endringene i fremtidsplanen for byggingen av forsøkshuset, der byggestart ble ca. to år senere enn opprinnelig plan, gjør at også tidsperioden for finansieringen er forskøvet med to år. Nortura planlegger en tilbakebetalingstid på syv år. Forutsatt gjeldende lånerente i NMBU på 0,0 prosent p.a., planlegger Nortura følgende betaling:

År	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Sum
Oms. avg. egg (kr)	1 477 334	1 477 334	1 477 333	1 477 333	1 477 333	1 477 333		8 864 000
Oms. avg. fjørfe (kr)	2 216 000	2 216 000	2 216 000	2 216 000	2 216 000	2 216 000		13 296 000
Bransjeavg. før (kr)		2 220 000	2 220 000	2 220 000	2 220 000	2 220 000	2 220 000	13 320 000
Sum	3 693 334	5 913 334	5 913 333	5 913 333	5 913 333	5 913 333	2 220 000	35 480 000

Landbruksdirektoratets vurdering

Byggingen av forsøkshuset for fjørfe ved NMBU ble tidligere beregnet av Nortura til å starte våren 2017 og stå ferdig før 2017 var over. I vedtaket fra OR-møte 9. desember 2016, sak 91/16, fra OR-møte 14. desember 2017, sak 82/17, og fra OR-møte 7. desember 2018, sak 116/18, er det forutsatt at bygget står ferdig før OR utbetaler midler til huset. Landbruksdirektoratet mottok i november 2019 ferdigattest på bygget og det har, etter vedtak fra OR 13. desember 2019, 11. desember 2020 og 6. desember 2021, blitt utbetalt midler fra både egg- og fjørfefondet for 2019, 2020, 2021 og 2022.

For å sikre at pengene fra omsetningsavgiften går til det formålet det er tiltenkt i denne saken, mener Landbruksdirektoratet at det er viktig å videreføre forutsetningene om at dersom forsøkshuset for fjørfe selges eller tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen, kan Omsetningsrådet kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt fra Nortura. Tilbakebetalingsplikten gjelder i 25 år fra første utbetaling og reduseres med ti prosent årlig. Til og med år tre, forutsatt at Omsetningsrådet bevilger midler, var tilbakebetalingsplikten hele det utbetalte beløpet.

I tråd med formålet til undervisnings- og forskningslokalene for fjørfe ved NMBU, har det også i 2022 vært stor aktivitet med økt etterspørsel fra både fjørfenæringa og forskningsprosjekter. Vi registrerer at det for 2023 er planlagt å fasilitere for konsumeggproduksjon i forsøkslokalene og at det da blir bedre tilrettelagt for forsøk rettet mot eggproduksjon.

Omsetningsrådet tok 13. desember 2019 daværende finansieringsplan til orientering. Ved behandling av budsjettøknad for 2021 i Omsetningsrådets møte 11. desember 2020, ble finansieringsplanen lagt frem for Omsetningsrådet til orientering, da det var en mindre endring i planen. I årets søknad er finansieringsplanen lik som da den ble lagt frem for rådet i fjor.

Omsetningsrådet er gitt anledning gjennom omsetningslovens § 3 siste ledd til å delegere saker av ikke-prinsipiell karakter til sekretariatet. I sak 114/19 vedtok OR å delegere oppfølging av ORs årlige budsjettvedtak om tildelinger til fjørfehuset til Landbruksdirektoratet.

Finansieringen av forsøkshus for fjørfe ved NMBU har blitt nøye vurdert og diskutert i Omsetningsrådet. Forsøksbygget er ferdigstilt og tatt i bruk. Summen det søkes finansiering for, er tilnærmet lik det som det har blitt søkt om i foregående år, og er i tråd med Norturas nedbetalingsplan. Landbruksdirektoratet foreslår derfor at søknad om midler for 2023 vedtas og får de samme vilkårene som fremgår av sak 116/18.

Saksnr.: 104/22	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Korn – Budsjett faglige tiltak 2023 - Prosjekt Prohøst	Saksnr.: 20/75865-12

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri (FKA) søker om midler til Nibio-prosjektet «Bærekraftig og markedsrettet produksjon av høstvetete» med kortnavnet Prohøst, som vil pågå i perioden 2021-2025. Det søkes om 50 000 kroner per år i fire år, til sammen kr 200 000.

Styret i FKA har behandlet og godkjent søknaden i styremøte 26.10.2022, og foreslår at Omsetningsrådet bevilger 50 000 kroner for 2023. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med søknad fra Felleskjøpet Agri om midler for 2023.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Prosjektet finansieres som fremlagt i saksinnstillingen vedlagt sak 112/20.

Vedlegg

Brev fra Felleskjøpet Agri av 26.10.2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak i 2023, inntil 50 000 kroner til prosjektet Bærekraftig og markedsretta produksjon av høstvetete (Prohøst).

Korn – Budsjett faglige tiltak 2023 - Prosjekt Prohøst

I brev av 14.10.2020 søkte Norske Felleskjøp om midler til Nibio-prosjektet Prohøst som inngår «Tilpasningsstrategier for kornproduksjon i et fremtidig, våtere klima» se sak 118/18.

Prosjektet går i perioden 2021-2025 med total kostnadsramme på 13,0 mill. kroner. Saken ble behandlet under sak 112/20. Bevilgningen gjelder per år, og det må derfor søkes på nytt for hvert budsjettår. Styret i FKA har behandlet søknaden i styremøte 26.10.2022 og ber om at Omsetningsrådet bevilger 50 000 kroner for 2023.

Prohøst vil se nærmere på utfordringene ved å produsere mathvete av høstkorn av like god kvalitet som vårkorn.

Ytterligere detaljer om prosjektet framgår av sak 120/20 med tilhørende vedlegg.

Landbruksdirektoratets vurdering

Av søknaden av 26.10.22 framgår det at prosjektet pågår som planlagt og har en samlet kostnadsramme som forutsatt.

Landbruksdirektoratet anbefaler at søknaden om bevilgning av 50 000 kroner for 2023 innvilges.

Saksnr.: 105/22	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Korn – Budsjett faglige tiltak 2023 - Prosjekt Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster	Saksnr.: 20/75998-11

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri (FKA) søker om midler til NMBU-prosjektet «Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster», som vil pågå i perioden 2022-2026. Det søkes om 50 000 kroner per år i fire år, til sammen 200 000 kroner.

Styret i FKA har behandlet og godkjent søknaden i styremøte 26.10.2022, og foreslår at Omsetningsrådet bevilger 50 000 kroner for 2023. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med søknad fra Felleskjøpet Agri om midler for 2023.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Prosjektet finansieres som fremlagt i saksinnstillingen vedlagt sak 114/20.

Vedlegg

Brev fra Felleskjøpet Agri av 26.11.2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak i 2023, inntil 50 000 kroner til prosjektet «Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster».

Korn – Budsjett faglige tiltak 2023 - Prosjekt Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster

I brev av 14.10.2020 søkte Norske Felleskjøp om midler til NMBU-prosjektet «Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster».

Prosjektet skulle gå i perioden 2021-2025, men oppstart ble utsatt til andre halvår 2022. Saken ble behandlet under sak 114/20. Prosjektperioden blir 2022-2026 med total kostnadsramme på 21,5 mill. kroner.

Styret i FKA har behandlet søknaden i styremøte 26.10.2022 og ber om at Omsetningsrådet bevilger 50 000 kroner for 2023.

Prosjektet vil se nærmere på produksjon av belgvekster bl.a økte avlinger, bedre kvalitet, kamp mot sykdommer i belgvekster, utvikle norske avrianter av fadabønner og erter, samt kvalitetskrav til mat og fôr.

Ytterligere detaljer om prosjektet framgår av sak 114/20 med tilhørende vedlegg.

Landbruksdirektoratets vurdering

Av søknaden av 26.10.22 framgår det at prosjektet er startet opp andre halvår i 2022 med en samlet kostnadsramme som forutsatt.

Landbruksdirektoratet anbefaler at søknaden om bevilgning av 50 000 kroner for 2023 innvilges.

Saksnr.: 106/22	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Korn - Budsjett faglige tiltak og opplysningsvirksomhet 2023. Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner	Saksnr.: 21/39508-13

Beskrivelse

I brev av 26. oktober 2022 søker Felleskjøpet Agri om 400 000 kroner i støtte til prosjektet «Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner». Omsetningsrådet vedtok i sak 95/21 en bevilgning på inntil 400 000 kroner til prosjektet fra fondet for omsetningsavgift korn for 2022.

Partnerskapet er et forpliktende samarbeid mellom alle aktører i verdikjeden og ble opprettet sommeren 2021. Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein skal øke bruken av norsk matkorn og planteprotein til mat. Prosjektet har en plan for perioden 2021-2023, men målet er at partnerskapet skal eksistere fram til 2030.

Styret i Felleskjøpet Agri har behandlet og godkjent søknaden i styremøte 26.10.2022. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med søknad fra Felleskjøpet Agri.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Aktiviteten må være iht. Omsetningsrådets retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Vedlegg

Brev fra Felleskjøpet Agri av 26.10.2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2023, inntil 400 000 kroner til prosjektet «Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner».

Korn - Budsjett faglige tiltak og opplysningsvirksomhet 2023. Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner

I brev av 26.10.2022 søker FKA om midler til prosjektet «Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner». Styret i FKA behandlet søknaden 26.10.2022 og foreslår at Omsetningsrådet bevilger 400 000 kroner over omsetningsavgiften for korn for 2023.

Prosjektet det søkes om midler til går i perioden 2021-2023. Det er for 2022 innvilget finansiering på 600 000 kroner i forskningsmidler fra FFL /JA, samt at det er budsjettert med en medlemsavgift på 420 000 kroner. Omsetningsrådet vedtok i sak 95/21 en bevilgning på inntil 400 000 kroner til prosjektet fra fondet for omsetningsavgift korn for 2022. For 2023 er det planlagt å sende 2 søknader på forskningsmidler fra FFL /JA i februar, men eventuelle innvilgede midler vil i hovedsak bli lagt inn i budsjettet for 2024.

Tabellene under viser finansieringsplan og kostnadsoverslag per november 2022:

Finansieringsplan	Prognose per november 2022	Foreløpig budsjett 2023
Forskningsmidler FFL/JA	600 000	-
Medlemsavgift inkl 2021	563 600	420 000
Omsetningsavgift	400 000	400 000
Støtte til "Årets hvetekvalitet" ¹⁾	-	465 000
Totalt	1 563 600	1 285 000

¹⁾ Se egen sak OR-møte 9. desember 2023

Kostnadsoverslag	Prognose per november 2022	Foreløpig budsjett 2023
Personal	492 500	459 000
Utredninger/utvikling	950 000	726 000
Drift/møter/regnskap mm	120 000	100 000
Totalt	1 562 500	1 285 000

Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein ble med utgangspunkt i «Plan for en FoU - satsing på matkorn og proteinvekster til mat», opprettet 17.06 2021.

Partnerskapet er videre et forpliktende samarbeid mellom alle aktører i verdikjeden. Partnerskapet skal bidra til økt bruk og produksjon av norsk matkorn og planteprotein til mat med mål om 90 % norsk matkornandel. Prosjektet har en plan for perioden 2021-2023, og ambisjon om drift til 2030.

Partnerskapet ledes av en styringsgruppe bestående av en representant fra følgende organisasjoner: Felleskjøpet Agri, Strand Unikorn, Fiskå Mølle, Norgesmøllene, Lantmannen Cerealia, TINE, Hoff, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, NHO Mat og Drikke, Baker- og Konditorbransjens landsforening (BKLF), NIBIO, NOFIMA, NMBU, Norsk landbruksrådgivning, Graminor, Orkla, NorgesGruppen, Coop og Rema 1000. Alle medlemmer i partnerskapet har forpliktet seg til et samarbeid ut 2023. Partnerskapet har satt som mål:

1. Økt produksjon og bruk av norsk matkorn.
2. Økt produksjon og bruk av norsk planteprotein til mat

Øvrige detaljer om organisering og delmål framgår av sak 095/21.

I følge ledelsen i Partnerskapet har arbeidet i 2022 gått etter planen. De opplever god oppslutning og interesse for arbeidet blant medlemmene og samfunnet generelt.

Følgende aktiviteter har vært gjennomført i 2022:

1. Etablert en felles bransjesatning «Økt bruk av Nyt Norge på korn og bakevarer» gjennom en avtale med Stiftelsen Norsk Mat.
2. Økt systematikk, kvalitet og struktur på årlig mathvetekvalitet. Egen pilot i 2022 slik at industri, møllene, bakeriene og dagligvarekjeder i større grad har forutsigbarhet i bruk av norsk mathvete ut fra årets kvalitet, og gjennom det kunne redusere import av matkorn.
3. Utarbeide en egen rapport/kunnskapsgrunnlag på falltall på matkorn som kan forklare og avdempe konflikter mellom bondens avregningskrav på 200 i falltall og industriens/bakerienes absolutte krav på 250 i falltall.
4. Utarbeidet rapporten «Markedet for norsk matkorn» som beskriver muligheter og utfordringer for å nå en ambisjon om 90 % norsk matkorn. Rapporten blir presentert på Kornkonferansen 26. januar 2023.
5. Initiere nye forskningssøknader for å nå en ambisjon om 90 % norsk matkorn, hvor hovedaktivitene framover settes inn på havre og hvete.
6. Generell promotering av norsk matkorn i ulike møter, fora og medier, herunder koordinere media- og opplysningsaktivitet mellom medlemmene i Partnerskapet.

Landbruksdirektoratets vurdering

I søknaden av 26.10.22 blir det framhevet at arbeidet i 2022 har gått etter planen, og at Partnerskapet opplever god oppslutning og interesse for arbeidet blant medlemmene og samfunnet generelt.

Partnerskapet har med forankring i sine målsetninger, i løpet av 2022, tatt tak i utfordringer knyttet til omsetning og bruk av norsk korn, slik det framgår av punkt 1 til 6 i avsnittet over.

Kostnaden til prosjektet i 2023 ble også lagt til grunn ved beregning av omsetningsavgift for kornåret 2022/23. Ref. sak 071/22.

Vurdert opp mot Omsetningsrådets retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, spenner aktivitetene over både opplysningsvirksomhet (2-1. Salgs- og etterspørselsfremmende tiltak), Faglige tiltak (2-2) og forskningsarbeid (2-3. Forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid).

Direktoratet vil nevne følgende premisser knyttet til opplysningsvirksomhet: «Med salgs- og etterspørselsfremmende tiltak menes tiltak som tar sikte på å øke omsetningen gjennom

bruk av de kommunikasjonskanaler som til enhver tid regnes som hensiktsmessige. Informasjonen skal være saklig og faktabasert. Tiltakene skal være generiske, ikke reflektere varemerke eller omsetningsledd og ikke ha noen form for diskriminerende effekt.»

Etter Landbruksdirektoratets vurdering er målsetninger og aktiviteter i prosjektet av en slik karakter at det kan anvendes omsetningsavgiftsmidler til dette.

Landbruksdirektoratet anbefaler at søknaden om at det tildeles inntil 400 000 kroner for 2023 fra fondet for korn innvilges.

Saksnr.: 107/22	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Korn - Budsjett faglige tiltak 2023. Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner - Prosjekt om mathvetekvalitetsanalyser	Saksnr.: 21/39508-14

Beskrivelse

FKA foreslår at Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein blir støttet med 465 000 kroner i 2023 over omsetningsavgifta på korn for å finansiere et prosjekt med siloprøver og baketester.

Prosjektet er et treårig pilotprosjekt med oppstart i 2023. Prosjektet har for perioden 2023-2025 en kostnadsramme på 1,395 mill. kroner.

Styret i Felleskjøpet Agri har behandlet og godkjent søknaden i styremøte 26.10.2022. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med søknad fra FKA.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Felleskjøpet Agri av 26.10.2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak i 2023 inntil 465 000 kroner til et prosjektet med siloprøver og baketester, ledet av Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner.

Korn - Budsjett faglige tiltak 2023. Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner - Prosjekt om mathvetekvalitetsanalyser

FKA har i brev av 26. oktober 2022 anbefalt å etablere et 3-årig pilotprosjekt ledet av Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein (Partnerskapet), hvor siloprøver og baketester blir gjennomført årlig for å komplementere eksisterende praksis. FKA foreslår at Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein blir støttet med 465 000 kroner i 2023 over omsetningsavgifta på korn for å finansiere et prosjekt med siloprøver og baketester. Prosjektet har for perioden 2023-2025 en kostnadsramme på 1,395 mill. kroner.

Partnerskapet har som mål å bidra til økt produksjon og forbruk av norsk matkorn. Gjennom Partnerskapet ble det derfor i 2022 påbegynt et arbeid med å utvide og forbedre de årlige kvalitetsanalysene for mathvete gjennom et samspill mellom eksisterende og nye tiltak:

- Sortsprøver fra feltforsøk (sikre kunnskap om variasjon på bakekvalitet mellom sorter)
- Siloprøver (analyse, rens/maling av korn, farinograf og ekstensograf analyser, databehandling og rapportgrunnlag for baketester)
- Baketester (videreføre baketestmetode utviklet i 2022)

Arbeidet har blitt utført i samarbeid med forskningsprosjektet «Mathvete» og kvalitetsanalysene har derfor delvis blitt finansiert over budsjettposten «Innkjøp av prognosetjenester» hos markedsregulator FKA. Forskningsprosjektet «Mathvete» avsluttes mars 2023, ref. sak «Administrasjonsbudsjett markedsregulering korn 2023».

Videreføring av arbeidet med kvalitetsanalyser vurderes til å være av høy verdi og bør derfor sikres en egen finansiering i flg. Partnerskapet, slik at kontinuitet er uavhengig av Partnerskapet og forskningsprosjekter.

Årlige kvalitetsanalyser av mathvetekvalitet gir:

- Sikrere grunnlag for fastsettelse av importkvoter. Tidligere og bedre kunnskap som grunnlag for økt forbruk.
- Grunnlag for styring av markedssignaler/priser og framtidige forskningsprosjekter
- Grunnlag for lavere reguleringskostnader ved økt forbruk
- Økt tillit mellom aktører i verdikjeden og forbruker, knyttet til optimalt forbruk av norsk mathvete.

Finansieringsbehov for videreføring av kvalitetsanalyser med sortsprøver, siloprøver og baketester i 2023 er estimert som følger:

- Sortsprøver 200 000 kroner
- Siloprøver 295 000 kroner
- Baketester 170 000 kroner

Gjennomføring av sortsprøver har vært og vil finansieres over post for «Innkjøp av prognosetjenester» i markedsregulator, FKA's, administrasjonsbudsjett.

Etter 3 år vil det bli gjennomført en evaluering av merverdien av kvalitetsanalysene basert på siloprøver og baketester i tillegg til sortsprøver. Hvis evalueringen bekrefter merverdi, etableres en ny standard for de kvalitetsanalyser som markedsregulator skal legge til grunn for utarbeidelse av sine prognoser.

Landbruksdirektoratets vurdering

I søknaden av 26.10.22 blir det påpekt at dette er en videreføring og utviding av Forskningsprosjektet «Mathvete» som avsluttes i mars 2023.

Den delen av det framlagte budsjettet som omhandler sortsprøver inngår i administrasjonsbudsjettet for Markedsregulator FKA for 2023. De øvrige to kostnadspostene som utgjøre denne søknaden er det ikke tatt hensyn til ved fastsetting av omsetningsavgiften, men er av en størrelse som gjør at dette ikke er problematisk. Landbruksdirektoratet vurderer prosjektet til å være innenfor regelverket om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak, og anbefaler at FKA tildeles inntil 465 000 kroner for 2023 fra fondet for korn.

Saksnr.: 108/22	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Korn - Budsjett opplysningsvirksomhet brød og korn 2023	Saksnr.: 22/76507-2

Beskrivelse

Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) ble oppløst 31. desember 2020, ref sak 115/20. Opplysningsarbeidet har fra og med 1. januar 2021 blitt utført av Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK). Det er opprettet et markedsråd bestående av aktørene som finansierer opplysningsvirksomhet for brød og korn, og en rammeavtale om kjøp av merkenøytral opplysningsvirksomhet om brød og korn med OEK.

Felleskjøpet Agri (FKA) har lagt fram forslag til budsjett på 4 594 000 kroner for Opplysningsvirksomhet for brød og korn i 2023, og søker om at 2 297 000 kroner belastes fondet for omsetningsavgift korn.

Øvrig finansiering fordeles som følger:

Norgesmøllene AS 557 000 kroner og Lantmännen Cerealia AS 557 000 kroner. For øvrig bidrar Bakehuset AS med 278 000 kroner, Mesterbakeren med 232 000 kroner, Gomanbakeren AS med 259 000 kroner, United Bakeries med 109 000 kroner og Idun Industri AS med 218 000 kroner, Pals AS med 87 000 kroner.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med forslaget.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra FKA av 26. oktober 2022 med forslag om budsjett og strategiplan for opplysningsvirksomhet brød og korn 2023.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettet for opplysningsvirksomhet for brød og korn i 2023 på 4 594 000 kroner godkjennes, og inntil 2 297 000 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift korn.

Korn - Budsjett opplysningsvirksomhet brød og korn 2023

I brev av 26. oktober 2022 oversender FKA budsjettforslag og strategiplan for opplysningsvirksomhet brød og korn for 2023. Budsjettet er godkjent av styret i FKA 26. oktober 2022. Samlet forslag til budsjettramme er 4 594 000 kroner. I budsjettforslaget er det forutsatt at 2 297 000 kroner bevilges fra fondet for omsetningsavgift korn.

Fordelingen mellom de øvrige bidragsyterne følger av tabell under:

Bidragsytere	Bidrag
Fondet for omsetning-savgift for korn	2 297 000
Norgesmøllene AS	557 000
Lantmännen Cerealía AS	557 000
Bakehuset AS	278 000
Mesterbakeren AS	232 000
Gomanbakeren AS	259 000
United Bakeries AS	109 000
Idun AS	218 000
Pals AS	87 000
Totalt (kroner)	4 594 000

Samlet budsjett øker med 219 000 kroner, tilsvarende 5,0 prosent.

Regnskaps- og budsjettoversikt for opplysningsvirksomhet for brød og korn med framlagte forslag til budsjett i 2023, kr:

Kostnader	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjettforslag		Endring, prosent
			2023	Endring	
Personal og drift	1 626 605	2 100 000	2 000 000	-100 000	-4,8
Markedsaktiviteter	2 565 155	2 275 000	2 594 000	319 000	14,0
Avviklingskostnader					
Totale kostnader	4 191 760	4 375 000	4 594 000	219 000	5,0

Sammenligning budsjett for 2022 mot budsjett for 2023, prosent

	2022	2023
Personal og drift	48,0	43,5
Markedsaktiviteter	52,0	56,5
Totale kostnader	100	100

For 2023 utgjør bidragene fra Norgesmøllene AS, Lantmännen Cerealía AS, bake- og konditorene, til sammen kroner 2 297 000 kroner, 50 prosent av totalt budsjett. Midlene som er forslått belastet fondet for omsetningsavgift for korn utgjør de resterende 50 prosent av budsjettet. Totalbudsjettet blir da på 4 594 000 kroner.

Strategiplanen for opplysningsvirksomheten for brød og korn videreføres fra 2022, og har følgende hovedstrategier:

1. Ta en tydelig og aktiv rolle i digitale/sosiale medier med satsing på tilpasset innholdsproduksjon, søkemotoroptimalisering og målrettet annonsering.
2. Aktivt formidle kunnskap om korn og kornbasert mat sine fordeler/styrker når det gjelder god bærekraft og sunn ernæring til, og i prioritert rekkefølge: media, relevante, organisasjoner og opinionsdannere samt myndigheter.
3. Ha et tett samarbeid med andre opplysningskontor og andre relevante aktører for å hente ut synergi og merverdi, både faglig, produksjonsmessig og formidlingsmessig.

Det er videre konkretisert to hovedområder i strategiplanen, som gjengis i korte trekk under:

1. Strategi for mediekontakt og kommunikasjon
 - Være en proaktiv og tydelig aktør som belyser og kommuniserer forbrukerrettet om relevante temaer innen korn, kornproduksjon og kornbasert mat
 - Være en proaktiv og attraktiv samarbeidspartner for skoleverket, og levere oppdatert materiell og kompetanse til skolene innen bærekraft, korn som råvare, matlaging og ernæring.
 - Delta aktivt i det offentlige brødordskiftet, ta initiativ til møter og arrangementer innen våre sentrale satsingsområder samt være talsorganisasjon for korn og brød og andre bakerverer.
2. Strategi for innholdsproduksjon
 - Forbruker: Framskaffe, utvikle og formidle faglig fundert innhold for å bygge et godt omdømme og positive holdninger til norsk korn og norske brød og kornprodukter
 - Myndigheter/skole: Framskaffe, produsere og formidle fagkunnskap om ernæring, helse og bærekraft relatert til norsk korn og norske brød og kornprodukter
 - Media/opinionsdannere/storsamfunn: Framskaffe, produsere og tilrettelegge for faglig kunnskap om ernæring, helse og miljø relatert til norsk korn og norske brød og kornprodukter.

Strategiplan for opplysningsvirksomheten er sist revidert i januar 2022 og budsjett for 2023 bygger på denne.

Av midlene over omsetningsavgiften er følgende aktivitetsfordeling planlagt:

- Kunnskapsinnhenting – 400 000 kroner
- Innholdsproduksjon – 700 000 kroner
- Egne digitale kanaler – 1 200 000 kroner
- Media/opinionsdannere – 294 000 kroner

Landbruksdirektoratets vurderinger

Det er også for 2023 lagt opp til en 50 prosent finansiering fra omsetningsgiften for korn til opplysningsarbeid for brød og korn, som medfører at 2 297 000 kroner belastes fondet for omsetningsavgift korn.

Opplysningskontoret for brød og korn ble avviklet 31.12.2020, og opplysningsarbeidet har fra og med 1. januar 2021 blitt utført av Opplysningskontoret for egg og kjøtt, dette er nærmere redegjort for i sak 115/20 og 116/20. Det er markedsregulator, her ved FKA, som skal fremme budsjettsøknad og følge opp anvendelsen av tildelte omsetningsavgiftsmidler til opplysningsvirksomheten i kornsektoren.

I korte trekk er det oppnevnt et markedsråd, som representerer bidragsyterne nevnt over, med en tilhørende rammeavtale som regulerer aktiviteten og ansvarsforholdene mellom bidragsyterne, og en samarbeidsavtale som regulerer forholdet mellom markedsrådet og Matprat/OEK. Avtalen er foreløpig forlenget til 31.12.2023.

I «Rammeavtale for bidragsytere til merkenøytral opplysningsvirksomhet om brød og korn via MatPrat/OEK» og Samarbeidsavtale mellom Opplysningskontoret for brød og korn v/Felleskjøpet Agri og MatPrat/OEK er det presisert at markedsregulator må sørge for at kravet til konkurransenøytralitet blir oppfylt.

Landbruksdirektoratet vurderer med dette at søknaden tilfredsstillende oppfyller kravet i gjeldende retningslinjer for opplysningsvirksomhet, og innstiller på at Omsetningsrådet vedtar søknaden.

Saksnr.: 109/22	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Melk - Budsjett Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS 2023	Saksnr.: 22/75515-2

Beskrivelse

Tine SA (Tine) har lagt fram forslag til budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS for 2023, og søker om en bevilgning på 26 000 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk. Dette inkluderer 2 250 000 kroner til videreføring av en søtmelkskampanje, som ble startet opp i 2020. I tillegg bidrar eierne i 2023 med 2 250 000 kroner til kampanjen. Totalbudsjettet for Melk.no i 2023 vil dermed bli på 28 250 000 kroner, hvorav 26 000 000 kroner dekkes av omsetningsavgiften.

Totalt sett er det en økning i budsjettet som er dekket av omsetningsmidlene på 1 000 000 kroner, eller 4,0 prosent sammenlignet med 2022. Økningen er temmelig jevnt fordelt utover personal- og driftskostnader, og kostnadene til markedsaktiviteter.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-1 og 3 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine SA datert 17. oktober 2022
Søknad fra Melk.no
Handlingsplan 2023 for Melk.no

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS for 2023 godkjennes.
2. Av fondet for omsetningsavgift på melk kan det i 2023 anvendes inntil 26 000 000 kroner, inkludert søtmelkskampanje.

Melk - Budsjett Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS 2023

Tine søker i brev av 17. oktober 2022 om midler til Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS i 2023. Tine søker om 26 000 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk. I tillegg bidrar eierne i Melk.no med 2 250 000 kroner i 2023 til videre arbeid med søtmelksskampanjen som ble startet opp i 2020. Totalbudsjettet for Melk.no i 2023 vil dermed bli 28 250 000 kroner, hvorav 26 000 000 kroner dekkes av omsetningsmidlene.

Budsjettforslaget er godkjent i konsernstyret i Tine og i styret til Melk.no.

Budsjettforslag Melk.no 2023

For 2023 er det satt opp et budsjettforslag for Melk.no på totalt 28 250 000 kroner, hvorav det søkes om at 26 000 000 kroner dekkes av fondet for omsetningsavgift på melk, og 2 250 000 kroner finansieres av eierne i Melk.no. Totalt er det budsjettert med 1 000 000 kroner mer enn i 2022. Det er satt av samme beløp til søtmelksskampanjen i 2023 som i 2022. Eierne ønsker å videreføre kampanjen også i 2023. Som i 2020, 2021 og 2022 forutsettes det at det søkes om et tilsvarende beløp fra omsetningsmidlene som eierfinansieringen til søtmelksskampanjen i 2023. Det innebærer at av de 26 000 000 kroner som det søkes om fra omsetningsfondet, må 2 250 000 kroner ses i sammenheng med søtmelksskampanjen.

Totalt sett foreslås det å øke bruken av omsetningsmidler med 1 000 000 kroner, eller 4,0 prosent. Dersom en ser bort fra ekstra midler til søtmelksskampanjen, er resten av budsjettet på 23 750 000 kroner. Ettersom det budsjetteres med samme beløp til søtmelksskampanjen i 2023 som året før, er det i andre budsjettposter at det er lagt inn en økning i 2023.

Budsjettforslaget er oppsummert i tabellene nedenfor. Tabellene omfatter kun omsetningsmidler, eierfinansiering er ikke tatt med.

Oppsummering av budsjettforslag 2023, budsjett 2022 og regnskap 2021, i kroner

	Regnskap 2021, kr	Budsjett 2022, kr	Budsjett 2023, kr	Avvik ¹ , kr 2023-2022	Avvik ¹ %
Personal og drift	11 090 746	11 535 000	11 922 000	387 000	3,4
Markedsaktiviteter	13 295 206	13 465 000	14 078 000	613 000	4,6
Totalt	24 385 952	25 000 000	26 000 000	1 000 000	4,0

¹ Budsjettforslag 2023 sammenlignet med bevilgning 2022

Nøkkeltall budsjettforslag (fordeling i prosent) i 2023 sammenlignet med 2022

	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Personal og drift	46,1	45,9
Markedsaktiviteter	53,9	54,1
Totalt	100,0	100,0

Hovedposter i budsjettforslag, i kroner

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Avvik	Avvik
	2021	2022	2023	2023-2022	%
Personalkostnader	8 931 921	9 260 000	9 541 000	281 000	3,0
Driftkostnader	2 158 826	2 275 000	2 381 000	106 000	4,7
Sum personal/drift	11 090 746	11 535 000	11 922 000	387 000	3,4
Forbruker	10 594 149	10 740 500	11 625 600	885 100	8,2
Samfunnsmiljø	1 572 054	1 578 000	1 277 500	-300 500	-19,0
Kompetanse, innsikt, strategi	1 129 003	1 146 500	1 174 900	28 400	2,5
Sum markedsaktiviteter	13 295 206	13 465 000	14 078 000	613 000	4,6
Totalt	24 385 952	25 000 000	26 000 000	1 000 000	4,0

Personal- og driftskostnader

Nøkkeltallet personal og drift består av personalkostnader på 9 541 000 kroner og driftskostnader på 2 381 000 kroner. Personalkostnadene er foreslått økt med 387 000 kroner, eller 3,4 prosent, sammenlignet med budsjettet for 2022. Melk.no budsjetterer med 8 årsverk (8 ansatte), som er det samme som for 2022. Det er lagt inn en generell lønnsøkning på 4,0 prosent i 2023. Melk.no opplyser at økningen i lønnskostnadene er i tråd med SSBs anslag for 2023. Det meste av økningen innenfor personalkostnader kommer av høyere budsjetterte pensjonskostnader, som holder seg på omtrent samme nivå som i budsjettet for 2022.

Driftskostnader økes med 106 000 kroner, som utgjør 4,7 prosent. Kostnadene for drift, opplyser Melk.no, er det individuelle endringsforskjeller sammenlignet med 2022 avhengig av type kostnader. Melk.no har budsjettert med en ekstraordinær økning på strømutfgifter/felleskostnader i lys av dagens situasjon. Styret til Melk.no har innstilt på at det ikke lenger skal betales styrehonorar for arbeidet i Melk.no. Endelig avgjørelse av dette skal gjøres i generalforsamlingen våren 2023. Melk.no skriver at revisjonshonorarer øker med hele 50 prosent. Kostnadene for 2022 har økt betydelig over budsjett og det varsles nye økninger også for neste år. Melk.no forklarer at dette skyldes blant annet økt krav til revisjon fra myndighetene, ny revisjonsstandard og økte lønninger i bransjen. Porto/fraktkostnadene er flyttet over fra markedsbudsjettet da disse kostnadene nå primært er levering av ordinær post, ikke utsendelser fra Melk.no. IT-kostnadene til Melk.no øker fordi det tas høyde for noen innkjøpsutgifter som ikke kommer hvert år (materieell til printer, telefoner o.l.).

Totalt utgjør personal- og driftskostnadene 45,9 prosent av det totale budsjettet for omsetningsmidler. Dette er en reduksjon i forhold til 2022, da personal- og driftskostnadene utgjorde 46,1 prosent.

Markedsaktiviteter

Nøkkeltallet markedsaktiviteter består av en rekke delaktiviteter. Markedsbudsjettet som søkes dekt over omsetningsmidlene, er på totalt 14 078 000 kroner, noe som innebærer en økning på 613 000 kroner, eller 4,6 prosent, sammenlignet med budsjettet for 2022.

I tillegg går eierne i Melk.no inn med 2 250 000 kroner til søtmelekskampanjen (se nærmere omtale av søtmelekskampanjen nedenfor).

Markedsbudsjettet for 2023 er inndelt i tre hovedområder, i tråd med strategisk plan for 2022–2024: forbruker, samfunnsmiljø og kompetanse/analyse/innsikt.

Forbruker

På posten forbruker er det satt av 11 625 600 kroner. Dette tilsvarer 85 prosent av de totale

kostnadene til markedsaktiviteter finansiert over omsetningsmidlene. Budsjettposten er økt med 885 100 kroner, eller 8,2 prosent, sammenlignet med budsjettet for 2022. Melk.no opplyser om at dette skyldes en kombinasjon av økte mediekostnader og et behov for å skifte publiseringsløsning for nettstedet melk.no da dagens tekniske løsning ikke er oppdatert og ikke lenger er hensiktsmessig for vårt behov.

Melk.no skriver at hoveddelen av markedsbudsjettet går til mediekjøp. Hoveddelen går til hovedkampanjen (søtmelksskampanjen), det vil si kjøp av TV, onlinevideo, innholdsannonsering og sosiale medier. Strategien til Melk.no for melkekampanjen er en rekkeviddestrategi som ser ut til være en god strategi. Det betyr at man ønsker å nå flest mulig så kontinuerlig som mulig gjennom året for å få god oppmerksomhet rundt budskapet.

Melk.no har estimert et budsjett på 1,5 mill kroner for å komme over på ny publiseringsløsning samt foreta nødvendige endringer når det gjelder design, innhold, struktur mv. I tillegg påløper det en del driftskostnader både for dagens løsning og ny løsning gjennom året. Disse kostnadene dekker Melk.no hovedsakelig inn ved at utviklingskostnadene for 2023 er blitt redusert til et minimum. Det betyr at Melk.no må bruke det materiellet som er utviklet i 2022 i reklamekampanjen for neste år.

Søk er viktig for å skape trafikk til melk.no og derfor har Melk.no ekstra oppmerksomhet rundt arbeidet med innholdet. Det er budsjettert med en økning på 15 prosent for betalt og organisk søk. Noe skyldes overflytting av kostnader fra en annen budsjettpost enn denne, mens det er lagt inn en økning på 4,7 prosent på betalt søk.

Samfunnsmiljø

Posten samfunnsmiljø omfatter aktiviteter knyttet til kontakt og dialog med sentrale samfunnsmiljøer. Posten er på totalt 1 277 500 kroner, noe som tilsvarer 9,0 prosent av markedsbudsjettet. Dette er noe lavere andel enn i 2022 (11,7 prosent av markedsbudsjettet). Totalt reduseres posten med 300 500 kroner, eller 19,0 prosent. Melk.no opplyser at reduksjonen primært skyldes en reduksjon i kostnadene til kommunikasjonsbyrået.

Melk.no har budsjettert i kostnadene til arrangementer og seminarer lagt inn både fysisk og digitale arrangementer og seminarer omtrent på lik linje med 2022, men kostnadene er justert basert på erfaringene gjennom dette året samt forventning om en viss prisstigning på innkjøp. I undervisningsmaterieell er det midler til felleskampanjer med de andre opplysningskontorene overflyttet til forbrukerdelen av budsjettet. Samtidig er det lagt inn kostnader til en brosjyrepakke til helseyskepleiere og jordmødre med fokus på jod. Her inkluderes utviklingskostnader, trykking og utsendelse.

Melk.no fortsetter medlemskapet i de ulike internasjonale meieriorganisasjonene (IDF, EMF, GDP og IMP). Dette er viktige nettverk for å følge med på hva som skjer i andre land, diskutere felles problemstillinger og løsninger og lære hvordan man kommuniserer rundt meieriprodukter i andre land. I det europeiske nettverket gjøres det også felles aktiviteter rettet mot helsepersonell og på forskningssiden.

Kompetanse, analyse og innsikt

Til kompetanse, analyse og innsikt er det budsjettert med 1 174 900 kroner, tilsvarende 8,3 prosent av markedsbudsjettet. Kostnadene er økt med 28 400 kroner, eller 2,5 prosent sammenlignet med 2022-budsjettet. Disse midlene går primært til resultat- og halvårsmålinger, tracking av oppmerksomhet, noe adhocundersøkelser til bruk i pressesammenheng og medieovervåkning. Melk.no har slått sammen flere poster i budsjettet som gir noen interne avvik. Dessuten er noe midler avsatt til strategi- og plansamlinger.

Søtmelkskampanjen

Søtmelkskampanjen startet opp i 2020, og 2023 er derfor det fjerde året Melk.no vil bruke midler til denne kampanjen. Kampanjen er delvis finansiert av eierne, under forutsetning av at det også settes av midler fra omsetningsmidlene til kampanjen. Bakgrunnen for kampanjen var utfordringene i melkemarkedet, med et ønske om å øke synligheten ut mot forbruker på søtmelk. Eierne bidro med 3 mill. kroner i 2020 og 2,25 mill. kroner i 2021 og 2022, og det ble også brukt tilsvarende beløp fra omsetningsmidlene. I budsjettforslaget for 2023 ligger det inne tilsvarende beløp som i 2022, med 2,25 mill. kroner fra eierne og 2,25 mill. kroner fra omsetningsmidlene. Omsetningsmidlene inngår i budsjettposten forbruker, som er omtalt ovenfor. For mer informasjon om søtmelkskampanjen, se tidligere behandlinger av budsjettet for Melk.no som omhandler denne kampanjen.

Formål og strategi Melk.no

Formålet til Melk.no er å bidra til størst mulig verdiskapning for den norske melkebonden ved å fremme forbruket av melk, ost, yoghurt og andre meieriprodukter.

Melk.no utarbeidet i 2021 en ny strategisk plattform for perioden 2022–2024. De opplyser om at i den strategiske planen har de enda mer fokus på «3 om dagen»-budskapet enn tidligere. Melk.no har to hovedmålgrupper; forbrukere og samfunnsmiljøer. Forbrukerne er den viktigste målgruppen. I strategiperioden 2022–2024 vil kommunikasjonen være rettet mot kvinner og menn 20–55 år, og spesielt de i denne aldersgruppen som drikker en begrenset mengde melk, men samtidig har relativt positive holdninger til melk. Melk.no mener denne gruppen har potensiale for økt vekst. Hovedformålet mot forbrukerne vil i strategiperioden være å øke primært melkens, men også ostens og yoghurtens relevans blant forbrukerne. Videre er strategisk retning mot forbruker utformet som to delstrategier som delvis er selvstendige og delvis overlappende. Delstrategi 1 går ut på å fremme relevante kosthold- og helsebudskap knyttet til meieriprodukter, der melken og melkeglasset har hovedrollen i kommunikasjonen. Delstrategi 2 mot forbrukerne er mer forankret i selve mengdeanbefalingen i kostrådet om 3 porsjoner magre meieriprodukter daglig.

I tillegg til å kommunisere direkte til forbrukerne, vil Melk.no også jobbe mot samfunnsmiljøer, som politikere, helsemyndigheter, sentrale fagpersoner, grupper av helsepersonell, studenter, etc. Dette vil de gjøre for både å sikre og styrke melkens og de andre meieriproduktene sin posisjon, samt legge til rette for at helsebudskap knyttet til meieriprodukter blir spredt av relevante fagpersoner og helsearbeidere. Hovedmålet mot samfunnsmiljøer vil i strategiperioden være at mengdeanbefalingen om 3 porsjoner magre meieriprodukter (3 om dagen) opprettholdes som utdypning av de offisielle kostrådene. Strategisk retning overfor samfunnsmiljøer er også delt inn i to delstrategier. Den ene delstrategien har et tydelig fokus på tiltak som kan sørge for at mengdeanbefalingen «3 om dagen» opprettholdes som utdypning av kostrådet om magre meieriprodukter. Den andre har en bredere tilnærming rettet mot fagpersoner som utøver kostholdsråd mot grupper av forbrukere.

Melk.no understreker at all kommunikasjon mot både forbruker og samfunnsmiljø vil henge sammen, og vil samlet være viktig for å nå formålet om å bidra til størst mulig verdiskapning for den norske melkebonden.

Melk.no har utarbeidet en handlingsplan for 2023. De tre viktigste satsingene for Melk.no i 2022 vil være:

- Kampanjer i betalte kanaler der kostholds- og helsebudskap primært knyttet til melk, men også andre meieriprodukter kommuniseres. «3 om dagen» vil være en sentral del av kommunikasjonen.
- Melk.no som talsperson for norske meieriprodukter med tydelige aktiviteter i

- fortjente medier.
- Systematisk jobbing mot samfunnsmiljøer gjennom en rekke ulike informasjonstiltak, dialog og involvering.

Samarbeid mellom opplysningskontorene

I samsvar med Omsetningsrådets vedtak 20. mai 2019 (sak 67/19, punkt 8 i vedtaket), og videreføring av tidligere etablert samarbeid, har Melk.no for 2022 fortsatt samarbeidet med opplysningskontorene i landbruket. Melk.no har primært hatt to prosjekter de har samarbeidet om med Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK), Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) og opplysningsvirksomhet for brød og korn (som er en del av OEK). Disse to prosjektene er matpakke- og matsvinnprosjektet. Her har det vært utviklet en del felles materiell som er blitt benyttet av det enkelte kontor, i tillegg til egenutviklet materiell. Melk.no har også samarbeidet om det digitale læreverket i mat og helse - Matopedia med OEK og opplysningsvirksomhet for brød og korn.

For 2023 er det satt av 200 000 kroner til samarbeidsprosjekter. Melk.no har ikke konkludert endelig med hvilke prosjekter de skal gå videre med, annet enn at samarbeidet om Matopedia med OEK og opplysningsvirksomhet for brød og korn vil videreføres i 2023. Prosjektene om matsvinn og matpakke er gjenstand for evaluering og endelig beslutning for videreføring eller ikke, vil Melk.no ta på nyåret.

Landbruksdirektoratets vurdering

Vurdering av budsjett for Melk.no

Budsjettforslaget for omsetningsmidler i 2023 er totalt sett på 1 000 000 kroner mer enn vedtatt budsjett for 2022, noe som tilsvarer en økning på 4,0 prosent.

Personal- og driftskostnader økes med 387 000 kroner, eller 3,4 prosent. Både personal- og driftskostnader øker. Personalkostnadene øker med 3,0 prosent. Melk.no har lagt inn en lønnsvekst på 4 prosent. Dette er noe høyere enn lønnsøkningen som ligger inne i budsjettet for 2022. Til sammenligning forventer Statistisk sentralbyrå (SSB) en lønnsutvikling på 4,4 prosent for 2023. Landbruksdirektoratet registrerer at noe av grunnen til at personalkostnadene øker er økning i pensjonskostnader, samt at driftskostnader øker som følge av blant annet økte strøm- og husleiekostnader.

Kostnader til markedsaktiviteter økes totalt sett med 613 000 kroner, eller 3,9 prosent. Dette er inkludert omsetningsmidler til søtmelkskampanjen på 2 250 000 kroner, men uten midlene fra eierfinansiering. Landbruksdirektoratet registrer at noe av grunnen til at kostnadene til markedsaktiviteter øker er økning i mediekostnader og et behov for å skifte publiseringsløsning for nettstedet melk.no. Midler til søtmelkskampanjen er uendret sammenlignet med 2022.

Budsjettforslaget for 2023 uten ekstra midler til søtmelkskampanje, ville vært på 23 750 000 kroner. Sammenlignet med budsjettet for 2022 hvis en trekker fra midlene til søtmelkskampanje, ville økningen fra 2021 til 2022 vært på 1 000 000 kroner, eller 4,0 prosent. I 2023 kommer økningen i budsjetterte temmelig jevnt over de to kostnadsområdene, som omtalt ovenfor.

Tall fra nasjonalregnskapet viser at veksten i gjennomsnittlig årslønn prognoseres i 2023 til 4,4 prosent. For konsumprisindeksen har SSB lagt inn en prognose på 5,7 prosent for inneværende år. Melk.no har budsjettert med en lønnsvekst og totaløkning i budsjettet sitt på 4 prosent og en totaløkning i budsjettet deres, er de innenfor de prognoserte økningene.

Landbruksdirektoratet registrerer at arbeid med søtmelkskampanjen blir en viktig del av Opplysningskontorets aktivitet også i 2023. Direktoratet vurderte søtmelkskampanjen i behandlingen av budsjett for Melk.no for 2020 den 13. desember 2019, sak 121/19, og kom blant annet til at det er flere grunner til å tildele midler til en kampanje rettet mot økt forbruk av søtmelk, og at tiltak som kan bidra til å styrke norsk melkeproduksjon er i kjernen av Melk.no sine oppgaver. Landbruksdirektoratet understreket at det er viktig med effektmåling av kampanjen.

Landbruksdirektoratet registrerer at i 2023 er det satt av like mye midler til søtmelkskampanjen som i 2022. Dette innebærer at Melk.no vil kunne opprettholde aktivitet i 2023 på nivå med 2022. Direktoratet ser det som positivt at arbeidet som er lagt til grunn de siste to årene kan utnyttes videre i 2023. Vi forutsetter at det rapporteres resultater i forbindelse med regnskapet for 2023.

Omsetningsrådet vedtok i møte 20. mai 2019, sak 67/19, punkt 8 i vedtaket at opplysningskontorene skal samarbeide på bestemte områder. Dette ble også fulgt opp videre i Omsetningsrådets møte 22. juni 2020, sak 63/20, punkt 2 i vedtaket, ved at Omsetningsrådet forutsatte at kontorenes samarbeid synliggjøres i fremtidige budsjetter. Direktoratet ser at det er satt av midler i Melk.nos budsjett til samarbeid med de andre opplysningskontorene om flere prosjekter i 2023, til sammen 200 000 kroner. Dette er 200 000 kroner mindre enn i 2022, og direktoratet vil bemerke at vi anser beløpet som en beskjeden post. Landbruksdirektoratet forutsetter at midler til samarbeidsprosjekter mellom opplysningskontorene synliggjøres i regnskapet.

Oppsummert mener Landbruksdirektoratet at aktivitetene som er lagt inn i budsjettsøknaden for 2023 er i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-1. Siden tildelingen blir gitt som en ramme, vil det være opp til Melk.no å prioritere aktiviteter innenfor rammen.

Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til fordelingen mellom de ulike budsjettpostene utover det som er omtalt over.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Vurdering av mål og resultatmålinger

Melk.no har gjennomført årlige resultatmålinger fra og med 2006. Landbruksdirektoratet forutsetter at Melk.no rapporterer resultatene fra de årlige målingene i forbindelse med regnskapsrapporteringen. Effekten av søtmelkskampanjen bør måles særskilt.

Saksnr.: 110/22	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2023	Saksnr.: 22/77916-2

Beskrivelse

Nortura SA og Bransjestyret søker om godkjenning av budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) for 2023. Bransjestyret innstilte på en økning av budsjettet for 2023 for å kompensere for forventet prisvekst og forventet vekst på lønnsmassen sammenlignet med 2022 budsjettet, mens konsernstyret i Nortura innstilte på å holde budsjettnivået på det samme kronebeløpet som i 2022. Dette betyr at budsjettet det søkes om for OEK ligger på 81,2 mill. kroner. Dette er en økning på 1,5 mill. kroner som gjelder hvitt kjøtt. Budsjettet for kylling og kalkun vedtas kun av Bransjestyret før det blir sendt til Omsetningsrådet, mens for rødt kjøtt og egg er det først Bransjestyret og deretter konsernstyret i Nortura som behandler budsjettet. Økningen på 1,5 mill. kroner tilsvarer en økning på for hele budsjettet på 1,9 prosent sammenlignet med 2022.

Hjemmel

Retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-1 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juni 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11 første ledd.

Forutsetninger

Vedlegg

Søknad med vedlegg fra Opplysningskontoret for egg og kjøtt mottatt 4. november 2022
Søknad om budsjett fra Opplysningskontoret for egg og kjøtt for 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt for 2023 godkjennes med en totalramme på inntil 81,2 mill. kroner.
2. Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt kan det i 2023 anvendes inntil 51 500 000 kroner til opplysningsvirksomhet for kjøtt, herav anslagsvis 6 420 000 kroner i kortsiktige markedstiltak på kjøtt.
3. Av fondet for omsetningsavgift på egg kan det i 2023 anvendes inntil 12 700 000 kroner til opplysningsvirksomhet på egg.
4. Av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt kan det i 2023 anvendes inntil 17 000 000 kroner til opplysningsvirksomhet for fjørfekjøtt.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2023

Generelt om søknaden

Landbruksdirektoratet mottok 4. november 2022 budsjettforslag fra Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK).

OEK mottar finansiering fra fondene for omsetningsavgift for kjøtt, egg og fjørfekjøtt. Norturas konsernstyre fremmer søknaden til Omsetningsrådet for egg, storfe, svin og småfe (sau og lam), mens Bransjestyret søker midler til opplysningsvirksomhet for kylling og kalkun. Opplysningskontoret sammenstiller søknadene og oversender Landbruksdirektoratet.

Bransjestyret foreslår budsjettet for alle kjøttslag og egg, og innstillingen deres på rødt kjøtt og egg blir behandlet videre av konsernstyret til Nortura. Bransjestyret innstilte på en økning av budsjettet for 2023 for kjøtt, egg og fjørfekjøtt for å kompensere for forventet prisvekst og forventet vekst på lønnsmassen sammenlignet med 2022 budsjettet. Deres forslag til budsjett for 2023 hadde følgende beløp:

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett - forslag 2023	Endring kroner fra 2022 til 2023	Endring prosent
Kjøtt	49 405 692	51 500 000	53 056 000	1 556 000	3,0
Egg	13 883 843	12 700 000	14 000 000	1 300 000	10,2
Fjørfekjøtt	11 880 878	15 500 000	17 000 000	1 500 000	9,7
Sum OEK	75 170 413	79 700 000	84 056 000	4 356 000	5,5

Konsernstyret i Nortura innstilte på å holde budsjettnivået på det samme kronebeløpet som i 2022 for rødt kjøtt og egg. Budsjettforslaget som legges fram i søknaden for 2023 har en totalramme på 81,2 mill. kroner som er en økning fra 2022 på 1,5 mill. kroner. Dette tilsvarer en total økning for hele budsjettet på 1,9 prosent fra 2022, og for fjørfekjøtt er det en økning på 9,7 prosent sammenlignet med fjørfebudsjettet for 2022. For kjøtt og egg er det ingen økning i foreslåtte budsjett. Grunnlaget for budsjettet er en forventet vekst på 4,4 prosent på lønnsmassen og forventet prisvekst på 5,7 prosent.

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett - forslag 2023	Endring kroner fra 2022 til 2023	Endring prosent
Kjøtt	49 405 692	51 500 000	51 500 000	0	0,0
Egg	13 883 843	12 700 000	12 700 000	0	0,0
Fjørfekjøtt	11 880 878	15 500 000	17 000 000	1 500 000	9,7
Sum OEK	75 170 413	79 700 000	81 200 000	1 500 000	1,9

OEK søker om en bevilgning hvor 6,4 mill. kroner av totalbudsjettet er satt av til kortsiktige tiltak. Det utgjør 10 prosent av totalbudsjettet når fjørfe (kylling og kalkun) er holdt utenom. Det vises til behandlingen av budsjettet for 2021 hvor prinsippet om 0-15 prosent av midlene til kortsiktige tiltak ble slått fast.

Behandling av søknaden i Bransjestyret og Norturas konsernstyre

Vedtak i Bransjestyret, 27. september 2022

«Bransjestyret slutter seg til ny strategi for MatPrat, Opplysningskontoret for egg og kjøtt. Bransjestyret godkjenner videre forslaget til rammebudsjett 2023 for Opplysningskontoret for egg og kjøtt på kr 84 056 000.

Fordelt på fondene utgjør dette følgende:

- Storfe, svin, lam: kr 53 056 000
- Kylling, kalkun: kr 17 000 000
- Egg: kr 14 000 000

Søknad om bruk av budsjettmidler fra fondene for egg og rødt kjøtt fondene samt totalbudsjettet går til Norturas konsernstyre for videre behandling før oversendelse til Omsetningsrådet. Søknad om bruk av midler til hvitt kjøtt og budsjett sendes direkte til Omsetningsrådet fra OEK».

Vedtak i konsernstyret i Nortura 18. oktober 2022

«Konsernstyret godkjenner følgende budsjetter, finansiert over omsetningsavgiften, for Opplysningskontoret for egg og kjøtt:

- for storfe/kalv, svin og sau/lam 51 500 000 kr
- for egg 12 700 000 kr

Saken oversendes til Omsetningsrådet for endelig behandling.»

Vedtaket konsernstyret i Nortura fattet om budsjettet for OEK for 2023, er dermed i samme størrelse som 2022-budsjettet for rødt kjøtt og egg, og inkluderer ikke kompensering av forventet økning av konsumprisindeksen (KPI) og lønnsutgifter fra 2022 til 2023. Budsjettet for fjørfekjøtt på den andre siden har en økning på 1,5 mill. kroner etter vedtak i Bransjestyret.

Markedssituasjonen

OEK presenterer tall for forventet over-/underdekning i 2023 basert på Totalmarkeds prognoser fra september 2022, som er som følger:

- storfe 2 300 tonn underdekning
- lam 700 tonn overdekning
- sau 200 tonn overdekning
- gris 600 tonn overdekning
- egg 2 600 tonn overdekning

Tallene inkluderer importkvoter, men før eventuelle markedsregulerende aktiviteter. Totalmarkeds prognoser er et verktøy for å styre mot balanse. Det tar imidlertid ikke høyde for endringer i politiske rammer, negative hendelser knyttet til produksjon av kjøtt og egg, kampanjestyrte endringer utløst av ulike aktører eller samfunnsrelaterede endringer knyttet til ulike organisasjoner eller miljøers engasjement knyttet til egg og kjøtt, som kan medføre redusert konsum på kort sikt. Dessuten er «post-pandemi» situasjonen fortsatt en usikkerhetsfaktor. Men prognosene virker sikrere nå enn foregående år, melder OEK. Det forventes at salget av kjøtt over tid går noe ned de kommende årene, og at det vil ligge omtrent på nivåene som før pandemien.

For 2023 viser oversikten at det på egg ligger an til vesentlig produksjonsoverskudd på 2 600 tonn. OEK skriver at det her vil være behov for kortsiktige tiltak.

Etter en lang periode med underdekning av norskprodusert svine- og storfekjøtt, forventes det nå en god markedsbalanse for kjøtt. Salget av innenlands storfe og svin i høst og til neste år er forventet å gå ned, i tillegg til lavere tilførsel av norskprodusert vare.

Nortura totalmarked ber om kortsiktige tiltak for 2023 for svin og egg

OEK slutter seg til markedsvurderingen for 2023, men skriver at de økende lagrene med storfekjøtt vil kunne medføre omprioritering av midlene. Videre skriver OEK at etterspørselen etter gris er en råvare som er preget av flere hendelser og oppslag om dårlig dyrevelferd, inkludert resultater fra tilsynskampanjene fra Mattilsynet. OEK ber om at 3 000 000 kroner av omsøkte midler fra fondet for kjøtt øremerkes kortsiktige tiltak for svin.

For egg sin del er det en stadig økende produksjon, men etterspørselen følger ikke etter. Det er derfor krevende å unngå overdekning av egg. For å prøve å bedre situasjonen på egg for 2022 fikk OEK bevilget 3,0 mill. kroner ekstra for inneværende år for å øke markedsaktiviteten på egg, ORs møte 21. september 2022 (sak 81/22). OEK ber om at 3 420 000 kroner av omsøkte midler fra fondet for egg forbeholdes kortsiktige tiltak.

For lam ser man stor forskjell i forbruk og holdninger mellom yngre og eldre forbrukergrupper. De eldre bruker mer og er mer positive til denne råvaren. Storfe er utsatt i diskusjoner om bærekraft og sunnhet. OEK vurderer det dertil at man fort kan komme til å se reduksjon i forbruket av storfe.

Fjørfe er ikke markedsregulert. Etterspørselen påvirkes av diskusjon om hybrider, oppmerksomhet om dyrevelferd og kobling mellom hvitt kjøtt, helse, klima og bærekraft. I tillegg har Danmark nå inkludert hvitt kjøtt i sin maksanbefaling i nye kostholdsråd. Også dette kjøttslaget kan derfor møte markedsmessige utfordringer, skriver OEK.

Både 2020 og 2021 var preget av pandemi og grensehandelen var nesten 90 prosent lavere enn de foregående årene. Anslag for grensehandel viser at vi tidligere handlet omtrent 3,5 kg kjøtt per person over grensen per år. I 2021 var dette redusert til 0,5 kg per person. Konsumet av innenlandsprodusert egg og kjøtt økte i 2021, og mer enn kompenserte for bortfallet av grensehandel når det gjelder samlet kjøttforbruk.

I slutten av oktober la Animalia fram nye tall for beregnet reelt forbruk av kjøtt i Norge. I «Kjøttets tilstand 2022» framkommer det at reelt forbruk av kjøtt i 2021 var 54,9 kg per person, hvorav 39,7 kg var rødt kjøtt og 11,5 kg var hvitt kjøtt. Samlet sett er det en økning på 2,1 kg fra 2020.

Både forbruket av storfe (0,7 kg) og småfe (0,2 kg) har økt i 2021, men forbruket av svin har økt med ett helt kilo. Denne utviklingen i 2021 bryter med den forventede utvikling vi reflekterte over i 2022 budsjettframlegget til OEK. Det framkommer ikke umiddelbare forklaringer på det økte forbruket sett bort fra pandemi og unntakstilstand, som selvsagt har påvirket spisevaner og spisemønstre. I tillegg mener OEK at det muligens ligger utfordringer knyttet til lagervolum hos aktørene i markedet og om reelt kjøttforbruk kan ha blitt forskjøvet mellom år på grunn av store lagerbeholdninger som blir regnet som konsumert på ett år, men reelt solgt i markedet et annet år.

Samarbeid mellom opplysningskontorene

I samsvar med Omsetningsrådets vedtak 20. mai 2019 (sak 67/19, punkt 8 i vedtaket), og videreføring av tidligere etablert samarbeid, har OEK for 2022 fortsatt samarbeidet mellom opplysningskontorene i landbruket. Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) ble oppløst 31. desember 2020 og opplysningsvirksomhet for brød og korn er nå en del av OEK. I 2022 har følgende prosjekter pågått, sammen med alle eller et av de følgende kontorene: Opplysningskontoret for meieriprodukter (melk.no) og Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG).

- Matsvinn - hvordan bidra til redusert matsvinn (alle)
- Matopedia – digitalt læreverv i mat og helse (OEK, opplysningsvirksomhet for

- brød og korn og Opplysningskontoret for meieriprodukter)
- Matpakkekampanjen – som har som formål å opprettholde og styrke matpakkens plass i skolen. Denne kampanjen oppnådde samlet rundt 70 positive medieomtaler, hvorav 13 i riksmidier. (alle)

OEK ønsker å videreføre samarbeidet mellom alle opplysningskontorene også i 2023, og det pågår en prosess for å fastsette hvilke prosjekter som gir mest effekt og nytte for de ulike kontorene. OEK vil bruke opptil 1,0 mill. kr på disse samarbeidsprosjektene for 2023.

Drift og resultater OEK 2022

Hovedsatsningen for OEK digitalt er matprat.no og tilhørende/integrerte MatPrat-tjenester. Basert på innsikt og testing er det fortløpende utviklet og lansert nye tjenester i matprat.no, som «Hva har du i kjøleskapet?» og «Ta sjansen». I tillegg til forbedrede og videreutviklede eksisterende tjenester som ukemeny, filter, toppmenyen, søk, sortering og visuell historiefortelling. Dette er gjort for å øke brukervennligheten av matprat.no. OEK har også jobbet med å inkludere innholdet fra sosiale medier og promotere nyhetsbrev tettere til nettsiden. Brukervennligheten og nytteverdien til «Min MatPrat» har OEK også jobbet med.

Strukturert data er viktig for å rigge OEK for fremtidig teknologiløsninger, og i 2022 har OEK jobbet med løsninger for å strukturere oppskrifter og ingredienser. Kontinuerlig teknisk utvikling for å treffe best mulig i søk har vært prioritert.

Deler av den digitale utviklingen gjennomført i 2022 er felles for alle OEKs nettsted. Det er for eksempel ferdigstilt løsningen for brukeradministrasjon av cookies, for å hensynta personvernet. OEK har også gjennomført en oppgradering av alle servere, og av viktige systemer som Episerver og Imageshop. I tillegg har OEK gjennomført penetrasjonstesting av alle løsningene sine, for å sikre at systemene kan stå imot potensielle dataangrep. I januar 2023 vil lov om universell utforming tre i kraft, og i den forbindelse har OEK hatt en gjennomgang av alle sine tre nettsteder og utbedret disse i tråd med nye retningslinjer. Til slutt har OEK startet arbeidet med å forbedre løsninger for statistikk og analyse, samt prioritert kontinuerlig teknisk utvikling for å treffe best mulig i søk.

Markedsføring og mediemiks

MatPrats kommunikasjonsaktiviteter skal være i samsvar med strategi og bygge opp under merkevaren og kategoriens omdømme. Alt innhold i egne, fortjente og kjøpte medier, uavhengig av kanal og plattform, samkjøres og koordineres for å skape best mulig mediemiks og kostnadseffektiv kommunikasjon.

Økt konkurranse i markedet betyr strengere prioriteringer av budskap, aktivitet og kanal. For å oppnå bedre effekt av medieinvesteringene har OEK fokusert på å bli enda bedre på bruk av riktige formater og kanaler til de ulike aktivitetene og budskap. Målet er å opprettholde interessen for MatPrat, samt være relevante og til stede på en måte som treffer målgruppen.

Aktivitets- og medieplanen for 2022 inkluderer omdømmebyggende aktiviteter, som omhandler samfunnstemaene helse/ernæring og matsvinn, i tillegg til kontinuitetsaktiviteter for å svare til sesong- og forbrukerbehov gjennom året. Gjennom tett samarbeid med Nortura Totalmarked er det utarbeidet kortsiktige tiltak for egg i andre og tredje kvartal med ekstra trykk i september 2022, for å avhjelpe markeds situasjonen dette året. Kombinasjonen av omdømmebyggende og kortsiktige tiltak er avgjørende for å skape lyst, inspirere til og gi kunnskap til å lage mat med egg og kjøtt. OEK melder at de følger kontinuerlig med på prognoser, omverdenen, trafikk tall og kosteffektivitet og vurderer behovet for tiltak fortløpende.

Prioriterte kanaler i 2022 har vært digitale kanaler, online video, sosiale medier og søk. Dette er kostnadseffektive medier sammenliknet med mer tradisjonelle medier som TV. Ved bruk av riktig innhold, mediekkanaler, samt bevissthet rundt plassering og tid på døgnet, er målet til OEK å sikre trafikk og oppmerksomhet i målgruppen.

En mer avgrenset målgruppe

MatPrat endret i 2022 sin strategi ved å gjøre en stor endring i målgruppe, nemlig å sette gruppen 15 – 25 år som primærmålgruppe. Denne gruppen har vesentlig forskjellig flate-, innholds- og kanalvalg enn aldersgruppen 25 – 40 år. For å kunne lykkes i denne strategiske omleggingen må det avsettes nok midler til utvikling av nytt innhold i samsvar med strategiendringen. OEK skal også holde på oppmerksomheten til gruppen 25 – 40 år og over, for å styrke trafikken til matprat.no.

Ung

OEK har gjort en omfattende jobb med å innhente innsikt om målgruppen ung 15 – 25 år, med gjennomgang av rapporter, nye publikasjoner og egeninitierte kvalitative- og kvantitative undersøkelser. Undersøkelsene gir OEK blant annet et bilde av målgruppens vaner og holdninger rundt temaene; etikk og klima, helse og ernæring, matkunnskap, matinspirasjon og kanalbruk. OEK har etablert en arbeidsgruppe, som vil jobbe videre med idéer og konsepter for å favne de unge forbrukerne.

Søk

MatPrat sin største trafikkdriver er søk. Forbrukere anvender først og fremst søkemotorer for å finne frem til informasjon og over 80 prosent av trafikken til matprat.no kommer gjennom søk i søkemotorer som Google og Bing. En sterk søkestrategi er derfor et sentralt virkemiddel for å nå frem til forbruker. Som et resultat av en søkestrategi over mange år, oppnår MatPrat en naturlig topp 3-plassering hos søkemotorene på de relevante områdene. Det er en ressurskrevende posisjon å holde på grunnet økt konkurranse i markedet, men gjennom kontinuerlig arbeid med optimalisering av innhold, tekniske forbedringer og nok ressurser på betalt søk vil matprat.no kunne fortsette å være Norges største matformidler.

Betalt søk

På betalt søk er OEK synlige med betalte annonser på matoppskrifter og samfunnstematikk. Selv om konkurransen er høy, ser OEK i 2022 at klikkprisen er redusert fra og med mai-måned, noe som blant annet tilsier at konkurransen kan ha blitt lavere. I begynnelsen av året opplevde OEK høyere klikkpriser sett mot 2021, som gjorde at OEK fikk inn mindre trafikk per krone brukt. Fra og med mai måned og over sommeren har OEK hatt en økning i trafikk sett mot i fjor.

Resultater (trafikk fra 1. januar til 30. september):

Trafikken i 2022 ble påvirket av åpningen av Norge etter Covid-19 pandemien. Sett mot 2021 har OEK en stor nedgang i trafikk fra og med februar (Norge åpnet 12. februar) frem til juni. Etter juni har OEK generert mer trafikk enn det de hadde i samme periode i 2021.

- MatPrat: 42 104 432 økter (0 prosent fra 2021)
- MatStart: 793 270 økter (-30,7 prosent fra 2021)
- Matopedia: 143 365 økter (-28,9 prosent fra 2021)

Sosiale medier

MatPrats tilstedeværelse og aktivitet på sosiale medier er en viktig del av innsatsen OEK gjør for å nå strategiske mål og målgrupper, og skal bidra til den overordnede omdømmebyggingen for MatPrat som virksomhet. MatPrat har opparbeidet seg god kunnskap om hva som fungerer i sosiale medier etter å ha jobbet mange år med det og utført kontinuerlige målinger og evalueringer. Sosiale medier vurderes alltid som en del av

kanalmiksen i MatPrats eksterne kommunikasjon for å skape best mulig synergier og mediemiks for budskap sett opp mot målgruppe.

Facebook og Instagram er fortsatt kanalene OEK når bredest ut med og de bidrar til mest trafikk gjennom betalt aktiviteter. Til tross for at den yngre befolkningen (18-39 år) i mindre grad bruker Facebook daglig, så er andelen fortsatt stor og 53 prosent oppgir at de besøker Facebook daglig. OEK har også benyttet Snapchat i markedsføring. Snapchat leverer kostnadseffektiv dekning i fortrinnsvis den yngre målgruppen. YouTube er en god bidragsyter til å sikre lengre økter på matprat.no og en relevant kanal for forbrukere som ønsker å fordype seg i for eksempel matkunnskap eller omdømmebyggende tema som kosthold.

OEK har i større grad enn tidligere løftet sine egne fagekspertene innen fagområdene matinspirasjon, matproduksjon, ernæring og matsvinn, med målsetning om å øke troverdigheten og tilliten til MatPrat innen disse temaene.

Økt behov for filmer i sosiale medier

Produksjonen av matrelaterte filmer er styrket for å dekke en enda større andel av det videorelaterte søksmarkedet og ikke minst imøtekomme det økende behovet for film i sosiale medier. Fra mai 2021 til dags dato har OEK produsert 246 unike filmer – og totalt 772 filmfiler tilpasset ulike formater og kanaler. Produksjonen gjennomfører OEK ved bruk av interne ressurser og postproduksjonsbyrå. Konseptet justeres kontinuerlig basert på forbrukertesting og kampanjeresultater, og i 2022 har OEK jobbet for å rette det visuelle uttrykket og valg av innhold mot en yngre målgruppe.

For å opprettholde en tilstedeværelse og kjennskap til merkevaren har OEK tatt visuelle grep som sørger for en rød tråd og helhet i alle flater. Produksjon av matrelatert innhold som oppskrifter, artikler, foto, podkast, filmer, reels og annet organisk innhold til sosiale medier har økt betydelig. Innholdet produseres fortløpende basert på trender, søk og forbrukerbehov.

Satsning på kosthold i 2022 og 2023

I 2022 har OEK videreutviklet kostholdskonseptet fra 2021 med flere filmer til kampanjeuttak, i tillegg til «Mat til MatPrat» konseptet og forsøkt å knytte kostholdsinformasjon nærmere maten. Her er det brukt mer kunnskapsbyggende stemme og grafikk i filmene, i tillegg til at oppskriftene underbygger et sunt og bærekraftig norsk kosthold med plass for egg og kjøtt.

I 2022 har OEK i samarbeid med Animalia produsert en dokumentar film om livet til norsk slaktekylling. Denne filmen visualiserer kommunikasjonen rundt dyrevelferd og norsk matproduksjon.

Satsningen på kosthold fortsetter i 2023. Innholdet i satsningen tar utgangspunkt i forbrukerinnsett på kosthold- og ernæringsområdet, og gir evidensbasert informasjon om hva et sunt og bærekraftig norsk kosthold er, og at norskprodusert egg og kjøtt har en sentral rolle i kostholdet vårt. Evaluering fra kostholdskampanjene viser at budskapene kommer tydelig frem til forbruker. OEK jobber for å styrke sin rolle som samfunnsaktør og posisjonere MatPrat tydeligere som en troverdig kilde innen kosthold, ernæring og helse.

Læreverk i mat og helse

OEK har siden høsten 2017 tilbudt læreverket Matopedia til bruk i mat- og helsefaget i grunnskolen. I 2021 ble læreverket revidert i henhold til fagfornyelsen, og nettsiden redesignet og oppgradert. Fra høsten 2021 ble Matopedia en samutgivelse med Opplysningskontoret for meieriprodukter (melk.no) og opplysningsvirksomhet for brød og korn.

Matopedia er et heldigitalt læreverk som består av til sammen 56 leksjoner med tilhørende lærerveiledning fordelt på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. Læreverket omfatter alle kompetansemål i læreplanen, er i tråd med de nasjonale kostrådene og tilbys på både bokmål og nynorsk. I 2022 har det blitt utviklet og publisert ytterligere innhold; artikler, quizer, temasider og årsplaner for barne- og ungdomstrinnet. Læreverket er lisensbasert per skole/klasse, og det er så langt i år tegnet 550 lisenser. OEK opplyser at lisenser koster fra 1200 til 3200 kroner per år per skole, alt etter hvor stor skolen er. Lisensinntektene går til å dekke kostnadene ved å drifte Matopedia.

Fagarrangementer

Som medlem av International Meat Secretariat har OEK påtatt seg vervet med å lede ernærings- og helsekomiteen, som består av fagpersoner innen ernæring som arbeider i bransjeorganisasjoner i andre land.

Forskning og utredninger

Animalia og OEK har initiert et større forskningsprosjekt om bærekraft i det norske matsystemet, og i dette prosjektet er det flere forskningsmiljøer som er med. Bærekraftig matproduksjon og kosthold er komplekse problemstillinger som står høyt på den politiske så vel som den vitenskapelige agendaen, nasjonalt og internasjonalt. Imidlertid er ikke rammene for hva dette innebærer definert for Norge. Derfor, skriver OEK, har det ikke vært mulig å verken utrede den faktiske statusen for norsk landbruk og det norske kostholdet i et bærekraftperspektiv, eller å peke på potensielle områder for optimalisering som vil styrke bærekraften av norsk matproduksjon. Disse områdene skal derfor dette prosjektet søke å svare ut. Prosjektet ble startet opp vinteren 2022, og skal ferdigstilles sommeren 2023. Med i prosjektet er forskere fra Høgskolen i Innlandet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og Sveriges lantbruksuniversitet.

FNs mat og landbruksorganisasjon (FAO) har tidligere utarbeidet SAFA-rammeverket (Sustainability Assessment of Food and Agriculture Systems), som er ment å kunne vurdere bærekraft i verdikjeden av en produksjon på en systematisk, transparent og sammenlignbar måte. OEK har sammen med Animalia initiert et pilotprosjekt hvor man med bakgrunn i SAFA-modellen gjør overordnet vurdering av bærekraften i verdikjeden for ammeku, samt belyse potensielle tiltak for å styrke bærekraften. Prosjektet gjennomføres av NIBIO og skal ferdigstilles vinteren 2022/2023.

Arbeidet med nye nordiske næringsstoffanbefalinger (NNR2022), initiert av nordiske helsemyndigheter, pågår for fullt. Dette arbeidet skal munne ut i anbefalinger for inntak av næringsstoffer, samt kostråd som integrerer helse og bærekraft. Gjennom året har én bakgrunnsartikkel om bærekraft, samt en rekke kapitler til arbeidet vært sendt ut på offentlig høring. Flere vitenskapelige kunnskapsoppssummeringer har også blitt publisert. OEK har sammen med Animalia bestilt flere uavhengige vitenskapelige gjennomganger av dette, fra blant annet EpiX Analytics og Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation. NNR2022 skulle opprinnelig ferdigstilles innen utgangen av 2022, men har blitt forlenget inn i 2023. Dette er derfor en prosess som OEK vil jobbe på lignende måte med også i det kommende året.

For å kunne måle, dokumentere og forbedre dyrevelferd på en mest mulig standardisert og objektiv måte benyttes som kjent dyrevelferdsindikatorer. I 2022 har Chronos Sustainability gjennomført et prosjekt på oppdrag for OEK om å kartlegge hvilke dyrevelferdsindikatorer som er aktivt i bruk i Norge i dag for utvalgte produksjons- og driftsformer. I prosjektet har det også blitt undersøkt status for det samme i enkelte utvalgte europeiske land.

I arbeidet med innspill fra landbruket til ny dyrevelferdsmelding lagde Oslo Economics en utredning som priselastisitet på kjøtt, herunder om økt dyrevelferd endret

priselastisiteten.

OEK har tidligere initiert en vitenskapelig utredning og gjennomgang av metode for sykdomsbyrdeanalyser av kosthold. Prosjektet gjennomføres av EpiX Analytics. Dette prosjektet har vært videreført i 2022, og manuskript skal ferdigstilles og sendes til i vitenskapelige tidsskrift for fagfellevurdering og publisering i 2023.

Oppdatert kunnskap om næringsinnhold i ulike kjøttslag og stykningsdeler til bruk i offentlig database (Matvaretabellen) er nyttig for næringen så vel som storsamfunnet. Data for kjøtt i denne databasen er om lag ti år gamle, så OEK deltar i prosjekt for oppdaterte næringsstoffanalyser for kjøtt. Så langt er storfekjøtt analysert, og analyser av lam og svin er startet opp og prosjektet vil også videreføres i 2023. Prosjektet ledes av Animalia, og både næringen, samt Mattilsynet og Universitet i Oslo deltar i prosjektene.

OEK har i 2022 vært partner i forskningsprosjektene Klimasmart sau og Sustainable Eaters. OEK deltar også i Research School for Nutrition NutriNor. Alle prosjektene har finansiering fra Forskningsrådet og industri, og vil videreføres også i 2023. OEK er også med på søknad til Forskningsrådet for prosjektet «Visions and the consequences - analysing visions for Norwegian agriculture and its consequences for food security».

Kommunikasjon

For å sikre transparens for og tillit til norsk kjøtt og egg, jobber OEK med flere omdømmebyggende aktiviteter. Dette er et mellomlangt og langsiktig arbeid som knytter seg til opplysningskontorets rolle som samfunnsaktør, og ansvaret for å bidra til åpenhet om hvordan norsk egg og kjøtt blir produsert.

Som en del av arbeidet med å bli en helhetlig kilde til informasjon om matproduksjon, har OEK fortsatt arbeidet i 2022 med å oppdatere og utvikle innholdet om helse, ernæring, bærekraft og dyrevelferd i OEKs kanaler. OEK besvarer løpende en rekke forbrukerspørsmål om disse temaene i sosiale medier.

OEKs egen podkast har som formål å spre matglede og matkunnskap gjennom å gi lytterne tips til oppskrifter, økt kunnskap om kjøtt og egg, matrender og generelle tips og triks. I podkasten er det MatPrats egne fageksperter, som deler sin kunnskap om matlagning, kosthold, ernæring og bærekraft. Hittil i år er det laget 20 nye episoder.

Det stilles stadig kritiske spørsmål til norsk husdyrproduksjon fra omverdenen. I tillegg til forbrukerkommunikasjon følger OEK disse temaene i en løpende omverdensanalyse. I 2022 har OEK også bidratt med faktagrunnlag til høringsinnspill på tema som knytter seg til helse, ernæring, klima, bærekraft og dyrevelferd. OEK har produsert flere kronikker og debattinnlegg relatert til norsk matproduksjon og av viktigheten av denne.

En del av rollen som opplysningskontor innebærer å være både tett på forskningen om egg og kjøtt, samt ha dyptgående innsikt om norske forbrukere. OEK skal være et bindeledd mellom bransjen og forbruker, og å dele denne innsikten med næringen.

Merkevare

OEK bygger sin kommunikasjon på merkevaren MatPrat, og merkevarestyrke forteller hvordan forbrukerne oppfatter en aktør i forhold til de øvrige aktørene i markedet. Basert på målingene er MatPrat en sterk merkevare med stor påvirkningskraft. Dette til tross for sterkere og stadig økende konkurranse fra andre aktører de seneste årene har MatPrat fortsatt posisjon som den ledende aktøren innen matformidling i Norge.

MatPrat har en uhjulpen kjennskap på 68 prosent (målt som snittverdi hittil i 2022), og hele 49 prosent nevner MatPrat først (Top-of-mind). Nærmeste konkurrent har til

sammenligning uhjulpet kjennskap på 32 prosent (Meny). Ønsket posisjon for MatPrat er redefinert til «Det du trenger å vite om mat og matproduksjon, når du trenger det» («matproduksjon» er nytt i setningen). 26 prosent av befolkningen oppgir at de oppfatter MatPrat som dette. Dette er signifikant lavere enn nivået ved utgangen av 2020 (45 prosent). Mye av årsaken ligger nok i omformuleringen av parameterne som måles, skriver OEK, samt av ytterligere utvidelse av konkurrentlisten. Innføring av flere svaralternativer (konkurrenter) i slike målinger vil alltid påvirke verdiene til de aktørene som allerede måles.

MatPrat er også den klart mest foretrukne aktøren som tilbyr tips og matoppskrifter for matlaging: per utgangen av august 2022 er det 33 prosent som oppgir at de foretrekker MatPrat. Dette er noe lavere enn i 2021, men også her ligger en del av forklaringen i utvidelse av konkurrentlisten. Nærmeste konkurrent ligger på 10 prosent (Trines matblogg), en nedgang på 1 prosentpoeng fra 2021.

MatPrat har et godt omdømme, og alle omdømmeparameterne som måles har hatt en årlig positiv utvikling siden målingene startet i 2016. Per utgangen av august 2022 er nivåene på disse parameterne (bortsett fra én) signifikant høyere enn ved utgangen av 2021. Det vil si at merkevaren MatPrat styrkes gjennom 2022. Mange forbrukere opplever stadig at MatPrat har høy nytteverdi, er brukervennlige, er tilgjengelige og har troverdighet. Resultatene per utgangen av august viser følgende snittverdier for omdømme:

- høy nytteverdi 63 prosent
- brukervennlighet 81 prosent
- tilgjengelighet 72 prosent
- troverdig kilde til informasjon om mat 74 prosent

Resultatene svinger noe fra måned til måned og det er derfor gjennomsnitt på årsbasis vi måler opp imot satte måltall i strategien. Gode resultater på disse parameterne er en forutsetning for å oppnå god effekt av OEKs innsats og å oppnå OEKs formål om å bidra til størst mulig verdiskapning for den norske egg- og kjøttproduserende bonden samt øke omsetningen av norske egg og norsk kjøtt.

Dokumentert effekt

Som en del av samfunnskontrakten mellom norsk landbruk og det norske storsamfunnet forutsettes det at bonden skaper inntekter i markedet gjennom å selge sine produkter til en best mulig pris. Skal dette lykkes må det bygges og opprettholdes et godt omdømme, skapes engasjement og aktiviteter som er relevante og interessante for norske forbrukere når det gjelder norske landbruksråvarer.

Opplysningskontoret for egg og kjøtt bidrar dokumentert til dette.

Strategidokument for 2023

OEK har vedtatt følgende som overordnet strategi for 2023:

«A. Prioritering

Antall innsatsområder og satsinger må reduseres og MatPrats virksomhet spisses. For å oppnå nødvendig grad av kvalitet og gjennomslag for våre aktiviteter må ressursene brukes på færre oppgaver. Det er viktig å sikre nok ressurser til kjerneoppgavene.

B. Kunnskap og integritet

MatPrat skal ha høyt faglig nivå, sterk integritet og alltid være faktabaserte i all sin kommunikasjon. Det skal legges betydelig vekt på kunnskapsinnhenting og FoU som grunnlag for all MatPrat sin virksomhet og aktiviteter. MatPrat skal ha en aktiv rolle i å initiere og sørge for kunnskapsproduksjon om nødvendig kunnskap ikke er tilgjengelig.

C. Samfunnsaktør

MatPrat skal være en samfunnsaktør som fremmer bonden, bransjen og norsk landbruk. Dette skal gjøres gjennom god og tilpasset dialog med storsamfunnet og forbrukerne.

D. Konsept og teknologi

MatPrat skal være i front når det gjelder å utvikle og tilby konsepter som bygger opp under vårt formål og som gir brukeren det de trenger av innsikt og hjelp når det gjelder mat og matlaging. MatPrat skal videre utvikle/anskaffe gode teknologiske løsninger som gir merverdi for våre brukere når det gjelder tilgjengelighet og brukervennlighet.

E. Gjennomslag

MatPrat skal ha stort gjennomslag i sine aktiviteter, uavhengig av tema, kanal og flate. Det fordrer oppdatert forbrukerinnsett og evne til å forvandle innsikt til relevante tiltak samt nok midler til å drive godt nok søk.

F. Organisasjonskultur

MatPrat skal ha en sterk positiv organisasjonskultur som setter oss i stand til å skape rom for den enkeltes utvikling, rom for nødvendig kompetanseheving, rom for kreativitet og at medarbeidere vil og tør bidra – samtidig som alle jobber målrettet for å oppfylle formål og skape god effektivitet.

G. Merkevere

Det skal jobbes aktivt med å utvikle og styrke MatPrat som merkevere, slik at MatPrat som aktør og formidler styrker sin troverdighet og gjennomslag.»

Hovedmål 2023

Overordnet mål for OEK er gjennom sin virksomhet å bidra til å sikre avsetningen av, og øke verdiskapingen for norskprodusert egg og kjøtt, gjennom å bygg, vedlikeholde og styrke omdømmet for disse produksjonene. Måloppnåelsen måles gjennom graden av realisering av de følgende målene, samt markedsbalansen:

Mål 1 Kunnskap og integritet

Oppnå andel forbrukere, som mener at MatPrat er en troverdig kilde til informasjon på følgende områder:

- 75 prosent på mat og matlaging;
- 55 prosent ernæring og helse;
- 50 prosent matsvinn;
- 30 prosent klima og miljø;
- 30 prosent dyrevelferd

Mål 2 Samfunnsaktør/Bærekraft og klima

- Oppnå at 30 prosent av norske forbrukere oppgir at de opplever at norsk storfe og svinekjøttproduksjon er bærekraftig (eller foregår på en bærekraftig måte); 30 prosent for kylling og kalkun; 40 prosent for lammekjøtt
- Oppnå at 60 prosent av norske forbrukere oppgir at de assosierer budskapet at «norsk egg- og kjøttproduksjon er bærekraftig (eller foregår på en bærekraftig måte)» med MatPrat
 1. Antall initiativ/aktiviteter i norske medier der MatPrat er budskapsbyggere/budskapsbringer: 20
 2. Antall positive omtaler i riksmidlene: 40

Samfunnsaktør/Ernæring og kosthold

- 65 prosent av norske forbrukere oppfatter at "et godt balansert norsk kosthold inkluderer kjøtt og egg"
- 70 prosent av norske forbrukere assosierer budskapet "et godt balansert kosthold inkluderer kjøtt og egg" med MatPrat
- Oppnå dominerende "share of voice" i samfunnsdebatten, når det gjelder ernæring/kosthold i norsk kjøtt- og eggproduksjon:
 1. Antall initiativ/aktiviteter der MatPrat er budskapsbyggere / budskapsbringer: 12
 2. Antall positive omtaler i riksmidlene i forbindelse med ernæring: 100

Samfunnsaktør/Dyrevelferd

- Oppnå at 65 prosent av norske forbrukere har en oppfatning om at dyrevelferden er god/svært god i norsk husdyrproduksjon

Mål 3 Konsept og teknologi

- Oppnå at hver tiende bruker (10 prosent av brukerne) i målgruppen UNG bruker MatPrats produkter eller tjenester en gang i uke eller oftere
- Oppnå at X prosent av brukerne av MatPrat oppgir de opplever god:
 1. Nytteverdi 65 prosent
 2. Brukervennlighet 85 prosent

Mål 4 Gjennomslag

- Oppnå 62 000 000 økter på matprat.no
- Oppnå 4 000 000 økter på YouTube

Mål 5 Kampanjeeffektivitet

Oppnå følgende målsettinger for YouTube:

- Kosteffektivitet per fullført visning (tvungen seing) over benchmark 2022.
- Kosteffektivitet per CPV (kost per 1000 visning) over benchmark 2022.
- Sosiale medier: kosteffektivitet per CPC over benchmark 2022 (det sistnevnte blir faststilt i januar 2023).
- Native: CTR (klikkrate) 1 prosent

Mål 6. Markedsandel

- Oppnå 33 prosent markedsandel av relevante søk i Google

Mål 7.Organisasjonskultur

- Oppnå en gjennomsnittlig skår på 60 prosent på utvalgte verdier knyttet til god organisasjonskultur (0 prosent svært dårlig – 100 prosent svært godt)

Mål 8 Tilgjengelighet

- Oppnå andel forbrukere, som mener at matprat.no har en god eller svært god tilgjengelighet på 70 prosent

Mål 9 Merkevare

- Oppnå at 70 prosent av norske forbrukere har uhjulpen kjennskap (Top of Mind) om MatPrat som leverandør av matinformasjon og matinspirasjon

Budsjett 2023

OEK er 100 prosent finansiert av omsetningsavgiften når det gjelder kjernevirksomheten. OEK skal driftes på en måte som gir best mulig formåls- og måloppfyllelse, og dermed best mulig kost-/nytteeffekt for norske egg- og kjøttproduserende bønder. OEK har utarbeidet en rekke grunnlagsdokumenter og analyser for denne strategiprosessen.

- Egne vurderinger og analyser
- Innspill og bestilling fra Nortura Totalmarked
- Innspill fra bransjeaktører
- Markedsbehov for de enkelte råvarene
- Behov på samfunns- og forbrukernivå knyttet til kortsiktig og langsiktig omdømmebygging
- Faglige tiltak/prosjekter knyttet til dyrevelferd, bærekraft, humanhelse/ernæring
- Forbrukerbehov knyttet til hjelp, veiledning og oppskrifter

OEK sier de vektlegger i sitt arbeid å ha et solid faktagrunnlag og analyser, og kjører en kontinuerlig omverdensanalyse. Dette og følgende analyser ligger til grunn for justeringene av 2023 strategien:

- Konkurrentanalyse
- Analyse av fremtidens forbruker
- Analyse av fremtidens kjøttforbruk
- Analyse av teknologiske mulighet og utfordringer
- SVIMA og SWOT-analyser

Prioriterte områder for 2023

Budsjettsøknaden fra OEK for 2023 er basert på følgende prioritering av områder og tiltak:

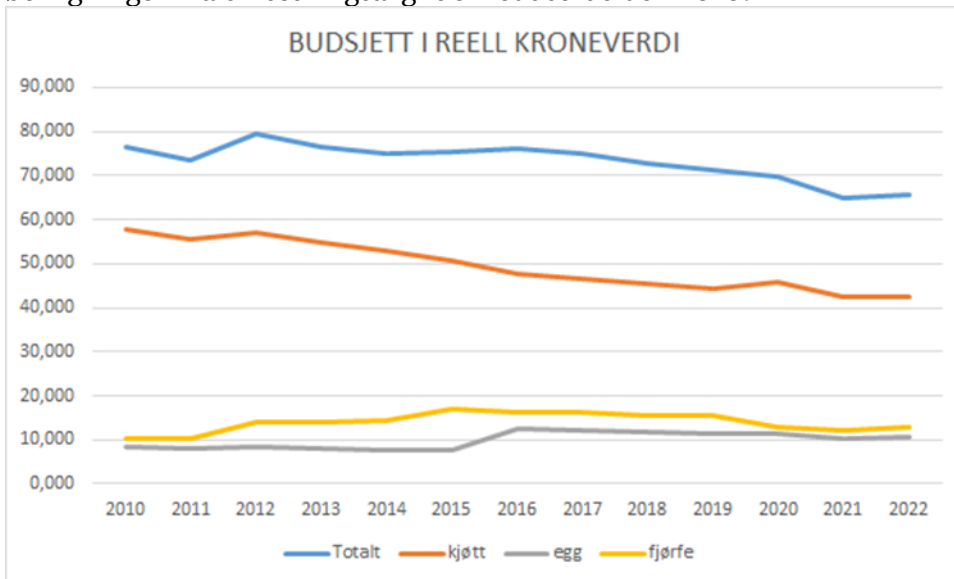
- «Generisk markedsføring av egg og kjøtt for å holde markedsetterspørselen
- Strategisk kommunikasjon/PR som omdømmebyggende tiltak
- Ernæring – for å styrke norske egg og kjøtt posisjon i et normalt norsk kosthold og sikre at kjøtt og egg har en sentral plass i et bærekraftig norsk kosthold
- Merkevarebygging av MatPrat - for å styrke organisasjonens gjennomslag
- Bærekraft – for å synliggjøre norsk egg- og kjøttproduksjon som en bærekraftig næring og matproduksjon
- Matkunnskap og -inspirasjon – for å være til nytte for norske forbrukere
- Effektivisering og kost/nytte-fokus- for å målrette innsatsen og finne de beste løsningene»

Budsjettforslag for OEK 2023

Grunnlaget for budsjettet til OEK som ble vedtatt av Bransjestyret var justert strategi med tilhørende prioriteringer, en forventet vekst på 4,4 prosent på lønnsmassen og en forventet prisvekst på 5,7 prosent for resterende budsjettmasse.

Konsernstyret i Nortura gikk inn for å holde budsjettnivået på det samme som i 2022, det vil si at det for rødt kjøtt og egg ikke foreslås å øke bruk av omsetningsmidler. Dette innebærer at totalbudsjettet øker med 1,5 mill. kroner og ender på 81 200 000 kr.

Budsjett for 2022 var på kr 79 700 000. OEK påpeker at den reelle kroneverdien av bevilgningen fra omsetningsavgift er redusert siden 2010.

Figuren over viser at OEK reelt sett har vært igjennom en budsjettreduksjon over flere år. Med tanke på de store utfordringene som animalske produkter som kjøtt og egg står overfor markeds- og omdømmemessig, mener OEK det er viktig at budsjettet deres svarer til behovene, for å kunne levere på formål, justere strategi og målene der.

Budsjettet det søkes om til OEK for 2023

Oversikten under viser all aktivitet som er finansiert over omsetningsavgiften for kjøtt, egg og fjørfe.

I tillegg har OEK en avtale med Felleskjøpet Agri og Markedsrådet for brød og korn om 4,594 mill. kr for opplysningsvirksomhet for korn og ca. 3,7 mill. kr for generisk markedsføring av reinkjøtt fra Markedsutvalget for reinkjøtt. Disse midlene går til å levere på de oppdragene som er gitt fra hhv. Markedsrådet og Markedsutvalget. Disse midlene er det egne prosjekter for og er ikke med i det omsøkte budsjettet til OEK.

	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Administrasjon/Drift, sum	35 050 000	36 680 000
Lønn og personalkostnader	29 000 000	30 280 000
Husleie/felleskostnader	4 300 000	4 900 000
Utviklingskostnader	1 600 000	1 250 000
Kompetanseutv/reiser	150 000	250 000
Konseptutvikling, produksjon og marketing, sum	29 200 000	32 180 000
Digital Drift	1 600 000	1 700 000
Kjøp av tjenester	400 000	820 000
Mediekjøp	18 000 000	19 500 000
Produksjonskostnader	8 000 000	8 800 000
Utviklingskostnader	800 000	900 000
Driftsmidler/vareforbruk	150 000	160 000
Kompetanseutv/reiser	250 000	300 000
Kommunikasjon og samfunnskontakt, sum	7 650 000	6 170 000
Effekt/resultatmåling	1 300 000	1 500 000
Ekstern kommunikasjon	4 200 000	2 400 000
Innsikt/analyser	2 000 000	2 100 000
Kompetanseutv/reiser	150 000	170 000
Samfunnsaktør, sum	7 800 000	6 170 000
Utredninger og kjøp av tjenester		3 550 000
Fou-prosjekt og kunnskapsinnhenting		2 500 000
Kompetanseutvikling/reiser		120 000
Totalsum	79 700 000	81 200 000

Budsjetteringsprinsipp - kortsiktige og langsiktige midlene

I samsvar med avklaring gjort i Omsetningsrådet under behandling av OEKs budsjett for 2021, har det under utarbeidelsen av budsjettet og i tett dialog med Nortura totalmarked, blitt gjort en vurdering av behovet for kortsiktige midler for 2023. Omsetningsrådet fastslo at prinsippet om kortsiktige midler skal forstås slik at mellom 0 – 15 prosent av samlet budsjett for OEK øremerkes til kortsiktige tiltak etter markedsbehov og føringer fra Nortura totalmarked. Kortsiktige tiltak defineres da som tiltak som har som formål å avhjelpe volummessige forstyrrelser i markedet, knyttet til overproduksjon, omdømmesvikt, markedssvikt mv. På denne bakgrunnen setter OEK 10 prosent av samlede budsjettforslag minus fjørfe, som ikke er markedsregulert, av til kortsiktige tiltak for svin og egg i 2023. OEK skriver at dette imidlertid vil kunne endre seg raskt og med signaler om store lager av storfekjøtt vil det være aktuelt å omprioritere kortsiktige midler. Kortsiktige midler utgjør ca. 6,42 mill. kroner med utgangspunkt i et totalbudsjett på 81,2 mill. kroner som ble vedtatt av konsernstyret i Nortura SA.

Oversikt over de kortsiktige og langsiktige midlene i budsjettet for 2023

	Storfe/svin/småfe	Kylling/kalkun	Egg	Sum
Basisaktivitet (langsiktig - 85%)	48 500 000	17 000 000	9 280 000	74 780 000
Markedsavhengig aktivitet (kortsiktig- 15 %)	3 000 000	0	3 420 000	6 420 000
Totalt budsjett 2023	51 500 000	17 000 000	12 700 000	81 200 000
Fordeling sektor %	63,4	20,9	15,6	100,0
Totalt budsjett 2022	51 500 000	15 500 000	12 700 000	79 700 000
	Totalt	Herav svin	Herav storfe	Herav sau/lam
Sektor 4-beinte dyr/rødt kjøtt	51 500 000	27 778 788	18 768 889	4 952 323

Oversikten over de kortsiktige midlene til svin og egg i detalj, budsjett 2023

	Kortsiktige midler svin	Kortsiktige midler egg
Administrasjon/Drift, sum	1 380 000	1 510 000
Lønn og personalkostnader	1 200 000	1 300 000
Husleie/felleskostnader	180 000	210 000
Utviklingskostnader		
Kompetanseutv/reiser		
Konseptutvikling, produksjon og marketing, sum	1 590 000	1 855 000
Digital Drift	60 000	70 000
Kjøp av tjenester	30 000	35 000
Mediekjøp	1 050 000	1 200 000
Produksjonskostnader	350 000	400 000
Utviklingskostnader	100 000	150 000
Driftsmidler/vareforbruk		
Kompetanseutv/reiser		
Kommunikasjon og samfunnskontakt, sum	30 000	55 000
Effekt/resultatmåling		
Ekstern kommunikasjon	30 000	55 000
Innsikt/analyser		
Kompetanseutv/reiser		
Samfunnsaktør, sum		
Utredninger og kjøp av tjenester		
Fou-prosjekt og kunnskapsinnhenting		
Kompetanseutvikling/reiser		
Totalsum	3 000 000	3 420 000

Landbruksdirektoratets vurdering

OEKs budsjett for kylling og kalkun vedtas kun av Bransjestyret før det blir sendt til Omsetningsrådet, mens for rødt kjøtt og egg er det først Bransjestyret og deretter konsernstyret i Nortura som behandler budsjettet. Bransjestyret innstilte på en økning av totalbudsjettet til OEK for 2023 på 5,5 prosent sammenlignet med 2022. Dette gav et budsjettforslag for 2023 på 84,1 mill. kroner. Foreslått økning av budsjettet for 2023 forklares med å kompensere for forventet prisvekst og forventet vekst på lønsmassen sammenlignet med 2022 budsjettet.

Konsernstyret i Nortura innstilte på å holde budsjettnivået på det samme kronebeløpet for rødt kjøtt og egg som i 2022. Dette betyr at budsjettet det søkes om for OEK er 81,2 mill.

kroner. Økningen på 1,5 mill. kroner, som kun gjelder fjørfekjøtt, tilsvarer en økning på 1,9 prosent for totalbudsjettet sammenlignet med 2022. Hvis vi ser isolert sett på økningen av midler fra fjørfefondet, utgjør 1,5 mill. kroner 9,7 prosent, sammenlignet med 2022 budsjettet for fjørfe.

OEK skriver etter spørsmål fra Landbruksdirektoratet om fordelingene av finansieringen av OEK fra de ulike fondene at de tar utgangspunkt i kvantumet til de ulike råvarene, i tillegg til omdømmeutfordringer, markedssituasjonen og andre relevante faktorer som påvirker situasjon. For rødt kjøtt og egg bruker OEK Nortura Totalmarkeds oppdaterte prognoser for 2023 og for kylling og kalkun bruker OEK tall fra Animalias «Kjøttets tilstand» 2022. «Kjøttets tilstand» viser en økning i produksjon for 2021, på den annen side viser prognosen fra Animalia fra sak om forslag til omsetningsavgift for fjørfe for 2023 en reduksjon i produksjon. Omdømmeutfordringene til fjørfenæringen kan være av stor betydning for hvordan salget utvikler seg de neste årene. Her spesielt, som OEK viser til, med økt oppmerksomhet rundt dyrevelferd, en økende kobling mellom hvitt kjøtt, helse og bærekraft, i tillegg til inkludering av hvitt kjøtt i maksanbefalingene i nye kostholdsråd i Danmark.

Tall fra nasjonalregnskapet viser at veksten i gjennomsnittlig årslønn prognoseres i 2023 til 4,4 prosent. For konsumprisindeksen er det lagt inn en prognose på 5,7 prosent for inneværende år. Landbruksdirektoratet har ikke innvendinger til de omsøkte justeringene i henhold til den generelle kostnadsutviklingen, men vil samtidig peke på at det er riktig å ikke gjøre større endringer i budsjetttrammen på nåværende tidspunkt grunnet utfordrende tider for de fleste landbruksnæringene i Norge, og at omsetningsavgiften fra bonden skal brukes så effektivt som mulig.

OEK satser videre med arbeide med samfunnstemaene helse, ernæring, dyrevelferd, matsvinn, klima, miljø og bærekraftig matproduksjon. Landbruksdirektoratet viser til Kilmakur 2020-2030 Meld. St. 13 (2020-2021) og mener med den i tankene er det spesielt viktig å satse videre på de nevnte samfunnstemaene.

Samarbeid med andre kontorer

Det ligger en føring om samarbeid mellom opplysningskontorene fra Omsetningsrådets møte 20. mai 2019 (sak 67/19, punkt 8). Her framgår det at opplysningskontorene skal samarbeide på en del områder. Dette ble også fulgt opp videre i Omsetningsrådets møte 22. juni 2020 (sak 63/20, punkt 2 i vedtaket), hvor OR gir «sin støtte til kontorenes forslag om samarbeid, og forutsetter at dette synliggjøres i fremtidige budsjetter». For OEK sin del, har de i praksis overtatt driften av opplysningsvirksomhetene for brød og korn. I tillegg skriver OEK om tre områder de samarbeider med Opplysningskontoret for frukt og grønt og/eller Opplysningskontoret for meieriprodukter for 2022.

1. Matopedia – der opplysningsvirksomhet for brød og korn, Opplysningskontoret for meieriprodukter og OEK har hatt et stort og omfattende samarbeid for å lage et nytt læreverk til faget Mat og helse. Opplysningskontoret for frukt og grønt var invitert med i samarbeidet, men ønsket ikke være med.
2. Matpakkekampanje – der har alle kontorene vært med. Formålet har vært å opprettholde og styrke matpakkens plass i skolen.
3. Matsvinn – der har alle kontorene vært med men Opplysningskontoret for frukt og grønt har ikke bidratt med økonomiske midler. Formålet er å skaffe kunnskap om matsvinnproblematikken, og å gi forbrukerne konkrete verktøy til å forebygge matsvinn.

OEK skriver at de ønsker å fortsette samarbeidet på disse tre områdene med alle de andre

opplysningskontorene, slik som føringen fra Omsetningsrådet sier.

Til sammen har OEK satt av 1 000 000 kroner av samlet budsjett til samarbeidsområdene i 2023.

Kortsiktige tiltak

I behandlingen av budsjettet for 2021 ble det gjort en vurdering av vedtaket fra 2019 om 85 prosent basisbevilgning. Landbruksdirektoratet vurderte det den gang til at dette forholdstallet var en føring som bare var gyldig for 2020. Det er likevel en føring at en del av bevilgningen bør øremerkes kortsiktige tiltak. Markedsregulator ba om, og OEK foreslo i søknaden, at det i 2023 avsettes midler for kortsiktige tiltak til svin og egg. Det er sektorene hvor det ifølge september prognosen fra Nortura Totalmarked er overskudd i 2023, i tillegg til utfordringer med omdømmet for svin.

Etter mottak av søknaden fra OEK, har Nortura Totalmarkeds prognose for november kommet og den viser at utfodringene på storfe er større enn for svin og egg. Nortura Totalmarked har bestilt av OEK at det kun brukes kortsiktige midler på storfe, og at det settes av en rammen på 6,42 mill. kroner til dette.

Ti prosent av samlet budsjettforslag er avsatt til kortsiktige tiltak i 2023. For kjøttfondet isolert tilsvarer de kortsiktige tiltakene 12 prosent.

Til regnskapsrapportering våren 2024

Landbruksdirektoratet ber OEK om å rapportere på de målevariabler som er spesifisert under overskriften «Hovedmål 2023».

Landbruksdirektoratet ber om at midler til samarbeidsprosjekter mellom opplysningskontorene synliggjøres i regnskapet.

Innstilling

Landbruksdirektoratet innstiller på at Omsetningsrådet bevilger en totalramme for OEKs budsjett for 2023 på inntil 81,2 mill. kroner.

Saksnr.: 111/22	Sektor: Grønt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Grønt - Budsjett for 2023 for faglige tiltak - opplysningsvirksomhet og administrasjonsgodtgjørelse	Saksnr.: 22/75201-4

Beskrivelse

Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG), GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) -produsentretta rådgiving, Fruktlagerinspektøren, Fagforum Potet og GPS - administrasjon av avsetningstiltak søker i sum om 28 309 000 kroner til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og godtgjørelse for administrasjon av avsetningstiltak for 2023. Det ble bevilget 26 278 000 kroner til de samme organisasjonene for 2022.

For 2023 er det bevilget 35,9 mill. kroner over statsbudsjettet som skal dekke opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og administrasjon av avsetningstiltak for epler og matpoteter. I tillegg skal bevilgningen være med å finansiere fondet for omsetningsavgift hagebruks sin andel av merkeordningen Nyt Norge (1 425 000 kroner) og Stiftelsen Norsk Mats arbeid med forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat (500 000 kroner). Ubrukte midler fra avsetningstiltak hagebruk tilføres fondet for omsetningsavgift hagebruk, og skal dekke kostnadene ved markedsregulering av epler og matpoteter.

Landbruksdirektoratet innstiller på å tildele i alt 28 309 000 kroner til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og administrasjon av avsetningstiltak i 2023.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev av 14. oktober 2022 fra Opplysningskontoret for frukt og grønt vedlagt overordnet aktivitetsplan og budsjett for 2023.

Brev datert 8. oktober 2022 fra GPS vedlagt søknad om tilskudd til produsentrettet rådgivning for hagebruk 2023 med budsjett og virksomhets- og tiltaksplan.

Brev av 8. oktober 2022 fra GPS med søknad om tilskudd til GPS – administrasjon av avsetningstiltak og Fruktlagerinspektøren vedlagt arbeidsplan og budsjett for 2023 for begge tiltak.

Brev av 14. oktober 2022 fra Fagforum Potet med søknad om støtte for 2023 vedlagt oversikt over arbeidsoppgaver og budsjett.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettene for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak godkjennes. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak i 2023 anvendes inntil 28 309 000 kroner fordelt slik:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) kan anvende inntil 25 920 000 kroner.
2. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil 910 000 kroner til produsentrettet rådgivning.
3. Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil 635 000 kroner til faglige tiltak.
4. Fagforum Potet kan anvende inntil 200 000 kroner til faglige tiltak.
5. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil 644 000 kroner til administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter.

Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet for administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2023.

Grønt - Budsjett for 2023 for faglige tiltak - opplysningsvirksomhet og administrasjonsgodtgjørelse

Bakgrunn

I jordbruksoppkjøret 2022 ble det bevilget 35,9 mill. kroner til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og avsetningstiltak i grøntsektoren i 2023 (kapittel 1150, underpost 70.11 Avsetningstiltak, hagebruk). Dette er en økning av rammen på 4,5 mill. kroner fra 2022. Det følger av kapittel 7.7.2 i Prop. 120 S (2021 – 2022) at 2,0 mill. av disse er øremerket Opplysningskontoret for frukt og grønt. Omsetningsrådet har myndighet til å forvalte bevilgningen.

Bevilgningen på 35,9 mill. kroner skal også være med å finansiere fondet for omsetningsavgift hagebruks sin andel av merkeordningen Nyt Norge og Stiftelsen Norsk Mats arbeid med forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat på henholdsvis 1 425 000 kroner og 500 000 kroner.

Ubrukte midler fra bevilgningen tilføres fondet for omsetningsavgift hagebruk, og skal dekke kostnadene ved regulering av epler og matpoteter. Det er behov for å ha en forsvarlig likviditet i fondet for å kunne gjennomføre regulering av matpotet i år med betydelig overskudd. Det ble regulert matpotet sist i 2014/2015 og 2008/2009. Da fikk fondet en reduksjon på henholdsvis 10,2 mill. kroner og 15 mill. kroner. Fondet er nå under oppbygging, og ved inngangen til 2022 var verdien av fondet på 9,3 mill. kroner.

Opplysningskontoret for frukt og grønt, GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS), Fruktlagerinspektøren, Fagforum Potet og GPS – administrasjon av avsetningstiltak søker i sum om 28 309 000 kroner til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og godtgjørelse for administrasjon av avsetningstiltak for 2023. Det ble bevilget 26 278 000 kroner til de samme organisasjonene for budsjettåret 2022.

1. Budsjett 2023 – Opplysningskontoret for frukt og grønt

Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) har som formål å stimulere til økt totalforbruk av frukt, bær og grønnsaker i Norge. I tillegg skal OFG arbeide for å sikre potetens posisjon som en del av et balansert norsk kosthold. Hovedhensikten med bruk av midlene som kommer fra Jordbruksavtalen er å styrke omsetningen og forbruket av norske varer.

OFGs budsjett og aktivitetsplan for 2023

OFG sitt budsjett og overordnet aktivitetsplan for 2023 ble behandlet og godkjent av styret i stiftelsen OFG den 29. september 2022.

Hovedpostene i OFGs regnskap for 2021, budsjett for 2022 og budsjettforslag for 2023

Kostnader	2021 Regnskap	2022 Budsjett	2023 Budsjett	Endring kr ¹	Endring % ¹
Personal og drift	10 387 166	10 770 000	11 265 000	495 000	4,6
Markedsaktiviteter	13 562 384	13 150 000	14 655 000	1 505 000	11,4
Sum	23 949 550	23 920 000	25 920 000	2 000 000	8,4

¹ Differanse mellom budsjettforslag for 2023 og budsjett for 2022

OFGs totalbudsjett for 2023 er økt med 2,0 mill. kroner fra 2022 som følge av den øremerkede bevilgningen over jordbruksavtalen. Det er lagt opp til en økning i personal- og driftskostnader på 4,6 prosent. Budsjettets andel til markedsaktiviteter er økt med 11,4 prosent.

Nøkkeltall fra budsjettene angitt i prosent av totale kostnader

	2022	2023	Endring
	Budsjett	Budsjett	%
Personal og drift	45,0	43,5	-1,6
Markedsaktiviteter	55,0	56,5	1,6
Sum	100,0	100,0	

Budsjettet er delt opp i kostnader til personal og drift og kostnader knyttet til markedsaktiviteter. Den prosentvise fordelingen mellom disse to er tilnærmet lik som i 2022.

Under følger en gjennomgang av hovedpostene i aktivitetsbudsjettet og hovedpostene i administrasjonsbudsjettet.

Hovedposter i OFGs budsjett

	2021	2022	2023	Endring
	Budsjett	Budsjett	Budsjett	i kr ¹
Personalkostnader	8 279 000	8 665 000	8 980 000	315 000
Driftskostnader	2 126 000	2 105 000	2 285 000	180 000
Sum administrasjonskostnader	10 405 000	10 770 000	11 265 000	495 000
Påvirke gode vaner til barn	1 050 000	850 000	850 000	-
Forbrukerkommunikasjon	8 300 000	8 350 000	9 305 000	955 000
Innsikt og analyse	1 060 000	1 030 000	1 230 000	200 000
Påvirke mat og helsekapital	1 740 000	1 690 000	1 820 000	130 000
Samarbeidsprosjekter	465 000	450 000	450 000	-
Web	400 000	400 000	600 000	200 000
Påvirkning av verdikjeden	500 000	380 000	400 000	20 000
Sum totale aktivitetskostnader	13 515 000	13 150 000	14 655 000	1 505 000
Sum adm. + aktivitetskostnader	23 920 000	23 920 000	25 920 000	2 000 000

¹ Differanse mellom budsjettforslag for 2023 og budsjett for 2022

Aktivitetskostnader

Det totale aktivitetsbudsjettet for 2023 er økt med 1 505 000 kroner sammenlignet med budsjettet for 2022. Dette tilsvarer en økning på 11,4 prosent sammenlignet med budsjettet for 2022.

I inneværende strategiperiode er barnefamilier en prioritert målgruppe. Budsjettposten «**Påvirke gode vaner til barn**» omhandler prosjektene «5 om dagen – barnehage» og utvikling av materiell og oppfølging i forbindelse med «Kommunikasjon via helsesøstre». I sitt budsjettforslag har OFG satt av 850 000 kroner på denne budsjettposten, samme sum som for 2022.

Posten «**Forbrukerkommunikasjon**» representerer den største posten i OFGs aktivitetsbudsjett med en totalsum på 9 305 000 kroner. Dette er en økning på 955 000 kroner sammenlignet med 2022 og er knyttet til arbeidet med å fronte norske varer i norsk sesong, arbeid med kommunikasjonskonseptet «Halve tallerken», skolestart og matpakke, og arbeid med innhold i sosiale medier. OFG påpeker at norske sesongvarer skal fremheves i alle prosjektene.

I sin overordnede aktivitetsplan for 2023 skriver OFG: «Tidligere omdømmeundersøkelser viser at OFG blir oppfattet som en nøytral aktør. Området statistikk, analyse, forbrukerbehov og innsikt vil være vesentlig å opprettholde (...). Produkt- og markedsstatistikk og arbeidet med å forstå norske forbrukere og innkjøpere er sentralt for

å bidra til å nå målene frem mot 2035 jfr. rapporten Grøntsektoren mot 2035.»

Budsjettposten «**Innsikt og analyse**» inkluderer blant annet forbrukerundersøkelser og oppdatering av Frukt og grønt-statistikken. Forbrukerundersøkelsen «5 a day Europe» er den viktigste målingen OFG gjennomfører for å kartlegge det totale forbruket av frukt, bær og grønnsaker opp mot målet «5 om dagen». Denne målingen legger også til rette for å kunne sammenlikne forbruket i Norge med andre europeiske land. Budsjettposten har en totalsum på 1 230 000 kroner, 200 000 kroner mer enn i budsjettet for 2022.

I sitt budsjettforslag har OFG økt posten «**Påvirke mat og helsekapital**» med 130 000 kroner. I denne posten inngår bl.a. presseovervåking, redaksjonelle aktiviteter og sesongkalender - norsk i norsk sesong. OFG skriver i sin aktivitetsplan for 2023: «OFGs pressearbeid skal styrkes betydelig i 2023. Ny kompetanse og prioriteringer i utføring av arbeidet i tråd med etablert strategi skal gi synlige resultater. Resultatet av denne innsatsen skal synliggjøres ved at OFG i større grad benyttes som kilde og underlag for flere saker i mediebildet, i redaksjoner og av andre relevante bærere av våre budskap. I tillegg skal redaksjonelle samarbeid styrkes samt at betydelig innsats skal legges i å etablere nye.» OFG skal i tillegg fortsette å opprettholde etablerte redaksjonelle samarbeid, samt fortsette å skrive faste spalter for Gartneryrket, Dagbladet og Nationen.

Det er satt av 450 000 kroner til «**Samarbeidsprosjekter**», samme sum som i 2022. Av dette skal 300 000 kroner benyttes til samarbeidsprosjekter med de andre opplysningskontorene i landbruket, en økning på 100 000 sammenlignet med budsjett for 2022. OFG skriver at de skal fortsette å samarbeide med Opplysningskontorene om prosjektene «Matpakke» og «Matsvinn». Om matsvinnprosjektet står det blant annet følgende: «OFG skal i strategiperioden 2020-2024 opprette en tydelig posisjon innenfor bærekraft, miljø og matsvinn i tråd med behov som er identifisert i grøntnæringen. (...) Formålet med prosjektet er å oppnå god innsikt i hva som konkret er grunnen til at matsvinn oppstår hos forbrukere, hva som er drivere for matsvinn og barrierer mot at forbrukere reduserer matsvinn. OFG vil med dette tiltaket bidra til å øke kompetansen til forbruker om hvordan redusere matsvinn på enkle måter, og gi forbrukerne midler/verktøy for å hindre/forebygge matsvinn. OFG vil i 2023 koordineres sin innsats på dette området sammen med de andre opplysningskontorene i landbruket med formål å forsterke egne aktiviteter. Alle aktiviteter vil linkes til egne nettsider.»

OFG har satt av 100 000 kroner til et samarbeidsprosjekt med Ungt Entreprenørskap, Baker- og Konditorbransjens Landsforening, Norges Frukt og Grønnsaksgrossisters forbund, Sjømat Norge/Norges sjømatråd med fokus på flere konkurranser og prosjekter, f.eks. #MerAvGrovtGrøntogBlått, #MerAv Sunn mat i kantina og #MerAv Sunn mat i farta.

OFG har også satt av 50 000 kroner til Årets grønne kokk. OFG arrangerer konkurransen, i samarbeid med Norske kokkers landsforening og grøntgrossister i storhusholdningsbransjen. Konkurransen foregår i februar 2024, men planleggingen av arrangementet vil foregå i 2023.

Under posten «**WEB**» i budsjettet fremkommer det at OFG styrker videreutviklingen av nettsiden frukt.no med 200 000 kroner. Totalbudsjettet er 600 000 kroner for 2023. Om nettsiden skriver OFG blant annet dette i sin aktivitetsplan: «Det kontinuerlige arbeidet med OFGs innholdsproduksjon skal sikre at vårt landingssted frukt.no til enhver tid er oppdatert, at det oppleves relevant for brukerne og at det er en god kombinasjon av oppskrifter, faktagrunnlag om frukt og grønnsaker og kunnskapsgrunnlag om helseeffekter av høyere inntak av frukt og grønt.»

OFG vil for 2023 fortsette å bygge profilen Hack'n'snacks på Tik Tok som per august 2022 har fått 15 000 følgere på bare noen måneders drift.

Budsjettposten «**Påvirkning av verdikjeden**» er økt med 20 000 kroner sammenlignet

med budsjettet for 2022. Midlene som er avsatt på denne posten skal blant annet finansiere arrangementene «NM i frukt og grønt for dagligvare», samt konkurransen «NM i sunn fastfood».

Fryste og konserverte produkter

Om fryste og konserverte produkter skriver OFG i en epost 22. november 2022 at de i 2023 vil fremme disse produktene på flere måter:

- Fryste og konserverte produkter vil bli inkludert med egne priser i konkurransen «NM i frukt og grønt for dagligvare».
- OFG vil arbeide for at grøntbransjen skal klare å samle et godt faktagrunnlag om volum og verdi for fryste, ferskbearbeidede og konserverte produkter i Norge. Dette initiativet er lagt inn som en del av hovedprosjektet «Øke etterspørsel etter norsk frukt og grønt» som OFG og Stiftelsen Norsk Mat har søkt midler til gjennom Nasjonale tilretteleggingsmidler i landbruket.
- OFG skriver at de forventer at 2023 vil bli et spesielt år når det gjelder endringer i forbrukerbehov. Mange forbrukere vil oppleve høyere kostnader og dårligere råd. Strømpriser, høyere renter og økte kostnader på mat er forventet å stige ytterligere i 2023. OFG vil følge samfunnsutviklingen og tilpasser sin kommunikasjon og aktiviteter for å framstå som relevant slik at de til enhver tid kan dekke aktuelle forbrukerbehov. De vil blant annet gi råd til forbrukerne om hvordan man kan spise sunn mat for en rimelig penge. I den forbindelse vil norske, fryste produkter ha sin naturlige plass.

OFG legger til: «Et forhold som må tas hensyn til for disse produktene er at de enten er merkevarer eller kjedenes egne merkevarer. Det er derfor viktig at OFG, som en merkenøytral aktør er ryddig i forhold til dette i sin kommunikasjon. OFG kommuniserer i utgangspunktet fakta, kunnskap og inspirasjon om råvarene, men i forhold til kostrådet og OFGs målsetning om at forbrukeren, minimum, bør spise 5 om dagen er ferske, fryste og konserverte produkter likestilt. Det understrekes at det er norske produkter det fokuseres på.»

Administrasjonskostnader

Administrasjonskostnadene består av kostnader til personal (lønn, kurs og organisasjonsutvikling) og drift (husleie, regnskap, kontorutstyr, reisekostnader etc.). I budsjettet for 2023 er administrasjonskostnadene økt med 495 000 kroner fra 2022 til 2023, en økning på 4,6 prosent.

Driftskostnadene er økt med 180 000 kroner sammenlignet med budsjettet for 2022. Endringen er i stor grad knyttet til en økning på 24 prosent på underposten husleie/renhold/andre lokalkostnader. OFG skriver i en epost at årsaken til økningen er at «(...) strømkostnadene tidligere var inkludert i leieavtalen, men at strøm i fortsettelsen kommer som et tillegg. Det er å håpe at den reelle kostnaden ikke vil bli så høy, men det er vanskelig å forutse hvor høye strømkostnadene vil bli i 2023 derfor er det lagt inn i budsjettet. I tillegg reguleres husleien av KPI, og ble fra 01.01.2022 økt med 3,5%.»

Personalkostnadene er økt med 315 000 kroner. Økning i personalkostnader skyldes blant annet at det for 2023 er lagt inn en ramme for lønnsøkning på 3,5 prosent. OFG skriver: «I utarbeidelsen av budsjettet la man til grunn SSBs prognose for lønnsøkning på 3,5 % for 2023. SSB har imidlertid nylig oppjustert sin prognose for lønnsøkningen til 4,4 % for 2023. Dette vil kunne gi konsekvenser for OFG innenfor rammebudsjettet.»

OFG hadde åtte ansatte per 1. januar 2022. En ansatt valgte å slutte i OFG i juni.

Nyrekruttering er gjennomført høsten 2022 og en ny ansatt vil være på plass fra 1. januar 2023. OFG har også to ansatte tilknyttet Skolefrukt. Personal- og driftskostnader knyttet til denne ordningen dekkes av Helsedirektoratet og er ikke tatt med i budsjettsøknaden til Omsetningsrådet.

OFGs formål og visjon

Med bakgrunn i målsetningene om økt konkurransekraft, økt etterspørsel og mer norsk, som er formulert i utvalgsrapporten «Grøntsektoren mot 2035», vedtok styret i OFG høsten 2020 en justert strategiplan for OFGs arbeid for perioden 2020 – 2024. OFGs forslag til budsjett og aktivitetsplan for 2023 er utarbeidet i henhold til den nye strategien.

I den nye strategien fremkommer det at OFGs visjon er at frukt og grønt skal være naturlig til alle dagens måltider. OFGs formål er formulert slik: «Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) har som formål å stimulere til økt totalforbruk av frukt, bær og grønnsaker i Norge. Hovedhensikten med bruk av midlene som kommer fra Jordbruksavtalen er å styrke omsetningen og forbruket av norske varer. I tillegg skal OFG arbeide for å sikre potetens posisjon som en del av et balansert norsk kosthold.»

I strategiperioden vil OFGs prioriteringer og satsingsområder innebære:

1. Fokus på å øke norskandel og norsk preferanse i tråd med rapporten «Grøntsektoren mot 2035»
2. Tre satsingsområder:
 - I. Merkevarebygging - «halve tallerken»
 - II. Styrke omdømme og samfunnsansvar
 - III. Styrke OFGs rolle, som et av verdikjedens og den norske redaksjonelle pressens, ledende innsikts- og kunnskapsaktør på norske forbrukere innenfor grøntsektoren

OFG skal være en aktiv part i at nasjonale målsettinger for grøntsektoren og for helsesektoren nås. Målsettinger på begge områder danner grunnlag for OFGs fokus og prioriteringer.

OFG skal bidra til høyere forbruk og økt verdiskaping. Med utgangspunkt i konseptet «halve tallerken» skal OFG jobbe strukturert mot forbrukerbehov og endring av forbrukeradferd. Norsk preferanse skal være førende for arbeidet for å fremme norske sesong- og lagringsprodukter. OFG skal være kunnskapsrik, inspirerende og troverdig.

Landbruksdirektoratets vurdering av OFGs budsjett for 2023

Totalbudsjettet for 2023 er økt med 2,0 mill. kroner fra 2022 som følge av den øremerkede bevilgningen over jordbruksavtalen. OFG har fordelt de friske midlene på følgende måte: tre fjerdedeler skal benyttes til å styrke OFGs aktiviteter i 2023, mens en fjerdedel skal styrke administrasjonsbudsjettet.

Lønnskostnader

OFG har i sitt budsjettforslag lagt opp til en lønnsøkning på 3,5 prosent, men opplyser om at dette kan bli endret i tråd med SSBs oppjusterte prognose for årslønnsvekst i 2023 på 4,4 prosent. Økte lønnskostnader vil imidlertid ikke gå ut over totalrammen.

Fryste og konserverte produkter

I møtet i Omsetningsrådet 6. desember 2021 kom rådet med følgende anmodning til OFG: «For å øke totalforbruket av frukt, bær, potet og grønnsaker i Norge er det viktig med et bredere fokus framover enn kun friskkonsum. Omsetningsrådet anmoder OFG om å

utvide arbeidsområdet til også å omfatte opplysningsvirksomheten for fryste og konserverte produkter innenfor grøntområdet. Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling." OFG har på oppfordring redegjort for hvordan disse produktene skal innlemmes i OFGs arbeid i 2023. Produktene skal fremmes både gjennom konkurranser, oppskrifter og som en viktig del av statistikkgrunnlaget.

Samarbeid mellom opplysningskontorene i landbruket

Det er tidligere gitt føringer fra rådet om at det skal være økt samarbeid mellom opplysningskontorene (møte 20. mai 2019, sak 67/19, punkt 8 i vedtaket). Dette ble også fulgt opp videre i Omsetningsrådets møte 22. juni 2020 (sak 63/20, punkt 2 i vedtaket). Direktoratet ser positivt på at budsjettposten som omhandler samarbeid med de andre opplysningskontorene er justert opp fra 200 000 kroner i 2022 til 300 000 kroner i 2023. Midlene skal gå til to samarbeidsprosjekter: matpakke og matsvinn. Det siste prosjektet er i tråd med føringene i Klimaplan for 2021 – 2030 (Meld. St. 13 2020 - 2021) der det ble uttrykt at opplysningskontorene m.fl. «speler ei viktig rolle for å spre informasjon om korleis vi alle kan redusere matsvinnet vårt.»

Potetavlingen 2022

Avlingsprognosen for matpotet utarbeidet av GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) i september 2022, viste at det kunne forventes en avling som lå 7,8 prosent høyere enn i 2021 og 14 prosent høyere enn gjennomsnittet for 2002 – 2021. I den forbindelse har OFG laget en plan for generisk markedsføring av potet i perioden oktober 2022 til mars 2023. Målet er å bidra til økt salg av norsk potet i en periode med overskudd i markedet. I planen skriver OFG at de ønsker å skape oppmerksomhet rundt norsk potet som råvare ved å fokusere på allsidige bruksmåter, gunstig pris, positive helseeffekter og bærekraft. De beskriver aktiviteter i form av pressemeldinger, innsalg i magasiner, fagblader og aviser, konkurranser, innhold i sosiale medier, nyhetsbrev m.m.

Hvert år registreres lagerbeholdningen av poteter den 1. november. Årets lagertelling viste at avlingen er noe mindre enn det avlingsprognosen fra september viste, men avlingen er like fullt høyere enn gjennomsnittet for årene 2002 – 2021. Til tross for en mindre potetavling enn prognosert, ser Landbruksdirektoratet positivt på at OFG skal fronte poteten vinteren 2022/2023. Tiltaket er i tråd med føringen i vedtaket i møtet i Omsetningsrådet 13. desember 2019: «(...) Omsetningsrådet ber OFG prioritere potet på linje med andre produkter innen frukt og grønt kategorien.»

Oppsummering

Oppsummert, finner Landbruksdirektoratet at OFGs budsjettforslag for 2023 tilfredsstillende forutsetningene i retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og de sentrale føringer som er lagt for opplysningskontorenes virksomhet, jf. brev til opplysningskontorene av 29. juni 2007. Landbruksdirektoratet foreslår at det avsettes 25 920 000 kroner til Opplysningskontoret for frukt og grønt for 2023.

2. Budsjett 2023 – GPS, produsentretta rådgivning

GPS søker i brev av 8. oktober 2022 om 910 000 kroner i tilskudd til produsentrettet rådgivning i hagebrukssektoren for 2023. Støtte til driften av Markedsmøtet på Langhus er inkludert i søknadsbeløpet. Omsøkt sum er lik den som ble innvilget for 2022.

GPS' virksomhets- og tiltaksplan for 2023

GPS sin visjon er: «Vekst gjennom samhold!» Organisasjonens overordnede mål er: «Verdi-, volumvekst og økte norskandeler for poteter, grønnsaker, frukt og bær med like konkurransevilkår for produsenter og omsetningsledd – gjennom samhold og ved prisbefalinger som gir god markedsbalanse - ut fra muligheter og særtrekk i de ulike kulturene.»

Det praktiske arbeidet er organisert gjennom styringsgrupper for de enkelte kulturer (23 kulturer og 26 styringsgrupper totalt). Det daglige arbeidet går ut på rådgivning og informasjon rettet mot produsentene og omsetningsleddene om produksjons- og markedsforhold. En styringsgruppe er sammensatt av de kulturansvarlige produsentene fra de produsentorganisasjonene som til enhver tid er aktuelle. I tillegg kan det velges enkeltprodusenter ut fra at de er av stor betydning for den aktuelle kulturen; strategisk, volummessig eller distriktsmessig. De fleste styringsgrupper har ukentlige møter når det er sesong for den enkelte kultur. Produsentene som deltar i en styringsgruppe forutsettes å ha god oversikt over produksjonen og markedet for sin kultur og spesielt i eget omsetningssystem. Styringsgruppene gir ukentlig forslag til prisbefalinger ut fra inngående kjennskap og en helhetlig vurdering av produksjons- og markedsituasjonen, her under importpriser.

GPS arbeider med produksjonstilpasning, markedstilpasning, prisbefalinger, utarbeiding av avlingsprognoser og kvalitetsarbeid i grøntsektoren. Informasjonsarbeid inngår som en sentral del av GPS sine aktiviteter. GPS omfatter alle produsenter som leverer til friskkonsummarkedet, uavhengig av grossist- og kjedetilknypning. Strategiske fokusområder for GPS er markedstilpasning, sesongoverganger, informasjon, kvalitetsarbeid og profilering av norske produkter samt kartlegging av produksjonsomfang og lagerbeholdninger.

I 2023 har GPS planer om å utvikle samarbeidet med OFG, spesielt med tanke på bedre målretting av opplysningsvirksomhet ved ubalanse i ulike markeder. GPS vil også videreutvikle samarbeidet med Stiftelsen Norsk Mat, Forum for Norsk Grønt, Norsk Gartnerforbund, kontrakt dyrkerlagene, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag, samt Landbruksdirektoratet, med sikte på å understøtte GPS' visjon og overordnet mål.

GPS ønsker i 2023 å styrke jobben med å synliggjøre GPS sine kjerneoppgaver, og å dele egen kompetanse om markeder og utviklingstrekk i grøntsektoren, blant annet gjennom å ta i bruk sosiale medier. GPS vil fortsette å ha en fast spalte i hvert nummer av Bondebladet og Gartneryrket.

De ansatte konsulentene i GPS vil i 2023 utgjøre 4,8 årsverk. De ansattes oppgaver består i hovedsak av deltakelse og tilrettelegging av styringsgruppemøter, reiseaktivitet for å holde kontakt med dyrkingsmiljøene i hele landet, oppfølging av produktkvalitet og informasjonsaktiviteter.

GPS har det formelle ansvaret for Markedsmøtet på Langhus. Markedsmøtet er et samarbeids- og informasjonsmøte for grøntprodusentene i Norge. På basis av innsamlede forventede mengder og noteringspris i uka som gikk, målpriser, tollsatser, importpriser, lagerstatus og årstid, diskuterer Markedsmøtet markedsituasjonen og anbefaler priser for kommende uke.

Landbruksdirektoratets vurdering

Rådgivningsarbeidet som GPS utfører kommer alle produsenter som leverer frukt, bær, grønnsaker og poteter til friskkonsummarkedet til del. GPS' styringsgrupper bidrar til bedre produksjons- og markedstilpasning, og arbeider for at den norske grøntproduksjonen lettere kan finne avsetning i markedet.

Landbruksdirektoratet mener også at markedsmøtet bidrar positivt til å stabilisere priser og omsetning av grøntvarer i Norge.

Landbruksdirektoratet anbefaler at GPS kan anvende inntil 910 000 kroner av fondet for omsetningsavgift hagebruk til sitt arbeid med de tiltakene som går fram av GPS' virksomhets- og tiltaksplan for 2023, samme sum som for 2022.

3. Budsjett 2023 – Fruktlagerinspektøren

GPS har i brev datert 8. oktober 2022 oversendt arbeidsplan og budsjett for Fruktlagerinspektøren sitt arbeid i 2023.

Arbeidsplan for 2023

Oppgaver som skal utføres i 2023 er blant annet sammenstilling av avlingsoppgaver, føre oversikt over utvikling i areal og kvantum, møter med fruktlagrene, sekretær oppgaver for foreningen Norske Fruktpakkerier, og arbeid med å fremme kvalitet, lagring og pakking av frukt. I 2023 vil Fruktlagerinspektøren fortsette arbeidet med å påvirke til bedre produksjonsplanlegging, kompetanseheving innen lagring av frukt gjennom Fruktlagerskolen, og påvirke til bedre rutiner og verktøy for å lage riktige avlingsprognoser.

Budsjett for 2023

Kostnadsbudsjettet utgjør totalt 635 000 kroner, 11 000 kroner mer enn det som ble innvilget for 2022. Fruktlagerinspektøren er ansatt i GPS, og arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør utgjør 0,5 årsverk.

I forslag til budsjett er lønnskostnader foreslått økt med 18 000 kroner i 2023 sammenlignet med budsjett for 2022. GPS har opplyst at det inngår både lønn til Fruktlagerinspektøren og lønnskostnader for administrasjon og oppfølging fra daglig leder i denne budsjettposten. Lønnsøkningen har en budsjettert ramme på ca. 3,8 prosent. Økningen er noe lavere enn Statistisk sentralbyrås prognose for lønnsvekst i 2023 som er på 4,4 prosent.

Landbruksdirektoratets vurdering

Grunnet begrensede fondsreserver har tildelingen til Fruktlagerinspektøren over flere år vært uendret. Det har dermed ikke vært mulig å justere tildelingen i forhold til KPI. GPS søker i år om 11 000 kroner mer for 2023 sammenlignet med 2022. Grunnet økt tildeling over jordbruksavtalen til markedsregulering på hagebruksområdet for kommende år, anbefaler Landbruksdirektoratet at det kan avsettes inntil 635 000 kroner til Fruktlagerinspektøren for 2023.

4. Budsjett 2023 - Fagforum Potet

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Norsk Landbruksrådgivning (NLR) og store deler av norsk potetbransje etablerte i 2006 Fagforum Potet. Forumet skal være et effektivt og samlende kontaktledd for all potetfaglig aktivitet i Norge, og skal bidra til å sikre en markedstilpasset kvalitetsproduksjon av poteter.

Målet med Fagforum Potet er å bidra til økt verdiskaping for norske poteter. Fagforumet skal bidra med formidling av oppdatert informasjon om potet på tvers av verdikjeden, samt koordinering innen forskning og utvikling. Aktivitetene organiseres av to koordinatorene med støtte fra en styringsgruppe bestående av representanter fra mat- og industripotetbransjen, potetprodusentene, NLR og NIBIO. Fagforum Potet drifter nettstedet www.potet.no hvor det formidles fagstoff, fagartikler og sortsinformasjon. Fagforum Potet produserer nyhetsbrev og arrangerer bransjemøter, og har nå 36 samarbeidspartnere.

I 2023 ønsker Fagforum Potet å fortsette sitt arbeid med å samle og samordne bransjen, utvikle og drifte www.potet.no, være pådriver for prioriterte prosesser til bransjens beste, og å formidle kunnskap internt og eksternt. I sin arbeidsplan for 2023 skisserer Fagforum Potet at de vil avholde fysisk bransjemøte i forbindelse med 'Potet 2023', som er en nasjonal potetkonferanse som avholdes annethvert år. De vil også utarbeide nyhetsbrev, delta i prosjekter, utarbeide årlig statistikk for skader og sykdommer på norske poteter, arbeide med rekruttering til potetbransjen, arbeide med bærekraft i potetproduksjonen og bistå bransjen med utfordringer knyttet til plantehelse.

Budsjett for 2023

Fagforum Potet søker om 200 000 kroner for 2023, 20 000 kroner mer enn det som ble bevilget i 2022. Budsjettet viser at midlene er med på å finansiere lønn, kontorhold, reiser og arbeid med nettsiden m.m. Fagforum Potet skriver i sin søknad: «Med utgangspunkt i en begrenset betalingsevne i potetbransjen, og at Fagforum Potet gjennomfører viktige samfunnsrelaterte aktiviteter, har Fagforum Potet fortsatt ønske og behov for finansiering fra Landbruksdirektoratet.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet vurderer at Fagforum Potets søknad ligger innenfor det som det kan avsettes midler til etter formålet med bruken av midlene. Med bakgrunn i økt bevilgning over Jordbruksavtalen, anbefaler Landbruksdirektoratet at Fagforum Potet kan anvende inntil 200 000 kroner til sitt arbeid i 2023. Beløpet er 20 000 kroner høyere enn bevilgningen for 2022.

5. Budsjett 2023 – GPS administrasjon av avsetningstiltak i hagebrukssektoren

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) har i brev av 8. oktober 2022 oversendt arbeidsplan og budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2023. Arbeidsplanen og budsjettet for 2023 omfatter de samme typer aktiviteter som ble gjennomført av GPS – Avsetningstiltak i 2022: administrere reguleringslagring og fabrikklevering av epler kl. 1, administrere arbeidet med avlingsprognoser i poteter (graveprøver), administrere en eventuell regulering av matpoteter, opprettholde tett kontakt med bransjen, arrangere møter med potetpakkerier m.m.

Arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør og som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet utgjør til sammen 0,75 årsverk. Fruktlagerinspektørens stilling utgjør 0,5 årsverk, mens administrasjon av avsetningstiltakene utgjør 0,25 årsverk. Fordelingen av årsverk mellom de to funksjonene har vært den samme i flere år.

Regnskap for 2021, budsjett for 2022 og forslag til budsjett for 2023 for GPS – Avsetningstiltak i hagebrukssektoren

Kostnader	2021	2022	2023	Endring	Endring
	Regnskap	Budsjett	Budsjett	kr ¹	% ¹
Personal	250 039	257 000	267 000	10 000	3,89
Drift (inkl. kontorhold)	39 321	68 000	60 000	- 8 000	-11,76
Reiseutgifter	1 300	30 000	15 000	- 15 000	-50,00
Prognosestjenester (graveprøver)	261 900	264 000	292 000	28 000	10,61
Innleid hjelp (kontroller)	-	25 000	10 000	- 15 000	-60,00
Sum	552 560	644 000	644 000	-	0,00

Nøkkeltall

Antall årsverk	0,25	0,25	0,25		
Personalkostnader pr. årsverk	1 000 156	1 028 000	1 068 000	40 000	3,89
Driftskostnader pr. årsverk	157 284	272 000	240 000	- 32 000	-11,76
Totale kostnader pr. årsverk	1 157 440	1 300 000	1 308 000	8 000	0,62

¹ Differanse budsjettforslag 2023 og budsjett 2022

Budsjett for 2023

Det søkes om samme totalbeløp for 2023 som innvilget for 2022, 644 000 kroner, men med noen mindre endringer mellom postene. Lønnskostnadene er foreslått økt med 10 000 kroner fra 2022 til 2023. Posten «prognosestjenester» innebærer graveprøver for å kunne gi en prognose for årets potetavling. Midlene som er avsatt på denne posten i

budsjettet skal dekke lønn for arbeid utført av Norsk Landbruksrådgiving og for arbeid med utarbeiding av en rapport. Det er foreslått at antall prøver som tas skal økes fra 100 til 110, samt at pris per prøve skal økes noe etter mange år uten økning. Posten er derfor økt med 28 000 kroner i 2023. Kostnader knyttet til drift, reiseutgifter og innleid hjelp er redusert slik at omsøkt totalsum er lik som innvilget sum for 2022.

Avsetningstiltakene i hagebrukssektoren omfatter i dag kun tiltak innenfor epler og poteter. For epler er det årvisse tiltak i form av reguleringslagring og fabrikklevering. For poteter vil markeds situasjonen det enkelte år avgjøre om det gjennomføres tiltak. Posten «Innleid hjelp – kontroller» vil variere med omfanget av reguleringsvirksomheten. Budsjettet for 2023 vil være tilstrekkelig til å dekke kontrolltiltak i år med normale avlinger og uten at det settes i verk regulerings tiltak på matpotet. Ved en større potetregulering vil det påløpe utgifter til kontroll for å sikre at det skjer rettmessige utbetalinger.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet anbefaler at det godkjennes et budsjett på inntil 644 000 kroner for GPS – Avsetningstiltak i 2023. Budsjettforslaget sikrer en fornuftig lønnsutvikling. Samtidig er det lagt inn en reduksjon i kostnader til reiser og innleid hjelp som gjør at totalt budsjett likevel beholdes uendret sammenlignet med både 2021 og 2022.

Under posten «Innleid hjelp - kontroller» er det i foreslått budsjett for 2023 tatt utgangspunkt i et normalår for frukt mht. avsetningstiltak, hvilket er et prinsipp som er fulgt tidligere. Dersom det skulle bli behov for markedsregulering i potetsektoren, eller en regulering innenfor epler ut over det normale, vil det kunne bli behov for å søke om bruk av ytterligere midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk. Av Omsetningsrådets vedtak knyttet til administrasjonsbudsjett for markedsordningen for epler og poteter for 2022 går det fram:

«Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet for administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2022.»

Landbruksdirektoratet foreslår at Landbruksdirektoratet gis fullmakt, også for 2023, til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger.

Landbruksdirektoratets samlede vurdering av budsjettene for 2023

Basert på de signalene direktoratet har fått fra GPS vil kostnadene ved reguleringslagring og fabrikklevering av epler fra årets sesong utgjøre omtrent 2,0 mill. kroner. Fondet for omsetningsavgift hagebruk vil dermed utgjøre om lag 9,3 mill. kroner ved inngangen til 2023.

I 2023 blir fondet totalt tilført bevilgede midler til avsetningstiltak hagebruk som utgjør 35,9 mill. kroner. Dette er en økning på 4,5 mill. kroner fra 2022, hvorav 2,0 mill. kroner er øremerket Opplysningskontoret for frukt og grønt. Med de tiltakene som er foreslått, inkludert fondet for omsetningsavgift hagebruk sin andel av Stiftelsen Norsk Mats søknader om midler til markedsføring av Nyt Norge (1 425 000 kroner) og forbrukerrettet informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk (500 000 kroner), foreslår Landbruksdirektoratet å anvende inntil 30 234 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift hagebruk til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2023 (28 309 000 kroner + 1 425 000 kroner + 500 000 kroner = 30 234 000 kroner). Tildelingen på inntil 644 000 kroner til administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter inngår i dette beløpet.

Årlige kostnader til reguleringslagring og fabrikklevering av epler har som gjennomsnitt for de tre siste årene (2019 – 2021) utgjort i underkant av 2,4 mill. kroner. I 2019 ble det

vedtatt å øke satsen på reguleringslagrede epler til 0,70 kroner per kilo, og godtgjørelsen skal kun gis for epler som ligger på reguleringslager i november (vedtak i sak 112/19 i møte i Omsetningsrådet 13. desember 2019). Når den nye satsen legges til grunn blir gjennomsnittet for årlige kostnader til reguleringslagring og fabrikklevering for de siste tre årene cirka 2,1 mill. kroner. Et eventuelt avsetningstiltak innen matpotet vil komme i tillegg til dette.

Til dekning av Omsetningsrådets løpende driftskostnader, samt kostnader for sekretariatsoppgaver, er det foreslått et budsjett på ca. 1,0 mill. kroner for 2023, for belastning av fondet for omsetningsavgift hagebruk. Etter dette vil fondet i 2023 kunne øke med vel 2,5 mill. kroner i form av ubrukte midler (35 900 000 kroner – (30 234 000 + 2 100 000 + 1 000 000) kroner = 2 566 000 kroner).

Kostnadene knyttet til reguleringen av cirka 7 000 tonn matpotet i 2008/2009 og 4 700 tonn i 2014/2015 var på henholdsvis 15 mill. kroner og 10,2 mill. kroner. Ifølge SSBs prisendringskalkulator tilsvarer dette 20,9 mill. og 12,8 mill. kroner etter dagens kroneverdi med utgangspunkt i konsumprisindeksen. For å kunne finansiere markedsregulering av tilsvarende mengder matpotet er det derfor behov for å fortsette å bygge opp fondet for hagebruk. Etter Landbruksdirektoratets vurdering bør netto tilførsel av fondsmidler årlig være på mellom 1 og 2 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet foreslår etter en samlet vurdering, at det kan benyttes inntil 30 234 000 kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet fra fondet for omsetningsavgift hagebruk i 2022, hvorav 28 309 000 kroner til OFG, GPS og Fagforum Potet, og totalt 1 925 000 kroner til Stiftelsen Norsk Mat. I dette beløpet inngår kostnader knyttet til administrasjon av avsetningstiltak i eple og matpotet.

Saksnr.: 112/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Alle - Budsjett for markedsføring av Nyt Norge og for forbrukerrettet informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023	Saksnr.: 22/64119-3

Beskrivelse

Stiftelsen Norsk Mat (tidl. Stiftelsen Matmerk) søker om 7,125 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i 2023. Søknaden er en oppfølging av Norsk Mats finansieringsmodeller knyttet til Nyt Norge for perioden 2022 –2025.

Stiftelsen Norsk Mats styre behandlet i 2021 en finansieringsmodell for markedsføringskostnader for Nyt Norge for fireårsperioden: 2022 – 2025. Finansieringsmodellen la opp til kostnader på 19 mill. kroner i 2022, 20 mill. kroner i 2023 og 21 mill. kroner i 2024 og i 2025.

Stiftelsen Norsk Mat søker også om 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til å drive forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023. Det er i tillegg avsatt 2,0 mill. kroner over jordbruksavtalen til samme formål.

Styrene i Nortura, Tine og Felleskjøpet Agri har behandlet og anbefalt Norsk Mats søknader knyttet til de respektive fond. Vedrørende fjørfekjøtt, tar styret i Nortura søknaden til orientering. For grøntsektoren behandles søknaden direkte av Omsetningsrådet.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Stiftelsen Norsk Mats søknader om midler for 2023. Fordelingsnøkkel mellom fondene vedtatt av Omsetningsrådet 22. juni 2018 er lagt til grunn.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, med hjemmel i forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Søknad fra Stiftelsen Norsk Mat av 2. september 2022 om midler fra Omsetningsrådet til å markedsføre Nyt Norge i 2023, samt epost sendt 24. oktober 2022 utdypende informasjon til søknaden.

Søknad fra Stiftelsen Norsk Mat av 2. september 2022 om midler fra omsetningsavgiften til forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023.

Vedtaksregulatorene: To vedtaksbrev fra Felleskjøpet Agri SA datert 26. oktober 2022, vedtaksbrev fra Animalia på vegne av Nortura SA datert 1. november 2022 og epost fra Tine SA 15. november 2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Til finansieringen av nasjonal merkeordning, Nyt Norge, i regi av Stiftelsen Norsk Mat, kan det i 2023 benyttes inntil 7 125 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt:	2 280 000	kroner
Melk:	2 422 500	kroner
Egg:	285 000	kroner
Fjørfekjøtt:	498 750	kroner
Frukt og grønt:	1 425 000	kroner
Korn:	213 750	kroner

2. Til forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i regi av Stiftelsen Norsk Mat kan det i 2023 benyttes inntil 2 500 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt:	800 000	kroner
Melk:	850 000	kroner
Egg:	100 000	kroner
Fjørfekjøtt:	175 000	kroner
Frukt og grønt:	500 000	kroner
Korn:	75 000	kroner

3. Tilskuddene for 2023 utbetales av Landbruksdirektoratet direkte til stiftelsen Norsk Mat.

Alle - Budsjett for markedsføring av Nyt Norge og for forbrukerrettet informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023

I brev av 2. september 2022 søker Stiftelsen Norsk Mat Omsetningsrådet om 7,125 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge, og 2,5 mill. kroner for forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk. Begge søknader gjelder for budsjettåret 2023.

Budsjett for markedsføringen av merkeordningen Nyt Norge for 2023

Norsk Mat søker om 7,125 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av Nyt Norge for 2023. Totalkostnaden knyttet til markedsføringen av Nyt Norge i 2023 er budsjettet til 20 mill. kroner, fem millioner mer enn årlig beløp i perioden 2018 - 2021.

Søknaden er en oppfølging av tidligere års søknader (kampanjeperiode: 2009-2014), og av Norsk Mat sin finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge for periodene 2014 – 2017 og 2018 – 2021. I tillegg til finansieringsmodellen for perioden 2022 – 2025, som ble presentert for Omsetningsrådet i søknaden fra Norsk Mat i fjor, sak 100/21.

Drift og utvikling av Nyt Norge finansieres med midler over jordbruksavtalen. Norsk Mat har tidligere informert Landbruksdirektoratet om at: «Fra 2018 skal altså drift, utvikling og administrasjon av Nyt Norge slås sammen med drift, utvikling og administrasjon av KSL i en ny avdeling» (sak 75/17 i møte 14. desember 2017). Disse midlene er ikke tatt med i finansieringsmodellen for 2022 - 2025. For 2023 er det bevilget 66 mill. kroner til Stiftelsen Norsk Mat og ut av disse er det 3 mill. kroner som vil brukes til drift og utvikling av Nyt Norge.

Bakgrunn

Stiftelsen Norsk Mat har fått i oppdrag av Landbruks- og matdepartementet å utvikle, etablere og administrere et gjennomgående kvalitetssystem med en felles merkeprofil ut mot forbruker. Navnet på merkeprofilen er Nyt Norge. Merket har som formål å styrke konkurranseevnen til norsk matproduksjon, og til å skape preferanse for norskprodusert mat og for norskproduserte blomster og planter.

Status for Nyt Norge

Oversikt over oppslutning i bransjen og blant norske forbrukere:

- Hjulpen kjennskap til Nyt Norge er på 93 prosent.
- Uhjulpen kjennskap ligger på 38 prosent.
- 69 prosent sier de har høy eller meget høy tillit til Nyt Norge.
- 67 prosent sier at merket gir lyst til å kjøpe norsk mat.
- 87 prosent sier at Nyt Norge gjør det enkelt for dem å velge norskprodusert mat.
- Per august 2022 er 4840 produkter godkjent for bruk av Nyt Norge fra til sammen 125 virksomheter.

Finansiering av Nyt Norge fra 2022 – 2025

Nyt Norge har blitt finansiert basert på forskjellige modeller tilbake til 2009. For mer informasjon om disse modellene, se tidligere behandlinger av budsjettet for Nyt Norge. Nå er søknaden for Norsk Mat basert på finansieringsmodellen for 2022 – 2025, som ble vedtatt i Omsetningsrådets møte 6. desember 2021, sak 100/21. vedtaket er som følger:

«Stiftelsen Norsk Mats finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge fra 2022 til 2025 tas til orientering. Det vil være en forutsetning for bevilgning fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar som foreslått. Endelige vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.»

I sin søknad om midler for 2022 presenterte Stiftelsen Norsk Mat sin nye finansieringsmodell for den neste fireårsperioden. Modellen viser kostnader knyttet til markedsføringen av Nyt Norge.

Norsk mat skriver følgende om finansieringsmodellen: «At hele verdikjeden står samlet bak merkeordningen for norsk mat synliggjort gjennom Nyt Norge, er merkets styrke. Alle aktører har en felles interesse i å befeste og øke preferansen for norsk mat og drikke. Gjennom finansieringsmodellen der hele verdikjeden bidrar økonomisk gjennom et «spleiselagmodellen» har bidratt til å markedsføre og utvikle Nyt Norge fra lanseringen av Nyt Norge i 2009 og frem til i dag. Prinsippet videreføres for styrets valg av finansieringsmodell for perioden 2022-2025.»

**Finansieringsmodell for markedsføringen av Nyt Norge i perioden 2022 – 2025
(beløp i kroner)**

Bidragstyper	2022	2023	2024	2025
Omsetningsavgift	7 125 000	7 125 000	7 125 000	7 125 000
Dagligvarehandelen	3 562 500	3 562 500	3 562 500	3 562 500
Merkebrukeravgift	8 312 500	8 312 500	8 312 500	8 312 500
Merkebrukeravgift (nye brukere, vekststrategi)	-	1 000 000	2 000 000	2 000 000
Sum	19 000 000	20 000 000	21 000 000	21 000 000

Markedsføringsbudsjettet er økt fra 15 mill. kroner årlig i perioden 2018 - 2021 til 20 mill. kroner for 2023. Norsk Mat begrunnet kostnadsøkningen for den nye finansieringsmodellen i budsjettsoknaden for 2022 slik: «Førrige finansieringsplan for Nyt Norge ble vedtatt i 2017. Siden da har kostnadene til mediekjøp økt med ca. 20 prosent. Medielandskapet er blitt mer fragmentert, å planlegge og følge opp både annonsering og innholdsproduksjon i digitale og sosiale medier, krevere større ressurser. Budskap må tilpasses ulike kanalers format og stadig spisses mot segmenter av forbrukere for å gi ønsket effekt. For å opprettholde og styrke Nyt Norges posisjon i forbrukernes bevissthet er det nødvendig å øke markedsføringen av opprinnelsesmerket med totalt 4 mill kr til 19 mill kr.»

Det følger av den nye finansieringsmodellen at markedsføringen skal finansieres med 7,125 mill. kroner fra Omsetningsrådet (mot 6 mill. kroner i 2021), ca. 3,56 mill. kroner fra dagligvarehandelen (mot 3 mill. kroner i 2021) og ca. 8,31 mill. kroner fra merkebrukerne. Den prosentvise økningen fra 2021 til 2022 og 2023, ca. 19 prosent, er lik for Omsetningsrådet, Dagligvarehandelen og merkebrukerne (uten nye brukere).

I finansieringsmodell for perioden 2018 - 2021, har det ikke vært økning i partenes bidrag i løpet av perioden. Norsk Mat har lagt opp til at samme prinsipp videreføres der partenes bidrag er stabile til og med 2025.

Angående «Merkebrukeravgift (nye brukere, vekststrategi)» skriver Norsk Mat i en epost 24. oktober 2022: «Styret i Stiftelsen Norsk Mat har valgt en vekststrategi for Nyt Norge. Vi har kjørt to piloter som i pilotperioden har betalt halv merkebrukeravgift. Evalueringen av pilotene viste høy både forbruker- og produsenttilfredshet. Med virkning fra 2022 har disse blitt permanente kategorier i merkeordningen. Merkebrukere innenfor disse kategoriene betaler derfor nå full merkebrukeravgift. I tillegg er ambisjonen å ytterligere rekruttere nye merkebrukere og produkter som tilfredsstillere kravene til Nyt Norge.»

I forbindelse med den nye finansieringsmodellen var det en økning i maksimumssatsen fra kr 550 000 til kr 600 000 og den omsetningsbaserte delen av merkebrukeravgiften ble økt fra 0,8 promille til 0,9 promille (beregnes av total omsetning av Nyt Norge-merkede produkter). Endringene trådte i kraft fra og med 1. januar 2022.

Budsjett for markedsføring av Nyt Norge i 2023

Stiftelsen Norsk Mats budsjett for markedsføring av Nyt Norge for 2023 er sendt per epost

24. oktober 2022. Norsk Mat skriver følgende om budsjettet: «Budsjettet er foreløpig og vil bli justert løpende iht. mediemarkedets utvikling og resultater vi oppnår. Omsøkt støtte på 7,125 millioner over omsetningsavgiften vil i sin helhet gå til mediekjøp.»

Planlagt forbruk av midler til markedsføring av Nyt Norge i 2023 (beløp i kroner)

TV (reklamefilm, sponsorplaktaker)	8 100 000
Online video (streamingkanaler, youtube)	3 000 000
Digitale annonser (display, natives)	2 900 000
Sosiale medier (Meta, Snapchat)	2 700 000
Søk (søkeord Google)	900 000
Produksjon materiell (alle kanaler)	1 500 000
Diverse (materiell, sponsorater)	400 000
Markedsundersøkelser, kampanjemåling og medieovervåking	500 000
Totalt	20 000 000

Markedsaktiviteter og kommunikasjon 2023

I første kvartal 2023 har Norsk Mat planer om å videreføre en oppdatert versjon av kampanjen «Dine valg betyr noe». Den setter fokus på fordelene ved norsk mat, for den enkelte forbruker og for samfunnet. Denne kampanjen har blitt brukt i tre år nå og Norsk Mat skriver den har fungert godt og har vært kostnadseffektiv.

I starten av 2023 vil Norsk Mat utvikle en ny kampanje, som vil bli lansert til sommeren. Kampanjen vil bygge videre på hovedinnholdet i Nyt Norge kommunikasjonen så langt, men vil ta hensyn til endringer i forbrukers kunnskap om og holdning til norskprodusert mat. Norsk Mat skriver at kampanjematerialet vil tilpasses det stadig mer fragmenterte mediebildet de ser.

Angående samarbeid med opplysningskontorene i landbruket skriver Norsk Mat i en epost fra 24. oktober 2022 følgende: «Vi har avtaler om bruk av oppskrifter og bildemateriell med alle landbrukets opplysningskontorer. Som en oppfølging av Grøntutvalgets rapport og Forprosjekt for å øke etterspørsel etter norsk frukt og grønt har vi inngått en avtale med OFK vedrørende samarbeid om markedsføring av frukt og grønt. Videre har vi som kommunikasjonspartner med Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein inngått en prosjektbasert avtale med OBK hvor vi samarbeider om utvalgte kampanjer for å fremme norske kornprodukter. Felles for de to avtalene er at de har Nyt Norge som avsender ID siden det er merket som forbruker finner på produktene i butikk. Vi er også åpne for formaliserte kampanjesamarbeid med de øvrige to opplysningskontorer, men en forutsetning for dette vil være at en kan bruke Nyt Norge som felles avsender ID i kampanjene.»

Arbeidet med PØNNK (Prosjekt økt nytteverdi Nyt Norge og KSL) startet opp i 2022. Norsk Mat skriver i sin søknad at «prosjektet har som formål å gjøre KSL egenrevisjon enklere for bonden og styrke koblingen mellom Nyt Norge og KSL. Bakgrunnen for prosjektet er en tydelig tilbakemelding fra landbruksnæringen om et behov for å gjøre KSL egenrevisjon mer brukervennlig og bedre tilpasset den enkelte bondes produksjon. Koblingen mellom KSL og Nyt Norge må også styrkes overfor bonden.» Arbeidet med PØNNK vil videreføres i 2023.

Norsk Mat vil også fortsette med fokus på rekruttering av nye merkebrukere i 2023 og få

eksisterende merkebrukere til å bruke Nyt Norge aktivt på produkter og i reklamekampanjer.

Markedsregulatorenes anbefalinger

Nortura

Animalias styre behandlet i møte 3. oktober 2022 Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til Nyt Norge 2023 og fattet følgende vedtak: «(...) Styret foreslår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til markedsføring av norsk mat gjennom Nyt Norge innvilges med 2,28 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam, 498 750 kr fra fjørfekjøtt og 285 000 kr fra egg i 2023.

Styret ber om at saken oversendes for behandling i Norturas styre og til Landbruksdirektoratet.»

Konsernstyret i Nortura behandlet søknaden i møte 18. oktober 2022 og fattet følgende vedtak: «(...) Konsernstyret foreslår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til markedsføring av norsk mat gjennom Nyt Norge innvilges med 2,28 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam og 0,285 mill. kr fra egg i 2023.

Konsernstyret gir administrasjonen fullmakt til å oversende budsjettforslaget til Omsetningsrådet.

Konsernstyret tar forslaget om støtte fra omsetningsavgiften for kylling og kalkun på kr 175 000 til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk og kr 498 750 til markedsføring av Nyt Norge til orientering.»

Felleskjøpe Agri

Styret i Felleskjøpet Agri skriver i brev datert 26. oktober 2022: «Felleskjøpet Agri tilrår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad blir godkjent og at 213 750 kroner vert dekt over omsetningsavgifta på korn i 2023.»

Tine

I epost av 15. november 2022 skriver Tine: «På grunnlag av søknad fra Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) og fra Stiftelsen Norsk Mat anbefaler styret i TINE SA overfor Omsetningsrådet at det i 2023 kan anvendes følgende beløp fra omsetningsavgiften på melk:

- 26,0 mill. kroner til driften av Melk.no
- 2,42 mill. kroner til Stiftelsen Norsk Mat for markedsføring av merkeordningen "Nyt Norge"
- 0,85 mill. kroner til Stiftelsen Norsk Mat for markedsføring av økologisk mat.»

Landbruksdirektoratets vurdering og anbefaling

I forbindelse med tidligere års søknader om midler til Nyt Norge, har Landbruksdirektoratet i sin vurdering lagt vekt på at det er gitt klare politiske føringer når det gjelder Stiftelsen Norsk Mats oppgaver knyttet til den nasjonale merkeordningen. Videre har en lagt vekt på at det er utarbeidet en omforent finansieringsplan for markedsføringen av merkeordningen, og at markedsregulatorene har vært positive til søknadene.

Det er økende oppmerksomhet rundt norskprodusert mat. I regjeringsplattformen, Hurdalsplattformen, kom det fram at «Økt norsk matproduksjon er en kritisk del av vår beredskap» og at regjeringen ønsker å øke selvforsyningsgraden. Målet om å øke

norskandelen sees også i arbeidet som fulgte etter jordbruksoppgjøret 2019 der det ble enighet om å etablere en særskilt satsing på grøntsektoren med et konkret mål om å øke norskandelen med 50 prosent. Nyt Norge-merket er med på å styrke norsk matproduksjon, og bidrar til å gjøre det enklere for forbrukerne å velge norsk mat. Landbruksdirektoratet mener at det fortsatt er viktig å opprettholde og styrke merket for å sikre salget av norske matvarer.

Omsetningsrådet behandlet i møte 6. desember 2021, sak 100/21, søknad fra Norsk Mat om deres finansieringsmodell for perioden 2022 – 2025. Det ble forutsatt i vedtaket fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar til finansieringen av Nyt Norge som foreslått, og at endelige vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene. I finansieringsmodellen for 2022 – 2025 er bidragsyterne bestående av omsetningsavgiftsmidler (7,1 mill. kroner), dagligvarehandelen (3,6 mill. kroner), eksisterende merkebrukere (8,3 mill. kroner) og nye merkebrukere (fra 0 til 2,0 mill. kroner). Bidrag fra omsetningsavgiften, dagligvarehandelen og eksisterende merkebrukere er uendret gjennom hele perioden. For nye merkebrukere var bidraget null kroner i 2022 og er budsjettet med 1,0 mill. kroner i 2023 og 2,0 mill. kroner hver for 2024 og 2025.

Stiftelsen Norsk Mat begrunner behovet for økt finansiering fra finansieringsperioden 2018 – 2021 til 2023 med at kostnadene til mediekjøp har økt med om lag 20 prosent, og at innholdsproduksjon i digitale og sosiale medier krever stadig større ressurser. Økningen finansieres ved at midlene fra omsetningsavgiften, dagligvarehandelen og merkebrukeravgiften ble økt med 19 prosent i 2022. I 2023 – 2025 økes markedsføringsbudsjettet til 20 mill. kroner i 2023 og 21 mill. kroner i både 2024 og 2025. Økningen skal dekkes av økt merkebrukeravgift. Landbruksdirektoratet anser det som positivt at merkebrukerne skal være med å dekke en økende andel av finansieringen av markedsføringskostnadene i den kommende treårsperioden.

Markedsregulatorerne er innstilte på å tildele midler etter planen som er lagt for finansiering av Nyt Norge i 2023, og Landbruksdirektoratet foreslår dermed at det bevilges inntil 7,125 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen.

Fordelingen av kostnader mellom de ulike fondene er fordelt etter fordelingsnøkkelen som ble vedtatt i møte i Omsetningsrådet 22. juni 2018 (sak 58/18). Fordelingsnøkkelen tar utgangspunkt i førstehåndsverdien av omsetningen i de ulike produktkategoriene (utenom frukt og grønt der kostnadsandel er gjort etter skjønn), og gir følgende fordeling av de omsøkte midlene:

Sektor	Prosent	Kroner
Kjøtt (storfe, svin, sau og lam)	32	2 280 000
Melk (ku og geit)	34	2 422 500
Egg	4	285 000
Fjorfekjøtt	7	498 750
Frukt, grønt og potet	20	1 425 000
Matkorn	3	213 750
Totalt	100	7 125 000

Budsjett for forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk for 2023

I tillegg til 2,0 mill. kroner avsatt over jordbruksavtalen, søker Stiftelsen Norsk Mat om bruk av 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk for 2023, samme beløp som i 2022.

Bakgrunn

Stiftelsen Norsk Mat ble ved jordbruksoppgjøret i 2007 tildelt nasjonalt ansvar for generisk markedsføring av økologisk mat. Norsk Mat arbeidet i tiden fram til 2011 etter en informasjons- og markedsføringsstrategiplan som de hadde utarbeidet i samarbeid med Statens landbruksforvaltning (i dag Landbruksdirektoratet) og organisasjonene Debio, Oikos og opplysningskontorene i landbruket.

Partene ble ved jordbruksoppgjøret i 2016 enige om at generisk markedsføring av økologiskmat skulle evalueres til jordbruksoppgjøret 2017. Zynk Communication & Leadership la frem sin rapport til Norsk Mat den 20. februar 2017. Zynk konkluderte blant annet med at Stiftelsen Norsk Mats oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet var noe uklart. Stiftelsen var blitt gitt ansvar for «forbrukerrettet informasjonsarbeid» og «generisk markedsføring», men begrepene var ikke klart definert, og Zynk mente at dette resulterte i uklarhet om hvilken type innhold Norsk Mat skulle produsere i sine informasjonskanaler. Zynk skrev i rapporten at «Flere sentrale aktører innen økologisk matproduksjon opplever Matmerks oppdrag og rolle som uklar.»

Regjeringen la 25. mai 2018 fram sin nye nasjonale strategi for økologisk landbruk for perioden 2018 - 2030. Den tallfester ikke lenger hvor stor den økologiske produksjonen skal eller bør være, men tar utgangspunkt i at produksjonen skal styres etter forbrukernes etterspørsel. Av sammendraget går blant annet følgende fram:

«Regjeringen legger til grunn at utviklingen av økologisk produksjon og forbruk må skje med utgangspunkt i markedet og etterspørselen etter økologiske produkter, på lik linje med øvrig jordbruksproduksjon. Dette innebærer at jordbruket og markedsaktørene må forventes å fylle en slik etterspørsel med de varene som det er forutsetninger for å produsere i Norge. Regjeringens mål er å stimulere til økologisk produksjon som er etterspurt i markedet. Dette er lagt til grunn for utformingen av strategien. Strategien gjelder for perioden 2018 – 2030. Strategien skal vurderes midtveis i perioden i lys av markedsutviklingen.»

Den nasjonale strategien legger opp til to strategiske hovedgrep:

- Etablere et «Økologiprogram» som overbygning for hovedområdene i strategien, som tar utgangspunkt i prioriterte utfordringer i ulike deler av verdikjeden og bidrar til en målrettet og effektiv bruk av virkemidler over Jordbruksavtalen.
- Opprette et dialogforum med deltagelse fra sentrale aktører innenfor økologisk produksjon, foredling, omsetning og forbruk. Utgangspunktet er behovet for mer samordnet innsats mellom ulike aktører og organisasjoner som jobber med økologisk mat i ulike deler av verdikjeden.

I tillegg til disse to hovedgrepene, vektlegger den nasjonale strategien innsats rettet inn mot tre hovedområder:

- Kunnskap og kompetanse
- Legge til rette for økologisk produksjon
- Utvikling av en effektiv verdikjede

I den nasjonale strategiens kapittel 6.2 *Informasjon til omsetningsleddet*, er Norsk Mats rolle beskrevet under omtalen av innsats rettet inn mot forbrukerleddet. Her sies det blant annet at: “Informasjon til forbrukere kan gis gjennom forbrukerrettet informasjon og generisk markedsføring. Mens forbrukerrettet informasjon her forstås som informasjon som inneholder nøytrale og faktabaserte opplysninger som sørger for at mottakerne kan ta

informerte valg, er generisk markedsføring informasjon som skal virke kjøpsutløsende for produktkategorien som markedsføres.» I strategien vises det til at denne forståelsen er i tråd med evalueringen som ble utført av Zynk Communication & Leadership. Norsk Mat ble i den nasjonale strategien gitt et koordinerende ansvar for forbrukerrettet informasjonsarbeid. Fakta og dokumentasjon om økologisk mat skulle systematiseres og tilgjengeliggjøres. Den faktabaserte informasjonen skulle samles på en nettside styrt av et eget redaksjonsråd, og det ble foreslått å benytte den allerede eksisterende nettsiden Økologisk.no.

Status, utvikling og forbruk av økologisk mat i Norge

Tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) viser at økologisk jordbruksareal i Norge utgjorde 4,3 prosent av det totale jordbruksarealet, nesten likt som for 2020 med 4,2 prosent. Det var en ingen betydelig økning i de økologiske arealene fra 2020 til 2021. Karensarealet utgjorde 30 951 dekar i 2021, noe som tilsvarer en nedgang på 6,6 prosent fra 2020.

Landbruksdirektoratets rapport *Produksjon av økologiske jordbruksvarer* og tall fra SSB viser at økologisk andel av totalleveranse av korn, erter og oljefrø i Norge holdt seg stabil på 1,2 prosent i 2020 og 2021. Produksjonen av økologisk melk ble redusert med 3,1 prosent fra 2020 til 2021. Andelen økologisk melk har holdt seg relativt stabil fra 3,3 til 3,2 prosent av total produksjon fra 2020 til 2021. Den samlede produksjonen av økologisk kjøtt av storfe, gris og sau og lam, økte med 2 prosent fra året før i 2021. Mens produksjonen av økologisk gris gikk noe ned, økte produksjonen av økologisk kjøtt fra storfe og sau/lam. For fjørfe (kylling og kalkun) utgjorde den økologiske produksjonen 0,51 prosent i 2020 og 0,53 prosent i 2021. Andelen økologiske egg av alle innveide egg gikk noe ned fra 8,2 prosent i 2020 til 7,8 prosent i 2021. Omsetningen av økologisk frukt, grønnsaker og poteter økte med 1 prosent sammenlignet med 2020, mot 10 prosent året før. For de fleste grønnsaksproduktene er andelen økologisk av total norsk omsetning liten. Den varierer imidlertid mye fra produkt til produkt, fra minimal og til nær 30 prosent. Økologiske produkter, hvor andelen økologisk er over 20 prosent av total omsetning, er rødbete, pastinakk, urter i veksthus, stilkselleri og ruccola.

I Landbruksdirektoratets rapport om økologisk jordbruksvarer står det blant annet at omsetningen av økologisk mat og drikke gjennom andre salgskanaler enn dagligvare var sterkt preget av covid-19-pandemien i 2020 og falt med 19 prosent, mens tallene for 2021 gir et mer sammensatt bilde. Så og si alle registrerte salgskanaler har samme eller høyere omsetning enn før pandemien. Unntaket er storhusholdningsmarkedet som fortsatt har 80 mill. kroner lavere omsetning i 2021 sammenliknet med 2019, selv om omsetningen gikk opp med 13 prosent fra 2020 til 2021. Bondens marked hadde et kraftig fall i omsetningen fra 2019 til 2020, men er i 2021 tilbake til samme nivå som i 2019. Omsetning gjennom spesialbutikker med et relativt stort utvalg av økologiske matvarer økte med 20 prosent fra 2019 til 2020. I 2021 er det registrert omtrent samme salg som i 2020. 2021 var nok et rekordår for omsetningen av økologiske drikkevarer hos Vinmonopolet. Det ble omsatt over 9 mill. liter økologiske drikkevarer i 2021, en økning på 17 prosent målt i liter fra 2020.

Omsetningen av økologiske varer gjennom dagligvare gikk opp i 2020 og ned i 2021, sammenlignet med året før. Likevel er omsetningen i 2021 høyere enn omsetningen i 2019. Økningen kan delvis skyldes prisøkning.

Stiftelsen Norsk Mats arbeid på økologiområdet i 2023

I Nasjonal strategi for økologisk jordbruk 2018-2030, som ble lansert 25. mai 2018, står det: «Flere aktører arbeider aktivt med å formidle informasjon om økologisk mat i ulike kanaler. Det er potensiale for å forenkle tilgangen til informasjon, utvikle innholdet bedre og etablere sterkere fagmiljø. [Stiftelsen Norsk Mat] får et koordinerende ansvar for å systematisere og tilgjengeliggjøre fakta og dokumentasjon om økologisk mat. Informasjonen rettes mot forbrukere og skal gi sikker og nøytral kunnskap om økologiske

produkter.»

Videre heter det: «En større omlegging av Økologisk.no til en ressurside med fakta og dokumentasjon om økologisk mat, vil stille høye krav til faglig innhold. Det skal derfor opprettes et eget redaksjonsråd for ressursiden. Redaksjonsrådet ledes av [Stiftelsen Norsk Mat] og bør ha representanter fra relevante aktører innen forvaltning, kunnskapsutvikling og organisasjoner. Relevante aktører oppfordres til å delta aktivt inn i redaksjonsrådet.» I tråd med dette har det nå blitt utformet en kommunikasjonsstrategi for Økologisk.no og et eget redaksjonsråd, ledet av Stiftelsen Norsk Mat.

Formålet til Økologisk.no er: «Økologisk.no skal gi deg innsikt og kunnskap om økologisk mat og landbruk i Norge gjennom faktabasert og pålitelig informasjon, slik at du kan ta informerte valg og interessen og engasjementet for økologisk mat øker.»

Stiftelsen Norsk Mat skriver at «det er innarbeidet faste rutiner for redaksjonsrådet. Produksjon av innhold koordineres av redaksjonsrådet med mål om at kommunikasjonen blir mer kostnadseffektiv i et stadig skiftende medielandskap.» I 2023 skal Redaksjonsrådet i tillegg til faste oppgaver med Økologisk.no og tilhørende kanaler, slutføre arbeidet med videreutvikling og implementering av felles overordnet kommunikasjonsplan for alle relevante organisasjoner innen forvaltning og kunnskapsutvikling.

Jordbruksoppgjøret 2022

I Prop. 120 S (2021-2022) Jordbruksoppgjøret 2022 m.m. er følgende tatt inn om Stiftelsen Norsk Mat sin rolle på det økologiske området: «Stiftelsen Norsk Mat har som formål å styrke konkurransevnen til norsk matproduksjon og styrke omdømmet til norske matprodukter hos norske forbrukere. Norsk Mat administrerer og videreutvikler Kvalitetssystem i landbruket (KSL), merkeordningene Nyt Norge, Beskyttede betegnelser og Spesialitet.»

Videre i Prop. 120 S (2021-2022) Jordbruksoppgjøret 2022 m.m. står det at «Stiftelsen Norsk Mat har ansvaret for å arbeide med faktabasert informasjon om økologisk mat rettet mot forbruker, og de er gitt et koordinerende ansvar for å systematisere og tilgjengeliggjøre fakta og dokumentasjon om økologisk mat.» Det foreslås å videreføre avsetningen til dette arbeidet med 2 mill. kroner i 2023. Omsetningsrådet oppfordres til fortsatt å bidra med støtte til dette arbeidet.

Politisk plattform

Hurdalsplattformen for perioden 2021 – 2025 ble presentert 13. oktober 2021, og er regjeringsplattformen for regjeringen bestående av Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Økologisk produksjon av mat blir under kapittelet «Landbruk: Trygg mat og levande distrikt» omtalt slik: «Regjeringa vil: Stimulere til auka produksjon og omsetnad av lokalmat og -drikke og økologisk mat.»

Budsjett for 2023

Stiftelsen Norsk Mat har satt opp følgende budsjett for forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk for 2023:

Drift og administrasjon	1 100 000	kroner
Opplysningsvirksomhet	2 800 000	kroner
Samarbeid og utvikling	350 000	kroner
Web og interaktive tjenester	250 000	kroner
Totalt	4 500 000	kroner

Budsjettet for 2023 har en liten økning i posten «Drift og administrasjon» og «Opplysningsvirksomhet», sammenlignet med vedtatt budsjett for 2022. I tillegg til at posten «Samarbeid og utvikling» er redusert fra 500 000 kroner i 2022 til 350 000 kroner for 2023.

Markedsregulatorenes anbefalinger

Norsk Mat sin søknad har vært til behandling hos markedsregulator i de forskjellige sektorene. Oppsummert er tilbakemeldingene som følger:

Nortura

Animalias styre behandlet søknaden i sitt møte den 3. oktober 2022 og fattet følgende vedtak: «Styret foreslår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk innvilges med 0,8 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam, 0,175 mill. kr fra fjørfekjøtt og 0,1 mill. kr fra egg i 2023. (...)

Styret ber om at saken oversendes for behandling i Norturas styre og til Landbruksdirektoratet.»

Konsernstyret i Nortura behandlet søknaden i sitt styremøte den 18. oktober 2022 og fattet følgende vedtak: «Konsernstyret foreslår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk innvilges med 0,8 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam og 0,1 mill. kr fra egg i 2023. (...)

Konsernstyret gir administrasjonen fullmakt til å oversende budsjettforslaget til Omsetningsrådet.

Konsernstyret tar forslaget om støtte fra omsetningsavgiften for kylling og kalkun på kr 175 000 til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk og kr 498 750 til markedsføring av Nyt Norge til orientering.»

Felleskjøpet Agri

Styret i Felleskjøp Agri gjorde følgende vedtak i sitt styremøte 26. oktober 2022: «Felleskjøpet Agri tilrår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om 2,5 mill. kroner til markedsføring av økologisk mat i 2023 blir godkjend og at 75 000 kroner vert dekt over omsetningsavgiften på korn.»

Tine

I epost av 15. november 2022 skriver Tine: «På grunnlag av søknad fra Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) og fra Stiftelsen Norsk Mat anbefaler styret i TINE SA overfor Omsetningsrådet at det i 2023 kan anvendes følgende beløp fra omsetningsavgiften på melk:

- 26,0 mill. kroner til driften av Melk.no
- 2,42 mill. kroner til Stiftelsen Norsk Mat for markedsføring av merkeordningen "Nyt Norge"
- 0,85 mill. kroner til Stiftelsen Norsk Mat for markedsføring av økologisk mat.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Økologisk areal av totalt jordbruksareal var på 4,3 prosent i 2021, nesten uendret fra 4,2 prosent i 2019 og 2020. Karensarealet ble redusert med 6,6 prosent. Produksjonen av økologisk kjøtt av storfe, sau, lam og svin økte fra 2020 til 2021. Andelen økologisk fjørfekjøtt (kylling og kalkun) av total produksjon økte i samme periode. Andelen økologisk produksjon av melk har holdt seg omtrent uendret, mens den økologiske produksjonen av

egg er redusert fra 8,2 til 7,8 prosent. Andelen økologisk frukt, grønnsaker og poteter i sesongen 2021–2022 holdt seg stabil sammenlignet med året før, på 2,5 prosent av total omsetning. Omsetningen av økologiske jordbruksprodukter i dagligvarehandelen har økt fra 2019 til 2021, men andelen er lav. Omsetningen av økologisk mat og drikke gjennom så å si alle salgskanaler har samme eller høyere omsetning enn før covid-19-pandemien.

I tråd med rapporten «Evaluering av generisk markedsføring av økologisk mat» av 28. februar 2017, utarbeidet av Zynk Communication and Leadership, og ny nasjonal strategi for økologisk jordbruk fra landbruks- og matdepartementet, lansert 25. mai 2018, har Norsk Mat sitt oppdrag blitt endret og tydeliggjort. I 2019 ble det utarbeidet en kommunikasjonsstrategi for Økologisk.no. Et redaksjonsråd ble opprettet i 2020, og nytt innhold publiseres nå jevnlig. Redaksjonsrådet skal sikre faglig kvalitet, bidra med innholdsproduksjon og sikre gjennomføring og fremdrift.

Søknadene på områdene melk, kjøtt, egg og korn er behandlet av markedsregulatorene i tråd med retningslinjene. De gir støtte til søknaden på sine respektive områder. Animalia anbefaler og styret i Nortura tar til orientering forslag til anvendelse av midler fra fondet for fjørfekjøtt.

Landbruksdirektoratet foreslår at Stiftelsen Norsk Mat for 2023 blir tildelt 2 500 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler til forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk. Samme fordelingsnøkkel som for 2022 legges til grunn, jf. Omsetningsrådets vedtak i møtet 22. juni 2018 sak 058/18.

Saksnr.: 113/22	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Melk - Budsjett Tines administrasjonsgodtgjørelse 2023	Saksnr.: 22/76686-2

Beskrivelse

Tine SA søker om en budsjettramme for kostnadene ved å administrere markedsreguleringen for melk i 2023 på 9 417 220 kroner, noe som er en økning på 3,9 prosent sammenliknet med budsjettet for 2022. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsreguleringen til å fremme omsetningen av jordbruksvarer §3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine SA datert 26. oktober 2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettet for Tine SAs administrasjon av markedsreguleringen i melkesektoren i 2023 godkjennes, og inntil 9 417 220 kroner kan belastes fondet for omsetningsavgift på melk.

Melk - Budsjett Tines administrasjonsgodtgjørelse 2023

I brev av 26. oktober 2022 søker Tine SA (Tine) om budsjetttramme for administrasjon av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2023. Budsjettforslaget er på 9 417 220 kroner i 2023.

Tines budsjettforslag for 2023 vises i tabellen under. Her vises også vedtatt budsjett for 2022 og regnskapet for 2021.

Budsjettforslag Tines administrasjonsgodtgjørelse for 2023, samt budsjett for 2022 og regnskap 2021, i kroner

Kostnader	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Endring*	Endring*
	2021	2022	2023		prosent
<i>Totale kostnader</i>					
Personal	5 435 920	5 397 840	5 680 800	282 960	5,2
Drift	2 517 760	2 392 740	2 631 420	238 680	10,0
Styret	454 080	650 000	500 000	-150 000	-23,1
Reiser	20 000	50 000	30 000	-20 000	-40,0
Revisjon	235 200	270 000	275 000	5 000	1,9
Prognosearbeid, drift	300 000	300 000	300 000	-	0,0
Prognosearbeid, utvikling					
Sum	8 962 960	9 060 580	9 417 220	356 640	3,9
<i>Nøkkeltall</i>					
Antall årsverk	5,6	5,4	5,4	-	0,0
Personalkostnader per årsverk	970 700	999 600	1 052 000	52 400	5,2
Driftskostnader per årsverk	449 600	443 100	487 300	44 200	10,0
Totale kostnader per årsverk	1 600 529	1 677 885	1 743 930	66 044	3,9
* Endring i forhold til budsjett 2022					

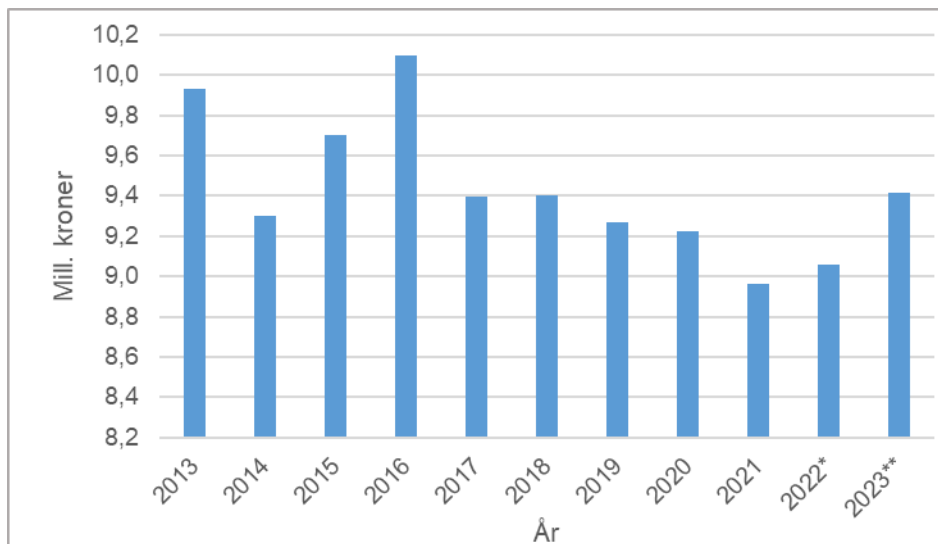
Generelt om budsjettforslaget

Forslaget til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for melk i 2023 baserer seg, som tidligere, på:

- Antall årsverk ved hovedkontoret og ved Tine-anlegg som er knyttet til arbeidet med markedsregulering
- Gjennomsnittlige årsverkskostnader til lønn basert på regnskapstall for 2021, justert for kostnadsutvikling i 2022 og 2023
- Gjennomsnittlige driftskostnader per årsverk basert på regnskapstall for 2021, justert for kostnadsutvikling i 2022 og 2023

I tillegg kommer forventede kostnader til konsernstyrets arbeid med markedsregulering, reiser knyttet til markedsreguleringsoppgavene, revisjon og prognosearbeid som gjelder melkeleveransene.

Figuren under viser utviklingen i administrasjonsgodtgjørelsen for melk fra 2013-2023.

*Budsjetttall for 2022

**Tines forslag for 2023

Personalkostnader

Tine forventer at arbeidet med gjennomføringen av markedsreguleringen i stor grad vil foregå som tidligere. Antall årsverk er budsjettert likt som for inneværende år.

Tine har lagt til grunn en personalkostnad på 1 052 000 kroner per årsverk, noe som er en økning på 5,2 prosent, eller 52 400 kroner sammenliknet med budsjettet for 2022. Ifølge *Konjunkturtendensene* publisert 9. september 2022 av Statistisk sentralbyrå (SSB) forventer SSB en lønnsutvikling på 3,8 prosent i 2022 og 4,4 prosent i 2023.

Samlede personalkostnader er i budsjettet forventet å bli 5 680 800 kroner i 2023, noe som er en økning på 282 960 kroner sammenliknet med budsjettet for 2022.

Driftskostnader

Tine forventer en økning i de totale driftskostnadene på 238 680 kroner, eller 10,0 prosent sammenliknet med budsjettet for 2022. Per årsverk tilsvarer det 487 300 kroner, som er en økning på 44 200 kroner sammenliknet med budsjettet for 2022. Sammenliknet med regnskapet for 2021 er det en økning på 8,4 prosent i driftskostnader per årsverk.

Styret

Tine legger til grunn at 10 prosent av styret sitt arbeid er knyttet til saker som angår markedsreguleringen. Det er samme prosentandel som i inneværende år. Tine legger til grunn en kostnadsutvikling på 10 prosent fra 2021, og budsjetterer med at styrets arbeid vil koste 500 000 kroner i 2023. Dette gir en reduksjon på 150 000 kroner, eller 23,1 prosent, sammenliknet med budsjettet for 2022.

Reiser

Tine foreslår et budsjett på 30 000 kroner til reiseaktivitet i 2023. Dette er en økning på 10 000 kroner fra 2021, men en reduksjon på 20 000 kroner sammenliknet med budsjettet for 2022.

Prognosetjenester

Tine utfører selv arbeidet med melkeprognoser for kumelk og geitemelk. Det er fagmiljøet som arbeider med Husdyrkontrollen og Storfedatabasen som utfører dette arbeidet. For 2023 er det lagt til grunn 300 000 kroner, som er tilsvarende budsjettet for inneværende år.

Revisjon

Tine forventer at oppgavene i 2023 vil ha om lag samme omfang som i 2022, og budsjetterer med 275 000 kroner, som er en økning på 5 000 kroner sammenliknet med budsjettet for inneværende år. Sammenliknet med regnskapet for 2021 utgjør foreslått budsjett for 2023 en økning på 17 prosent.

Landbruksdirektoratets vurdering

Forslaget til administrasjonsbudsjett for 2023 er på totalt 9 417 220 kroner. Dette er 3,9 prosent høyere enn budsjettet for 2022. For 2023 foreslår Tine en økning i budsjettpostene personal, drift og revisjon, mens postene styret og reiser er redusert. Budsjettposten prognosearbeid er uendret.

Tine skriver at de legger til grunn en lønnsvekst på 4,1 prosent i 2022 og budsjetterer med tilsvarende vekst i 2023. Årsaken til at økningen fremstår som 5,2 prosent fra 2022 til 2023 er at Tine budsjetterte med en økning på 3,0 prosent i budsjettet for 2022. Med en korrigert vekst for 2022 til 4,1 prosent er økningen de legger til grunn for 2023 også på 4,1 prosent. Statistisk sentralbyrå forventer en lønnsvekst på 3,8 prosent i 2022 og 4,4 prosent i 2023.

Landbruksdirektoratet registrerer at driftskostnader per årsverk øker med 10,0 prosent sammenliknet med budsjettet for 2022. Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til dette.

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslag til budsjett og vurdert det å være i tråd med forutsetningene for administrasjonsgodtgjørelse i melkesektoren. Budsjettforslaget er i samsvar med den gjennomgangen Landbruksdirektoratet hadde med markedsregulatorene høsten 2011 om kostnadselementene i administrasjonsgodtgjørelsen, se sak 62/11 behandlet av OR i møte 13. desember 2011.

Landbruksdirektoratet anbefaler at budsjettet godkjennes.

Saksnr.: 114/22	Sektor: Kjøtt og egg	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Kjøtt og egg - Budsjett Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2023	Saksnr.: 22/78957-2

Beskrivelse

Nortura søker om administrasjonsgodtgjørelse for 2023 på 22 094 312 kroner, fordelt med 16 358 623 kroner for kjøtt og 5 735 689 kroner for egg.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med søknaden.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-2 og § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura av 4. november 2022

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Norturas forslag til budsjett for administrasjon av markedsreguleringen i kjøttsektoren for 2023 godkjennes og inntil 16 358 623 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift for kjøtt.
2. Norturas forslag til budsjett for administrasjon av markedsreguleringen i eggsektoren for 2023 godkjennes og inntil 5 735 689 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift for egg.

Kjøtt og egg - Budsjett Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2023

Nortura har i brev datert 4. november 2022 oversendt forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelsen for 2023. Budsjettforslaget har en ramme på 22 094 312 kroner, hvorav 16 358 623 kroner er for markedsregulering av kjøtt og 5 735 689 kroner er for markedsregulering av egg.

Forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt i 2023, sammenstilt med regnskap for 2021 og budsjett for 2022

KJØTT	2021	2022	2023	Endring ¹⁾	Endring i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Lønn	8 646 592	9 628 988	9 712 813	83 825	0,9
Drift	4 701 821	5 262 047	4 663 766	-598 281	-11,4
Styret	1 181 126	1 237 553	1 280 868	43 315	3,5
Reiser	44 314	204 429	214 677	10 248	5,0
Revisjon	130 000	136 500	136 500	-	-
Andre kostnader	350 000	350 000	350 000	-	-
Sum	15 053 854	16 819 518	16 358 623	-460 895	-2,7

¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022

NØKKELTALL	2021	2022	2023	Endring ¹⁾	Endring i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
KJØTT					
Antall årsverk	8,8	9,2	8,8	-0,4	-4,3
Lønnskostn. per årsverk	987 505	1 051 085	1 109 845	58 760	5,6
Driftskostn. per årsverk	731 757	784 907	759 391	-25 516	-3,3
Totale kostn. per årsverk	1 719 262	1 835 992	1 869 236	33 244	1,8

¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022

Forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelsen for egg i 2023, sammenstilt med regnskap for 2021 og budsjett for 2022

EGG	2021	2022	2023	Endring ¹⁾	Endring i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Lønn	2 962 847	3 183 422	3 730 817	547 395	17,2
Drift	1 050 575	1 329 754	1 452 757	123 003	9,3
Styret	295 282	309 388	320 217	10 829	3,5
Reiser	17 931	119 254	132 398	13 144	11,0
Revisjon	93 000	99 500	99 500	-	-
Sum	4 419 635	5 041 319	5 735 689	694 370	13,8

¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022

NØKKELTALL	2021	2022	2023	Endring ¹⁾	Endring i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
EGG					
Antall årsverk	3,2	3,3	3,7	0,4	12,1
Lønnskostn. per årsverk	916 156	970 852	1 011 473	40 621	4,2
Driftskostn. per årsverk	450 460	566 605	543 547	-23 058	-4,1
Totale kostn. per årsverk	1 366 616	1 537 457	1 555 020	17 563	1,1

¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022

For kjøtt viser budsjettforslaget en reduksjon i budsjett fra 2022 til 2023 på 2,7 prosent. For egg er budsjettforslaget en økning på 13,8 prosent. Samlet budsjettforslag for kjøtt og egg har en økning på 1,1 prosent.

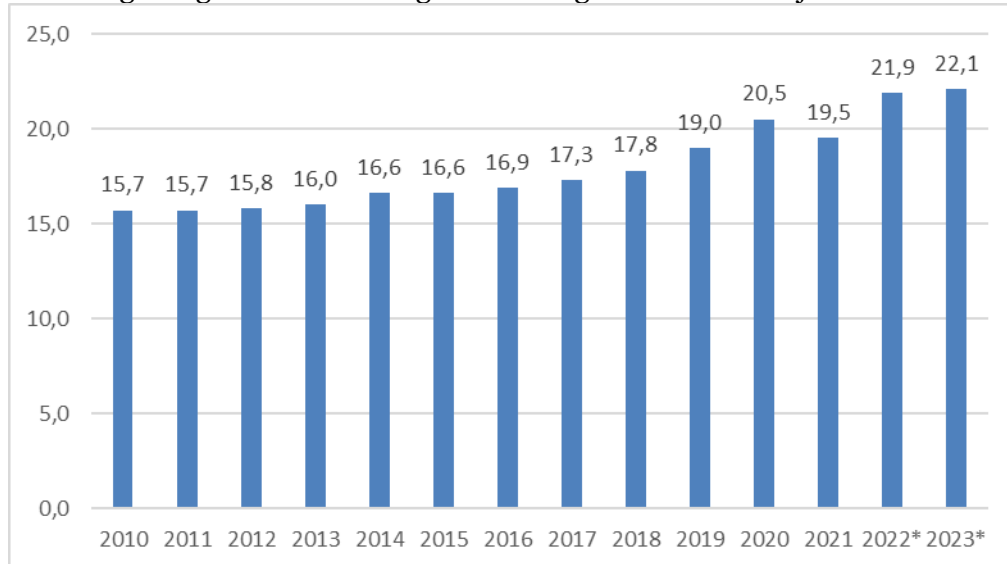
Generelt om søknaden

Nortura SA baserer forslag til administrasjonsgodtgjørelse for kjøtt og egg i 2023 på samme opplegg som for de siste årene med et samlet oppsett for kjøtt og egg. Nytt for 2023

er at Totalmarked dekker 0,1 årsverk for juridisk bistand fra Norturas jurister. Beregningene bygger i stor grad på felles forutsetninger. Fellesavdelinger som totalmarked, regnskap, juridisk bistand, lønning, sentralbord, personal og konserndirektør har oppgaver både for kjøtt og egg. Kostnader fra disse avdelingene fordeles på fondene for kjøtt og egg. Oppgaver ved andre avdelinger er spesifikke for enten kjøtt eller egg.

Det har vært effektivisering av arbeidet med markedsreguleringen. Det har bakgrunn i endrede arbeidsmetoder, fusjon og personalendringer. Fra 2006 til 2023 er antall årsverk redusert fra 17,0 til 12,5.

Nortura gir følgende fremstilling av utviklingen i administrasjonskostnader i mill. kroner:

*vedtatt budsjett for 2022 og Norturas forslag til budsjett for 2023

Avdelinger med oppgaver for både kjøtt og egg

Totalmarked kjøtt og egg

Avdelingen har 9,2 årsverk. 8,3 årsverk (90 prosent) er til markedsregulering, hvorav 1,2 årsverk (15 prosent) er knyttet til egg og 7,1 årsverk (85 prosent) er knyttet til kjøtt. Det har i en periode vært økt arbeid på egg som medfører noe mer arbeidsforbruk også i 2023.

Totalmarked har erfart at de har behov for mer juridisk bistand i arbeidet. Som eksempel drar de frem arbeid med forskrifter og avtaler. De dekker derfor 0,1 årsverk med juridisk kompetanse i Nortura slik at de til en hver tid har denne ressursen til disposisjon.

I likhet med tidligere år er det lagt inn i budsjettet kjøp av 2 årsverk fra Animalia til råvarekontroll og fysisk oppfølging av reguleringslagrene, samt forsøks- og kalkyleskjæring i forhold til de pris- og råvarespesifikasjonsoppgaver som tilfaller markedsregulatorrollen.

Driftskostnader på Totalmarked reduseres fra 2023. Dette skyldes i hovedsak at det settes av noe mindre midler til prosjekter og utredning.

Av prosjekter i 2022 er det startet et prosjekt i samarbeid med MatPrat for å se på priselastisitet med vekt på dyrevelferd. Prosjektet følges opp videre. Totalmarked bidrar med egeninnsats og data. Det har vært gjennomført noen tester på innfrysingskvalitet på storfe, gris og lam. Dette følges opp i 2023. Prosjekt for å predikere skjæreutbytter som komplementerer skjæredata fra nedskjæringsforsøk i forbindelse med kalibrering av Totalmarked sine kalkyler er startet opp. I 2022 har det vært fokus på storfe og gris. Det vil være hovedfokus på lam i 2023.

Det vil også være behov for å sette av noe midler til utvikling av prognoser og Totalmarked

vektlegger utvikling av salgsprognosen og priselastisitet. Det er satt av 600 000 kroner til dette arbeidet.

Oppsummert for 2023 er det satt av 1 150 000 kroner til prosjekter som beskrevet over. Dette er på nivå med 2022, hensyntatt at prosjekt disruptive gener er flyttet til Animalias budsjett.

Arbeidet med markedsreguleringen på avdelingen er beregnet til 8,3 årsverk og tilsvarende kostnader beregnet til 14 406 708 kroner, mot 14 223 629 kroner i 2022 (korrigert for prosjekt disruptive gener).

Regnskapsavdelingen

For regnskapsavdelingen er kostnadene fordelt på grunnlag av bilagsmengde for de ulike avdelingene. Andelen knyttet til markedsregulering er i budsjettet for 2023 beregnet til 1,4 årsverk, og kostnadene er 1 615 526 kroner (+6,8 prosent). Antall årsverk ble i 2020 økt med 0,2 ved overføring av oppgaver med markedsregulering av kjøtt fra Totalmarked, og med det økte andelen for kjøtt til 55 prosent av kostnadene på regnskapsavdelingen.

For egg er det mye rapportering for markedsreguleringen knyttet til regnskapsavdelingen, mot at det for kjøtt er organisert til Totalmarked. 45 prosent av kostnadene på regnskapsavdelingen er ført på egg.

Internservice

I budsjettet har Nortura samlet funksjoner fra lønningskontor, personalavdeling, sentralbord, intern post, rekvisita og kantine. På hver av disse avdelingene utgjør arbeidet med markedsreguleringen en svært liten andel, og det er rasjonelt å se disse administrative enhetene i sammenheng. Det er beregnet at andelen knyttet til markedsregulering utgjør 0,3 årsverk. Samlede kostnader for regulering i enheten er 357 407 kroner (-26,5 prosent fra 2022).

Konserndirektør/direktør for bransje og marked

Ansvar for markedsreguleringen ligger hos konserndirektør med ansvar for forretningsområdet Råvare og medlem/Visekonsernsjef. Samtidig ble det i 2016 gjennomført en omorganisering ved ansettelse av en direktør felles for Totalmarked, Animalia og Opplysningskontoret for egg og kjøtt. Fra 2017 er det for administrasjonsgodtgjørelsen dekket 0,25 årsverk for direktør og 0,1 årsverk for konserndirektør. Samlet representerte denne endringen en innsparing.

Med budsjettet for 2023 vil Nortura søke om 828 259 kroner (+2,8 prosent fra 2022) for konserndirektør og direktør bransje og marked.

Styret

I budsjettet har andelen markedsregulering siden 2008 vært beregnet til å utgjøre 30 prosent av arbeidet i styret i Nortura SA. I 2011 ble andelen bekreftet ved vurdering av Landbruksdirektoratet. Nortura foreslår at styrets arbeid med markedsregulering videreføres på 30 prosent for 2023.

Kostnadene med styret uten årsmøte og reiser er 5 336 949 kroner inkludert fraværsgodtgjørelse. 30 prosent av dette utgjør 1 601 085 kroner (+3,5 prosent fra 2022) og er en del av markedsreguleringen.

Kostnadene for internservice, konserndirektør og styret er fordelt 20/80 mellom egg og kjøtt.

Avdelinger med oppgaver bare for kjøtt

Ingris

Tilbakemelding fra produsentene gjennom Ingris Web er et viktig punkt for å kvalitetssikre prognosen. For å sikre rask tilbakemelding fra produsent er det nødvendig å premiere oppslutning. Kostnaden har vært 350 000 kroner siden 2017, og Nortura søker om samme beløp for 2023.

Plan Nortura

Planavdelingen i Nortura har i mange år hatt ansvar for den praktiske gjennomføringen av forsyningsplikten for kjøtt. Arbeidet skjer i nært samarbeid med Totalmarked, og forsyningen baseres på ukentlig beregnet dekningsgrad. Arbeidet utgjør 0,5 årsverk med en kostnad på 508 481 kroner (0 prosent endring fra 2022).

Avdelinger med oppgaver bare for egg

For egg er arbeidet med konkrete tiltak innen markedsreguleringen delt på noe flere avdelinger enn for kjøtt.

Divisjon drift – avdeling egg

Avdelingen har ansvar for håndteringen av egg i Nortura. Arbeidet knytter seg også til mottak og forsyning av egg ut av Nortura. Fra 2016 og videre i 2020 er stillinger med markedsregulering for egg flyttet og samordnet både fra avdelingene vareforsyning og eggproduktfabrikk, og det gir en effektivisering av logistikkvirksomheten for egg og eggproduktvirksomhet. Det er beregnet at 0,8 årsverk på avdelingen er knyttet til markedsreguleringen. Kostnadene beregnes til 1 003 414 kroner (0 prosent endring fra 2022).

Nortura Eggprodukter

Eggproduktfabrikken er trukket sterkt inn i markedsreguleringen av egg og har oppgaver med markedsregulering på 0,2 årsverk. Det inkluderer skillevirksomheten, mottak av overskuddsegg fra uavhengige eggpakkerier samt oppfølging av lagring. Kostnadene beregnes til 305 101 kroner (0 prosent endring fra 2022).

Lokalt arbeid

Desentralisering av markedsregulering for egg gir oppgaver på eggpakkeriene. Administrasjonsgodtgjørelsen inkluderer lokalt arbeid med håndtering av egg samt rapportering satt til 0,7 årsverk. Levering av egg på forsyningsplikten er en del av arbeidet ved Nortura sine eggpakkerier og er inkludert i markedsreguleringen av egg. Kostnadene beregnes til 882 331 kroner (0 prosent endring fra 2022).

Tabellen nedenfor oppsummerer budsjettforslaget fordelt på egg og kjøtt.

Norturas budsjetterte administrasjonskostnader for 2023 fordelt på egg og kjøtt

	Årsverk	Tot. egg og kjøtt	Andel kjøtt, %	Kostnader kjøtt	Andel egg, %	Kostnader egg
Totalmarked	8,3	14 406 708	85	12 245 702	15	2 161 006
Regnskapsavdelingen	1,4	1 615 526	55	888 539	45	726 987
Internservice	0,3	357 407	80	285 926	20	71 481
Konserndirektør og direktør bransje og marked	0,35	828 259	80	662 607	20	165 652
Styret		1 601 085	80	1 280 868	20	320 217
Ingris Web		350 000	100	350 000	-	-
Vareforsyning	0,5	508 481	100	508 481	0	-
Div. drift avd. egg	0,8	1 003 414	-	-	100	1 003 414
Nortura Eggprodukter	0,2	305 101	-	-	100	305 101
Lokalt arbeid	0,7	882 331	-	-	100	882 331
Revisjon		236 000		136 500		99 500
Totalt	12,55	22 094 312		16 358 623		5 735 689

Landbruksdirektoratets vurdering

Norturas budsjettforslag for 2023 er på ca. 22,1 mill. kroner. Dette er en økning på 0,2 mill. kroner som tilsvarer 1,1 prosent økning fra 2022. Forslag til budsjett for kjøtt har en reduksjon på 2,7 prosent, mens det er foreslått en økning på 13,8 prosent for egg.

Budsjettet viser en økning på 0,4 årsverk for egg og tilsvarende reduksjon for kjøtt. Endringen er tillagt avdelingen Totalmarked kjøtt og egg og medfører at fordelingen mellom kjøtt og egg for avdelingen endres fra 90/10 til 85/15. Endringen er knyttet til merarbeid innenfor eggsektoren som følge av overproduksjon. Fra 2023 dekker Totalmarked også 0,1 årsverk fra Norturas jurister, da de har behov for mer juridisk bistand eksempelvis i arbeid med forskrifter og avtaler. Nortura beskriver ulike prosjekter det er satt av midler til, deriblant midler til utvikling av prognoser med vektlegging på salgsprognose og priselastisitet. Landbruksdirektoratet vurderer at prosjektene er knyttet til markedsregulatorrollen og særlig prognosearbeidet. Midlene til prosjekter er omtrent på nivå med 2022. Samlet for kjøtt og egg øker budsjettet for avdelingen med 1,3 prosent fra 2022.

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslaget til budsjett og vurderer det til å være i tråd med forutsetningene for administrasjonsgodtgjørelse i kjøtt- og eggsektoren. Landbruksdirektoratet anbefaler at forslaget til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse til Nortura godkjennes.

Saksnr.: 115/22	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Korn - Administrasjonsbudsjett markedsregulering korn 2023	Saksnr.: 22/76505-2

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri SA (FKA) har lagt fram et budsjett på 5 411 000 kroner for administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2023. Dette er en reduksjon på 11,5 prosent i forhold til budsjett for 2022. Forslaget er vedtatt av styret i Felleskjøpet Agri 26. oktober 2022.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Felleskjøpet Agri av 26. oktober 2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettet for Felleskjøpet Agris administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2023 godkjennes, og inntil 5 411 000 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift korn.

Korn - Administrasjonsbudsjett markedsregulering korn 2023

I brev av 26. oktober 2022 legger FKA fram budsjettforslag for administrasjon av markedsreguleringen i 2023. Budsjettet er godkjent av styret i FKA 26. oktober 2022.

Budsjettforslaget er på 5 411 000 kroner. Forslaget til budsjett er basert på tidligere års regnskap, inngåtte avtaler om kjøp av tjenester og bokførte kostnader per 30. september 2022. De enkelte kostnadspostene blir kort omtalt under.

Personalkostnader

I beregningen av personalkostnader er det lagt til grunn en lønnsvekst på 5,0 prosent. Det er videre reduserte kostnader til pensjonsordninger. Totale personalkostnadene er beregnet til 3 061 000 kroner som er en reduksjon på 385 000 kroner, tilsvarende 11,2 prosent, sammenlignet med 2022-budsjettet.

Det er avsatt 2,8 årsverk til markedsregulering, dette er uendret fra 2022.

Driftskostnader

I budsjettet for 2023 er det avsatt 1 475 000 kroner til driftskostnader. Dette er en reduksjon på 76 000 kroner, tilsvarende 11,2 prosent, i forhold til 2022-budsjettet. Reduksjonen skyldes flytting til nye lokaler i februar 2022.

Styret

I budsjettet for 2023 er det avsatt 220 000 kroner til styrearbeid. Dette er uendret fra 2022-budsjettet. Styrekostnadene påvirkes av styrets geografiske sammensetning.

Revisjon

I budsjettet for 2023 er det avsatt 30 000 kroner til revisjon. Dette er uendret fra 2022-budsjettet.

Reisekostnader

I budsjettet for 2022 er det avsatt 43 000 kroner til dekning av reiseutgifter. Dette er en reduksjon på 28 000 kroner tilsvarende 39,4 prosent i forhold til 2022-budsjettet. Som et resultat av koronapandemien er det et økende antall møter som blir avholdt elektronisk, og dermed lavere reisekostnader.

Kjøp av prognosetjenester

For å kunne utføre oppgaver vedrørende markedsreguleringen er FKA avhengig av å benytte faglig bistand fra NIBIO. Kostnadene til prognosetjenester i 2023-budsjettet er satt til 582 000 kroner, en reduksjon på 216 000 kroner, tilsvarende 27,1 prosent i forhold til 2022-budsjettet.

I 2022 var det lagt inn en ekstra kostnad på 260 000 kroner for å analysere vårhvetesorten Mirakel for bruk i matmelindustrien, budsjettposetn er fom 2023 tilbake på samme nivå som for 2021, justert for prisøkning.

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjettforslag 2023	Endring	Endring prosent
Kostnader					
Personal	3 139 070	3 446 000	3 061 000	-385 000	-11,2
Drift	1 425 756	1 551 000	1 475 000	-76 000	-4,9
Styret	122 973	220 000	220 000	-	-
Reiser	13 512	71 000	43 000	-28 000	-39,4
Prognose tjenester	647 140	798 000	582 000	-216 000	-27,1
Revisjon	28 221	30 000	30 000	-	-
Andre	-	-	-	-	-
Sum	5 376 672	6 116 000	5 411 000	-705 000	-11,5
Nøkkeltall					
Antall årsverk	2,8	2,8	2,8		
Utgifter personal per årsverk	1 121 096	1 230 714	1 093 214	-137 500	-12,3
Utgifter drift per årsverk	509 199	553 929	526 786	-27 143	-5,3
Totalt per årsverk	1 920 240	2 184 286	1 932 500	-251 786	-13,1

Landbruksdirektoratets vurderinger

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslaget til budsjett og vurdert dette til å være i tråd med forutsetningene for markedsregulators administrasjonsgodtgjørelse. FKA's forslag til budsjett for 2023 viser en reduksjon på 705 000 kroner, tilsvarende 11,5 %, sammenlignet med budsjett for 2022. Postene som utgjør størstedelen av kostnadsreduksjonen er personal og prognosearbeid, samt nye kontorlokaler.

Økningen i prognose tjenester i 2022 var begrunnet i et ettårig prosjekt for å analysere vårhvetesorten Mirakel for bruk i matmelindustrien.

For 2023 er det i budsjettet lagt til grunn 5,0 prosent lønnsvekst på bakgrunn av prognosene for regnskap for 2022. Statistisk sentralbyrå sine tall viser tilsvarende en gjennomsnittlig forventet årslønnsvekst i 2023 på 4,4 prosent.

Øvrige kostnader har kun mindre justeringer. Antall årsverk er uendret fra 2022 til 2023.

Saksnr.: 116/22	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Melk - Budsjett for kostnadene ved markedsreguleringen i 2023 og forslag til omsetningsavgift for ku- og geitemelk	Saksnr.: 22/78238-2

Beskrivelse

Tine foreslår at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk økes fra 3 til 5 øre per liter for 2023. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Tine.

Markedsreguleringsbudsjettet for melk viser forventede inntekter, kostnader og størrelsen på fondet som grunnlag for fastsetting av omsetningsavgiften. De totale kostnadene som skal dekkes av omsetningsavgiften er estimert til 163 mill. kroner for regnskapsåret 2023. Tine har prognosert inntektene i 2023 til 132 mill. kroner. Forutsetningene for Tines prognoserte inntekter er forslag til omsetningsavgift for 2023 på 5 øre per liter, forutsatt melkemengde på 1 400 mill. liter kumelk og 18,1 mill. liter geitemelk, samt inntekter fra overproduksjonsavgiften i 2022 på 55 mill. kroner og 60 mill. kroner i 2023. Dette gir et estimert regnskapsført fond på 60 mill. kroner ved utgangen av 2023.

Tine informerer om at det er usikkerhet ved kostnadene til regulering som en direkte følge av melkebalansen, både gjennom året og totalt. Usikkerheten er størst ved størrelsen på reguleringslagrene gjennom året, samt kostnadene og verdiendringene på disse.

Likviditeten i fondet for omsetningsavgift for melk blir negativ høsten 2023 med forelagt budsjett. Dette som følge av at kostnadene løper gjennom året, mens inntektene fra overproduksjonsavgiften og omsetningsavgiften i desember i hovedsak kommer inn på kontoen til melkefondet i januar 2024, anslagsvis 66 mill. kroner. Konsernstyret i Tine innstiller imidlertid på at en slik manglende likviditet kan aksepteres ved at utbetalinger til Tine for løpende regulering utsettes til det er dekning i fondet etter innbetalt overproduksjonsavgift.

Landbruksdirektoratet kan ikke tilrå et budsjett og en omsetningsavgift som innebærer at Omsetningsrådet ikke blir i stand til å utbetale sine løpende forpliktelser gjennom året avgiften er satt for. Landbruksdirektoratet innstiller derfor på en omsetningsavgift på ku- og geitemelk på 7 øre per liter fra 1. januar 2023.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine 3. november 2022.

Forslag til vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk fastsettes til 7 øre per liter fra 1. januar 2023.

Møtebehandling

Marit Haugen la frem forslag om at Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og

matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk fastsettes til 5 øre per liter fra 1. januar 2023, i tråd med Tines forslag. Forslaget begrunnes i usikkerheten i forutsetningene for beregningene i nåværende situasjon og behovet for å ikke bygge unødig stort fond i den situasjonen vi nå er i.

Det ble pekt på at fondet for omsetningsavgift på melk vil bygges ned og at det er usikkerhet knyttet til likviditeten i fondet i 2023 slik tallene foreligger nå. Usikkerheten knyttes imidlertid både til mer og mindre innbetalinger og høyere og lavere kostnader enn det som er beregnet.

Om nødvendig vil akonto utbetalinger til andre selskaper enn Tine, som har fått godkjent budsjettmidler fra fondet for melk, bli prioritert. Det ble også pekt på behovet for en ny vurdering av størrelsen på fondet på et senere tidspunkt.

Björg Tørresdal la fram Landbruksdirektoratets og Tines forslag på hhv. 7 og 5 øre per liter til votering. Björg Tørresdal og Bjørn-Ole Juul-Hansen stemte for Landbruksdirektoratets forslag. Bjørn Gimming, Tor Jacob Solberg, Hans Thorn Wittussen, Anne Jødahl Skuterud, Kristin Taraldsrud Hoff, Arnfinn Hongseth, Anne Berit Aker Hansen og Marit Haugen stemte for Tines forslag. Saken ble dermed vedtatt med 8 mot 2 stemmer for Tines forslag.

Protokollen fra denne saken frigis ved møteslutt.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk fastsettes til 5 øre per liter fra 1. januar 2023.

Melk - Budsjett for kostnadene ved markedsreguleringen i 2023 og forslag til omsetningsavgift for ku- og geitemelk

Markedsregulator foreslår nivået på omsetningsavgiften og avgiften fastsettes forskuddsvis.

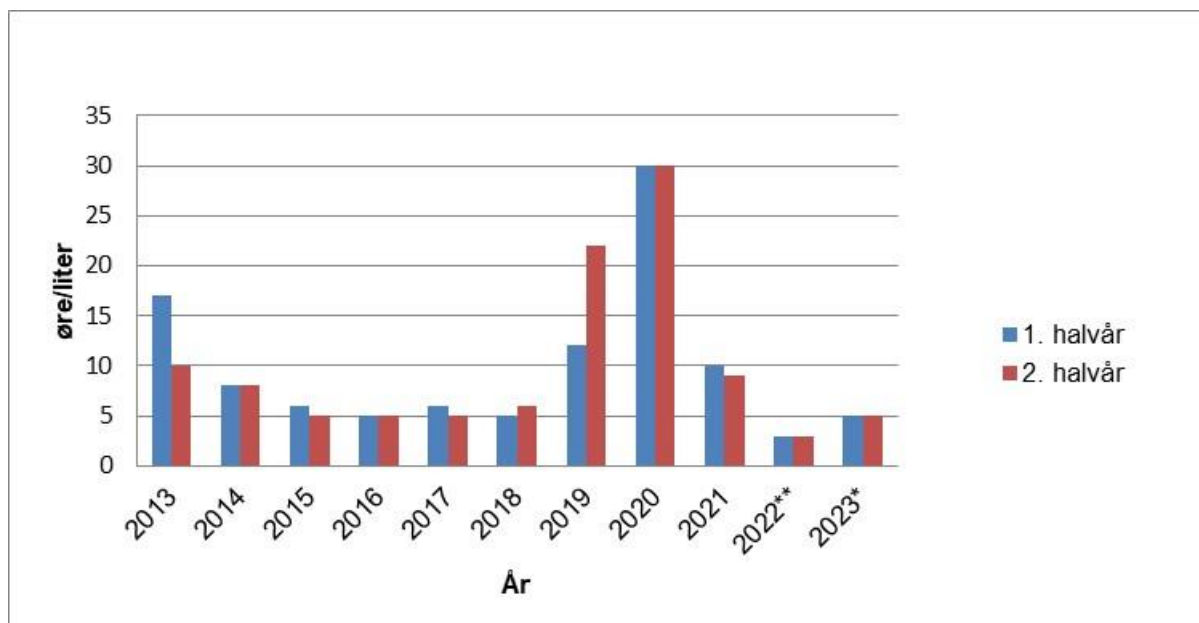
Grunnlaget for å fastsette satsen for omsetningsavgift på melk tar utgangspunkt i forventede inntekter, kostnader og endringer i fondets størrelse. Det er en nær sammenheng mellom forventede melkeleveranser året gjennom og inntektene til fondet for omsetningsavgift på melk. Inntekter er innkrevd omsetningsavgift, overproduksjonsavgift og eventuelt kvotesalg samt renteinntekter fra fondet. Kostnader er markedsreguleringstiltak, Tine SAs (Tines) administrasjonsgodtgjørelse, faglige tiltak, opplysningsvirksomhet, administrering av kvoteordningen og Omsetningsrådet i Landbruksdirektoratet, samt eventuelle kostnader til statlig oppkjøp av melkekvoter.

Tine har i brev av 3. november 2022 foreslått budsjett for markedsreguleringen av melk i 2023 og sats for omsetningsavgift på ku- og geitemelk. Tines forslag til omsetningsavgift fra 1. januar 2023 er 5 øre per liter. Dette er en økning på 2 øre per liter fra 1. februar 2022. Saken er behandlet av Tines konsernstyre.

Utviklingen i omsetningsavgiften på melk

Figuren viser utviklingen i omsetningsavgiften på melk fra 2013–2022, med forslag til omsetningsavgift for 2023.

Omsetningsavgift 2013–2023

* Tines forslag til omsetningsavgift for 2023

** I 2022 var omsetningsavgiften på 8 øre per liter i januar. Fra 1. februar var den 3 øre per liter.

Postene – endringer fra revidert budsjett 2022

Tine skriver i brev av 3. november 2022 at de forventer at melkeleveransen i 2023 blir på

1 400 mill. liter kumelk og 18,1 mill. liter geitemelk.

Foreslått budsjett for 2023 er sammenlignet med revidert budsjett 2022, som kommer frem i Tines brev av 3. november 2022, basert på Tines prognose fra oktober.

Det er differanser mellom Tines reviderte budsjett for 2022 av 3. november 2022 og revidert budsjett som ble behandlet i Omsetningsrådet 23. juni 2022, jf. OR-sak 64/22. Totale kostnader til markedsregulering reduseres med vel 28 mill. kroner sammenlignet med i juni. De største endringer i avsetningstiltakene gjelder for prisgevinst, hvor inntektene fra prisgevinst på varer på reguleringslager som følge av blant annet målprisøkningen fra 1. juli 2022 er prognosert til 55 mill. kroner i november, mens den var forutsatt å bli 25 mill. kroner i juni 2022. I tillegg øker lagerkostnadene med 4 mill. kroner. For de andre tiltakene er det mindre endringer. Det er benyttet avrundinger i tallene.

På inntektssiden er overproduksjonsavgiften for 2022 redusert med 5 mill. kroner i Tines reviderte budsjett 2022 av 3. november sammenlignet med ORs reviderte budsjett av 23. juni. For omsetningsavgiften er det ingen endringer.

Den videre omtale av Tines budsjetterte kostnader og inntekter er, som tidligere, med utgangspunkt i at budsjettet følger regnskapsåret, og gjenspeiler dermed ikke likviditeten i fondet per 31.12.2022.

Kostnader

Markedsregulering

I brev fra Tine 3. november informerer de om at reguleringslagrene av ost, pulver og smør har økt mer enn forventet i løpet av året på grunn av lavere salg.

Overføringstransport av reguleringsmelk: Tine budsjetterer med 30 mill. kroner for 2023. Dette er på om lag samme nivå som kostnadene for 2022. Kostnadene varierer med mengde melk som overføres til regulering og kjørte kilometer, samt økte driftskostnader ved transport.

Reguleringslagring: Kostnadene til reguleringslagring vil variere avhengig av endringer i satser og størrelsen på lageret. Tine legger til grunn økt rentenivå og fortsatt høye lagre i 2023, samt normale sesongvariasjoner. Tine budsjetterer med 38 mill. kroner til reguleringslagring i 2023, som er 4 mill. kroner høyere enn Tines prognose for 2022 fra brev av 3. november 2022, basert Tines prognose fra oktober.

Overføringstransport av reguleringsprodukter: Tine forventer at det i 2023 blir behov for overføring av reguleringsprodukter mellom lager, tilsvarende en kostnad på 4 mill. kroner. Dette er på nivå med budsjett 2022 for dette tiltaket.

Salg av pulver til fôr: Tine forventer et overskudd av skummetmelkpulver i 2023. Med bakgrunn i prognoser fra fôrindustrien har Tine budsjettert med et salg av 715 tonn skummetmelkpulver til fôr. Dette gir et budsjett på 8 mill. kroner i 2023, som er en økning på 4 mill. kroner fra Tines prognose for 2022 fra brev av 3. november 2022, basert Tines prognose fra oktober.

Spesialmarkeder: Satsene for prisnedskrivning av ost og naturell yoghurt er vedtatt og er på samme nivå som i 2022, jf. sak 76/22 behandlet av OR 21. september i år. Tine budsjetterer med 5 mill. kroner.

Geitemelk til fôr: Tine legger til grunn et salg av geitemelk til fôr på 800 000 liter i 2023,

noe som innebærer en kostnad på 5 mill. kroner. I Tines prognose for 2022 fra brev av 3. november 2022, basert Tines prognose fra oktober, forventes det at en bruker 5 mill. kroner til prisnedskrivning av geitemelk til fôr i 2022, slik at prognosen for 2023 er på om lag samme nivå som for 2022.

Skolemelk: Satsene for prisnedskrivning av melk solgt til skoler og barnehager er uendret fra forrige skoleår. Tine forventer at salget av melk til skoler og barnehager er normalisert etter pandemien i 2023. De budsjetterer med 8,5 mill. liter og en gjennomsnittlig tilskuddssats på 0,75 kroner per liter. Tine forventer ut fra dette at kostnaden til skolemelk i 2023 blir på 6 mill. kroner, som er på samme nivå som prognose fra brev av 3. november 2022, basert Tines prognose fra oktober 2022.

Pristap/prisgevinst: Tine legger til grunn en sterk prisøkning for produkter på lager i 2023 etter erfaringene med pris og kostnadsvekst i 2022. Dette kombinert med relativt store lagre gjør at det budsjetteres med 40 mill. kroner i prisgevinst i 2023. Dette er 15 mill. kroner lavere enn Tines prognose for 2022 fra brev av 3. november 2022, basert Tines prognose fra oktober 2022.

Kapasitetsgodtgjørelse: Tine budsjetterer med 38 mill. kroner i kompensasjon for reguleringskapasitet for 2023. Dette er en reduksjon på 2 mill. kroner sammenlignet med Tines prognose for 2022 fra brev av 3. november 2022, basert Tines prognose fra oktober 2022.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

Faglige tiltak: Tine budsjetterer med 12,312 mill. kroner til faglige tiltak i 2023. Støtten fordeles til avlsarbeid i Geno og Norsk Sau og Geit (NSG) med henholdsvis 6,87 mill. kroner og 1,575 mill. kroner. I tillegg foreslås det at 450 000 kroner går til å dekke kostnader til KOORIMP og 3,417 mill. kroner til Helsetjenesten for storfe. Se egen innstilling i dagens møte om fordelingen innenfor faglige tiltak.

Stiftelsen Norsk Mat: I Tines budsjettforslag ligger det også inne støtte til Stiftelsen Norsk Mats generiske markedsføring av økologisk mat samt prosjektet «Nyt Norge». Kostnadene for disse tiltakene er henholdsvis budsjettert med 0,85 mill. kroner og 2,42 mill. kroner i 2023. Se egne innstillinger om disse sakene i dagens møte.

Opplysningsvirksomhet: Tine søker om et budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) på 26 mill. kroner i 2023. Dette er en økning på 1 mill. kroner fra budsjettet for 2022. For mer om budsjettet til OFM, se egen sak i dagens møte.

Administrasjon

Administrasjonskostnader hos Tine som markedsregulator: Det er budsjettert med 9,4 mill. kroner i 2023, som er en økning på 0,3 mill. kroner fra budsjett for 2022. Se egen sak i dagens møte om budsjett for administrasjonsgodtgjørelse.

Administrasjon av kvoteordningen i Landbruksdirektoratet: Kostnadene øker på grunn av generell pris- og lønnsvekst. Kostnadene til selve administreringen av kvoteordningen er budsjettert til 12,0 mill. kroner. Se sak 44/22 behandlet av OR i møte 22. april.

Administrasjon av Omsetningsrådet i Landbruksdirektoratet: Budsjettet for administreringen av Omsetningsrådet i 2023 er på 4,4 mill. kroner. Se sak 43/22 behandlet av OR i møte 22. april.

Kvoteordningen

Statlig oppkjøp av kvoter: Tine budsjetterer med om lag 1,1 mill. kroner til statlig oppkjøp av kvoter i 2023.

De totale kostnadene som skal dekkes over omsetningsavgiften i 2023 blir ut fra Tines forslag 163 mill. kroner. Tine opplyser at deres estimat fra brev av 3. november 2022, basert Tines prognose fra oktober 2022 er på 139 mill. kroner.

Inntekter

Inngående balanse: Tine har budsjettert med at regnskapsført melkefond skal være på 91 mill. kroner per 01.01.2022. I dette ligger en prognosert overproduksjonsavgift på 55 mill. kroner for 2022.

Overproduksjonsavgift: Tine forventer en overproduksjonsavgift i 2022 på 55 mill. kroner, som er 15 mill. kroner høyere enn regnskap for 2021.

Renter: Tine forutsetter at renteinntektene i fondet blir 1 mill. kroner i 2023.

Omsetningsavgift: Tine foreslår en omsetningsavgift på 5 øre per liter. Med forutsetninger om leveranser av 1 400 mill. liter kumelk og 18,1 mill. liter geitemelk, budsjetterer Tine med en inntekt fra omsetningsavgiften på 71 mill. kroner i 2023.

Utgående balanse: Tines budsjett vil gi et regnskapsført fond på 60 mill. kroner utgangen av 2023, noe som er en reduksjon på 31 mill. kroner fra 2022.

Landbruksdirektoratets vurdering

Tine forventer at melkeleveransen i 2023 blir på 1 400 mill. liter kumelk og 18,1 mill. liter geitemelk. Til sammenlikning er november-prognosen for 2022 1 528 mill. liter kumelk og 18,9 mill. liter geitemelk. I prinsippet kan en i en situasjon med redusert melkebehov, forvente reduserte kostnader til markedsregulering. Men i budsjettet for 2023 øker reguleringskostnadene med 24 mill. kroner, sammenlignet med prognose for 2022 fra brev av 3. november 2022, basert Tines prognose fra oktober, for kostnadene i 2022. Kostnadsøkningen neste år forklares med høye reguleringslagre, samt generell pris og kostnadsvekst, herunder økt rente. Reguleringslagrene er høyere ved inngangen av 2023 enn ved inngangen til 2022. I tillegg er reguleringskostnadene også en funksjon av melkekurven, som Tine ikke forventer endrer seg mye fra 2022 til 2023. Tine forventer også økt salg av skummetmelkpulver til fôr som øker kostnadene i 2023.

Tine har lagt til grunn en overproduksjonsavgift på 60 mill. kroner i 2023. Dette er et høyt nivå sammenlignet med forventede inntekter fra overproduksjonsavgiften, jf. brev av 3. november 2022, basert Tines prognose fra oktober 2022, og regnskap 2021. I 2021 var inntektene fra overproduksjonsavgiften på 40,3 mill. kroner, mens prognosen fra oktober for 2022 er på 55 mill. kroner. I 2020 var inntektene fra overproduksjonsavgiften på 26,5 mill. kroner og i 2019 var de på 57 mill. kroner. Variasjonen i inntektene fra overproduksjonsavgiften er dermed stor. I år med høyt forholdstall er inntektene fra overproduksjonsavgiften gjerne lavere enn i år hvor forholdstallet er lavt. Forholdstallet for kumelk for 2022 er på 0,99. Mens det var på 1,07 i 2021. Det er dermed sannsynlig at inntektene fra overproduksjonsavgiften blir høyere i 2022 enn i 2021. Samtidig er det en risiko for at inntektene kan bli lavere enn 55 mill. kroner. Forholdstallet for 2023 er i skrivende stund ikke fastsatt, men en forventer lavere melkemengde for kumelk i 2023.

Landbruksdirektoratet vurderer at det er en risiko for at inntektene fra overproduksjonsavgiften i 2023 kan bli lavere enn 60 mill. kroner, og eventuell reduksjon i inntekter vil påvirke likviditeten i negativ retning.

Kostnader til oppkjøp av melkekvote er for 2023 budsjettert med 1,1 mill. kroner. Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til dette.

Tine har budsjettert kostnader til avsetningstiltak inkludert prisnedskrivning til skolemelk til 95 mill. kroner i 2023, noe som er 23 mill. kroner høyere enn siste prognose for 2022. Tine informerer om at det er usikkerhet ved kostnadene til regulering som en direkte følge av melkebalansen, både gjennom året og totalt. Usikkerheten er størst ved størrelsen på reguleringslagrene gjennom året, samt kostnadene og verdiendringene av disse. Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til dette.

Landbruksdirektoratet registrerer at Tines forslag til omsetningsavgift for 2023 og prognosert melketilførsel på 1 400 mill. liter kumelk og 18,1 mill. liter geitemelk medfører inntekter fra omsetningsavgiften på 71 mill. kroner i 2023. Til sammen budsjetterer Tine med inntekter til fondet for melk på 132 mill. kroner, mens kostnadene er budsjettert til 163 mill. kroner. Dette vil gi en reduksjon i regnskapsført fond på 31 mill. kroner. Fondets regnskapsførte størrelse ved utgangen av 2023 prognoseres til 60 mill. kroner.

I møte i Omsetningsrådet 20. oktober 2015 (sak 69/15) gjorde Rådet en vurdering av prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder størrelse på de ulike fondene. Konklusjonen når det gjelder fondet for melk var at dette fondet bør være på ca. 50 mill. kroner eller 3–4 måneders forbruk. Et regnskapsført fond på i størrelsesorden 60 mill. kroner ved utgangen av 2023 ansees dermed som tilstrekkelig. I 2023 vil imidlertid 60 mill. kroner ikke være tilstrekkelig til at fondet kan utbetale for løpende kostnader i kalenderåret, når inntekten på 60 mill. kroner i overproduksjonsavgift og 6 mill. kroner i omsetningsavgift (1/12 av 71 mill. kroner) kommer inn i januar 2024. I år hvor store deler av forutsatte inntekter er budsjettert overproduksjonsavgift, som kommer mot slutten av året og innbetales i påfølgende regnskapsår, er det direktoratets vurdering at regnskapsført fond ved slutten av året burde vært høyere enn 60 mill. kroner for at fondet skal ha tilstrekkelig likviditet og for å ta høyde for usikkerheten som ligger i budsjettert overproduksjonsavgift på 60 mill. kr, som en ikke vet fasiten på før i januar 2024. Landbruksdirektoratet vurderer at regnskapsført fond ved utgangen av 2023 burde vært på i størrelsesorden 90 til 100 mill. kroner for at fondet skal være likvid gjennom hele 2023 med de forutsetninger som for øvrig ligger i Tines budsjettforslag. Dette innebærer at inntektene fra omsetningsavgiften burde økes med mellom 30 og 40 mill. kroner sammenlignet med Tines budsjettforslag, dvs. at det i tilfelle vil være behov for en omsetningsavgift på mellom 7 og 8 øre per liter i 2023.

Direktoratet viser i denne sammenheng til omsetningslovens ordlyd vedrørende avgiften:

«§ 5.

Rådet samler og legg til rette det tilfanget som trengst og gjer framlegg um dei tiltak som bør setjast i verk for å fremja dei fyremåla som er nemnde i § 1.

På grunnlag av dette kan Kongen for upp til 1 år um gongen leggja på avgifter ved umsetnaden av kjøtt av storfe, sau, svin, fjørfe og reinsdyr, korn og oljefrø, mjølk, egg, pelsdyrskinn, poteter, grønnsaker, frukt og bær etter dei føresegnene som er nemde nedanfor.»

Budsjettforslaget legger opp til en kostnad for markedsregulering av melk på 163,5 mill. kroner og en inntekt på 132,0 mill. kroner. Produsenten vil ut fra dette ikke bære 2023-kostnaden gjennom den årlige avgiften. Med fondsjusteringer er det normalt noe avvik

mellom inntekter og kostnader, men etter Landbruksdirektoratet vurdering er inntektsbudsjettet satt for lavt når en tar i betraktning at det ligger 60 mill. kroner i budsjettet overproduksjonsavgift i dette, med tilhørende usikkerhet fram til januar 2024.

Siden kostnadene til reguleringen påløper gjennom hele året, innebærer Tines forslag til budsjett at en risikerer at likviditeten i fondet for omsetningsavgift for melk kan bli negativ gjennom 2023. Konsernstyret i Tine innstiller imidlertid på at en slik manglende likviditet kan aksepteres ved at utbetalinger til Tine for løpende regulering utsettes til det er dekning i fondet etter innbetalt overproduksjonsavgift. Etter retningslinjer for melk og melkeprodukter §6 heter det at «Markedsregulator kan renteberegne sitt tilgodehavende. Renteberegningen skjer på basis av månedlige akkumulerte differanser.» Normalt utbetaler direktoratet løpende a konto til Tine for kostnader i markedsreguleringen, jf. samme retningslinje og §6: «Så lenge fondet for markedsregulering av melk har disponible midler skal markedsregulator, på basis av budsjettgrunnlaget for omsetningsavgiften, få overført a konto midler til å dekke de løpende kostnadene med markedsreguleringen. A konto overføringer skal skje i midten av hver måned.» Reguleringskostnadene er sammensatt av kostnader til Tine knyttet til reguleringstiltak og administrasjon samt til «andre» - OFM, Animalia, Norsk Mat og Landbruksdirektoratet. I forelagt budsjett er kostnadene henholdsvis 104 mill. kroner og 59 mill. kroner. Sistnevnte må utbetales i 2023, med siste betaling i oktober. Basert på foreliggende budsjett og nødvendig sikkerhetsmargin innebærer dette at a konto utbetaling til Tines kostnader må stanses fra anslagsvis i september.

Landbruksdirektoratet kan ut fra ovenstående ikke tilrå et budsjett og en omsetningsavgift som innebærer at Omsetningsrådet ikke blir i stand til å utbetale sine løpende forpliktelser gjennom året avgiften er satt for. Landbruksdirektoratet innstiller derfor på en omsetningsavgift på ku- og geitemelk på 7 øre per liter fra 1. januar 2023.

Tabellen under oppsummerer Tines budsjettforslag for 2023, sammenlignet med Tines reviderte budsjett per oktober for 2022 og regnskapene for 2020 og 2021. Mindre avvik kan forekomme da det er benyttet desimalavrundinger i utregningen.

Forslag til budsjett 2023, i 1000 kroner

Melk	Beh. OR	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Tines reviderte budsjett 2022	Forslag budsjett 2023
Fond 1.1		116 847	111 238	124 240	91 654
Omsetningsavgift		456 223	147 679	51 000	71 000
Overprod. avgift		26 451	40 314	55 000	60 000
Renter		731	289		1 000
Ekstraord. inntekter (Statlige midler til oppkjøp av kvote)		174 928			
Sum inntekter		658 333	188 283	106 000	132 000
Markedsregulering		100 006	100 360	72 000	95 000
Faglige tiltak	06.12.2021	12 150	12 126	12 126	12 312
Opplysning	06.12.2021	24 487	24 386	25 000	26 000
Fagsystem melk	06.12.2021	21 953	11 449	0	
Administrasjon	06.12.2021	9 025	8 963	9 130	9 417
Renter	06.12.2021				
Adm. Kvoteordning	06.12.2021	11 140	11 430	11 440	12 000
Adm. Omsetningsrådet	06.12.2021	3 779	3 677	4 000	4 400
KSL Matmerk - Nyt Norge	06.12.2021	2 016	2 040	2 040	2 420
KSL Matmerk - Økologisk	06.12.2021	850	850	850	850
Fin. av oppkjøp av kvote, klageordning med mer		478 537		2 000	1 100
Tap på krav					
Sum utgifter		663 943	175 281	138 586	163 499
Fond melkekvote per 1.1.2021					
Fondsendring		5 610	-13 002	-32 586	-31 499
Fond 31.12		111 238	124 240	91 654	60 155
Omsetningsavgift 1. halvår, øre/liter		30	10	3	5
Omsetningsavgift 2. halvår, øre/liter		30	9	3	5

Saksnr.: 117/22	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift 2023	Saksnr.: 22/76302-2

Beskrivelse

Nortura fremmer forslag til satser for omsetningsavgift på kjøtt og egg, samt maksimalsatser for omsetningsavgift på kjøtt for 2023. Styret i Animalia fremmer forslag til satser for omsetningsavgift på kylling og kalkun.

Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslagene.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 21. oktober 2022
E-post fra Nortura datert 31. oktober 2022
Brev fra Animalia datert 1. november 2022

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Protokollen fra denne saken frigis ved møteslutt.

Vedtak

1. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt fra og med 1. januar 2023 fastsettes til:

Egg	kr 1,00 per kg
Kjøtt av kylling	kr 0,28 per kg
Kjøtt av kalkun	kr 0,28 per kg

2. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av storfe fastsettes til kr 3,50 per kg fra og med 1. januar 2023.
3. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av sau og lam fastsettes til kr 2,50 per kg fra og med 1. januar 2023.
4. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av svin fastsettes til kr 1,50 per kg fra og med 1. januar 2023.

5. Under forutsetning av at Landbruks- og matdepartementet fastsetter maksimalsatser som anbefalt i punkt 2–4, fastsettes satsene for omsetningsavgift på kjøtt for 2023 som følger:

For kjøtt av storfe:

Fra 01.01.2023	kr 1,70 per kg
Fra 27.02.2023	kr 2,70 per kg
Fra 27.03.2023	kr 1,60 per kg
Fra 02.10.2023	kr 3,10 per kg
Fra 13.11.2023	kr 2,30 per kg

For kjøtt av svin:

Fra 01.01.2023	kr 0,90 per kg
----------------	----------------

For kjøtt av lam:

Fra 01.01.2023	kr 1,40 per kg
Fra 31.07.2023	kr 0,40 per kg
Fra 11.09.2023	kr 1,40 per kg

For kjøtt av sau:

Fra 01.01.2023	kr 1,40 per kg
----------------	----------------

For kjøtt av svin gjelder satsen også for purke og råne.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift 2023

Nortura har i brev av 21. oktober 2022 foreslått satser for omsetningsavgift på kjøtt og egg, samt maksimalsatser for omsetningsavgift på kjøtt for 2023. Konsernstyret i Nortura behandlet saken i møte 18. oktober 2022. Animalia har i brev av 1. november 2022 fremmet forslag til satser for omsetningsavgift på kylling og kalkun. Animalias styre behandlet saken i møte 3. oktober 2022.

Markedsbildet 2022, basert på septemberprognosen

Egg

2022 har vært preget av stort overskudd av egg, og det er gjennomført en rekke reguleringstiltak for å håndtere et markedsoverskudd på ca. 3 200 tonn. Beregnet totalt engrossalg av egg til dagligvare og industri er prognosert å gå tilbake med 1,5 prosent fra 2021. Korrigert for førtidsslakting av verpehøner viser prognosen fra september om lag uendrede tilførsler sammenlignet med 2021.

Sau/lam

Prognosen for sau og lam viser god balanse for året sett under ett. Det var ikke småfe på reguleringslager ved inngangen til 2022. Det som ble fryst inn høsten 2021 ble solgt ut før nyttår. Tilførslene av lam prognoseres å bli om lag uendret fra 2021, mens engrossalget ventes å gå ned ti prosent. Det prognoseres innfrysing på 200–300 tonn høsten 2022.

Svin

For året 2022 sett under ett ventes en samlet underdekning på 3 200 tonn etter at importkvotene på fersk og noe frossen gris er tatt inn. Underskuddet ut over importkvotene er dekket opp av import til nedsatt toll. Det ventes en nedgang i tilførslene på nærmere en prosent sammenlignet med 2021, mens salget prognoseres ned med seks prosent. Per uke 42 er det 230 tonn på reguleringslager. Det forventes ikke vesentlig mer innfrysing i år.

Storfe

Prognosen for 2022 viser en økning av tilførslene på tre prosent og en reduksjon i salget på seks prosent. I alle prognosene har det vært prognosert med innfrysing i 2022, men ikke i det omfanget som Nortura nå opplever. Nortura har fått innvilget å øke rammen for innfrysing av storfe til 6 000 tonn for inneværende år, jf. Omsetningsrådets møte 20. oktober 2022, sak 87/22.

Markedsbildet 2023, basert på septemberprognosen

Prognosen fra september bygger på videreføring av gjennomsnittlige engrospriser for andre halvår 2022.

Egg

Prognosen for 2023 viser et overskudd før tiltak på 2 600 tonn. Tilførslene er prognosert å øke med ca. fire prosent, og salget er prognosert til å øke med en prosent i 2023.

Storfe

For 2023 prognoseres det en underdekning på 2 300 tonn storfe. Produksjonen ventes å reduseres med en prosent, mens salget av helslakt prognoseres å gå tilbake med tre prosent sammenlignet med 2022.

Sau/lam

For 2023 er det prognosert et overskudd på om lag 700 tonn samlet for lam og sau, inkludert import fra Island. I tillegg vil det trolig være litt på reguleringslager ved inngangen til året.

Svin

Prognosen viser et overskudd på 600 tonn for året sett under ett. Tilførslene prognoseres å være uendret, mens salget prognoseres ned tre prosent sammenlignet med 2022.

Lager – kjøtt

For sau/lam budsjetteres det med reguleringslager ved inngangen til 2023 som tas ut på nyåret, samt normal innfrysing på høsten.

For storfe budsjetteres det med uttak fra reguleringslageret gjennom første halvår. Det budsjetteres også med innfrysing av storfe i slaktesesongen.

For svin budsjetteres det med noe innfrysing i første og andre tertial.

Behov for midler og forslag til omsetningsavgift*Egg*

For 2022 var det opprinnelig budsjettert med ca. 42 mill. kroner til markedsregulering. I løpet av 2022 har reguleringsbehovet økt og i sak 63/22 behandlet i Omsetningsrådets møte 23. juni 2022 var budsjetttet justert til ca. 67 mill. kroner. De økte kostnadene var knyttet til økt førtidsslakting, billigsalg av egg til eggprodukter og egg til miljøfôr. Avgiftssatsen ble økt fra kr 0,80 per kg til kr 1,50 per kg fra 1. juli 2022.

I løpet av andre halvår 2022 har det påløpt ytterligere reguleringskostnader ved ekstra kampanje i regi av Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) og ytterligere omdisponering til miljøfôr. Kampanjen ved OEK har en ramme på 3,0 mill. kroner, men Nortura har nå prognosert at kostnaden ved tiltaket vil komme på ca. 2,4 mill. kroner. For miljøfôr er det lagt til grunn 550 tonn egg. Ved inngangen til 2023 estimeres fondet for omsetningsavgiften til ca. 25,4 mill. kroner. Nortura vurderer behovet for førtidsslakting i 2023 til å medføre en kostnad på 5,6 mill. kroner. Det nye tiltaket «opphold i eggproduksjon» er budsjettert med 11,2 mill. kroner. Med en omsetningsavgift på kr 1,00 per kg vil fondet økes til om lag 26,9 mill. kroner i løpet av 2023. Nortura vurderer at dette gir tilstrekkelig sikkerhet.

Budsjettforslag reguleringskostnader egg 2023 sammenlignet med prognose for 2022 og regnskap fra tidligere år

Reguleringskostnader, egg	2019	2020	2021	2022	2023
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Prognose (kr)	Budsjettforslag (kr)
Pristap/gevinst	68 000	- 237 000	- 170 000		
Supplering, lagring	1 150 000	1 863 000	1 628 000	2 000 000	2 000 000
Spesialmarkeder	1 652 000	1 003 000	1 843 000	2 000 000	2 000 000
Førtidsslakting	6 190 000	6 467 000	4 605 000	25 840 000	5 600 000
Priskompensasjon	16 574 000	17 261 000	22 002 000	22 000 000	23 000 000
Adm.	4 628 000	4 780 000	4 420 000	5 041 000	5 736 000
Korrigerig, rente		103 000	64 000		
Overskuddsegg til før		11 553 000		11 050 000	
Billigsalg av egg / veldedighet		257 000		3 200 000	
Midlertidig opphold i eggproduksjon					11 200 000
Sum avsetningstiltak	30 262 000	43 050 000	34 393 000	71 131 000	49 536 000

Tallene er avrundet til hele tusen. Det er noen mindre avvik sammenlignet med Norturas søknad grunnet oppdaterte budsjettall.

Samlet budsjettforslag markedsregulering egg 2023 sammenlignet med prognose for 2022 og regnskap fra tidligere år

Markedsregulering egg, samlet	2019	2020	2021	2022	2023
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Prognose (kr)	Budsjettforslag (kr)
Avsetningstiltak	30 262 000	43 050 000	34 393 000	71 131 000	49 536 000
Faglige tiltak	4 319 000	4 264 000	4 322 000	4 276 000	4 486 000
-Ekstrabevilgning				700 000	700 000
-Forsøkshus	1 477 000	1 477 000	1 477 000	1 477 000	1 477 000
OEK	12 800 000	12 785 000	11 881 000	12 700 000	12 700 000
OEK ekstra kampanje				2 400 000	
Adm. Omsetn.Råd	3 409 000	3 329 000	3 241 000	3 300 000	3 300 000
Økologisk	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Nyt Norge	240 000	237 000	240 000	240 000	285 000
Totalt behov egg	52 607 000	65 242 000	55 654 000	96 324 000	72 584 000

Tallene er avrundet til hele tusen. Det er noen mindre avvik sammenlignet med Norturas søknad grunnet oppdaterte budsjettall.

Oversikt over fondet for egg sammenlignet med budsjettforslaget for 2023, prognose for 2021 og regnskap fra tidligere år

Fondet for egg	2019	2020	2021	2022	2023
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Prognose (kr)	Budsjettforslag (kr)
Fond 01.01	37 544 000	40 740 000	35 114 000	35 138 000	25 379 000
Inngang	54 740 000	59 083 000	58 053 000	86 365 000	73 800 000
Renter	1 060 000	533 000	133 000	200 000	300 000
Sum	93 344 000	100 356 000	93 300 000	121 703 000	99 479 000
Forbruk	52 607 000	65 242 000	55 654 000	96 324 000	72 584 000
Tap på fordringer			2 508 000		
Fond 31.12	40 737 000	35 114 000	35 138 000	25 379 000	26 895 000
Endring	3 193 000 -	5 623 000	24 000 -	9 759 000	1 516 000

Tallene er avrundet til hele tusen.

Det er noen mindre avvik sammenlignet med Norturas søknad grunnet oppdaterte budsjettall.

Kjøtt (storfe, svin, sau og lam)

Fondets størrelse ved inngangen til 2023 er beregnet å være på om lag 240 mill. kroner. Det er 13 mill. kroner mindre enn forutsatt da budsjettet ble justert for behandling i Omsetningsrådets møte 23. juni 2022, sak 63/22, og differansen skyldes i hovedsak større innfrysing av storfe nå i høst.

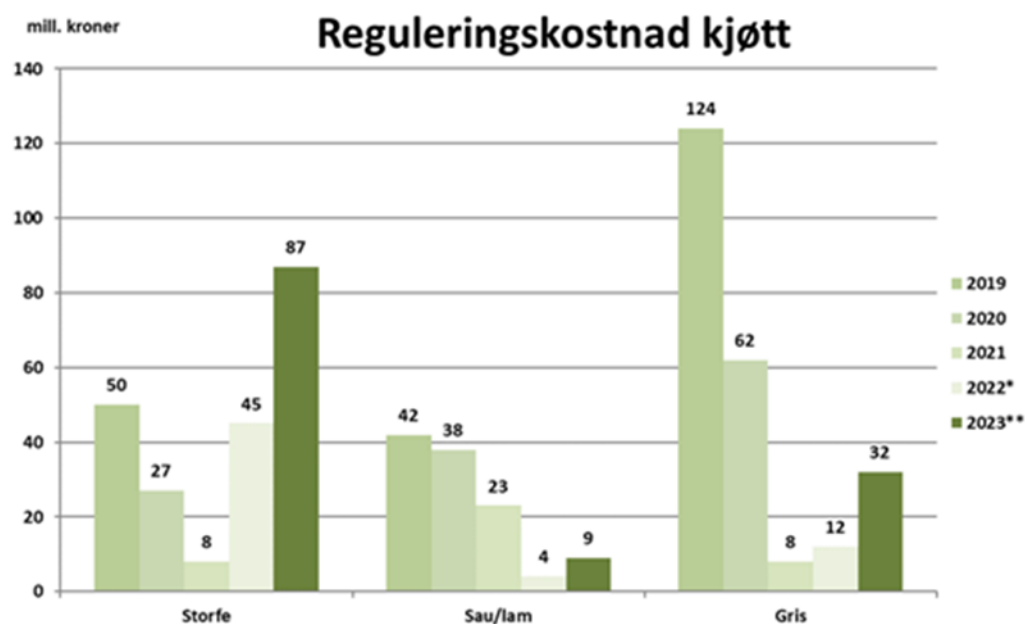
Med bakgrunn i prognose er reguleringskostnadene i 2023 beregnet til 128 mill. kroner, som er en økning på 67 mill. kroner sammenlignet med 2022. Det forventes høyere kostnader både for svin, storfe og småfe sammenlignet med 2022. Økningen er størst for storfe, noe som har sammenheng med det store lageret som bygges opp nå i høst og som genererer mye kostnader neste år. Frysefradrag og lagerleie er de største postene. For svin skyldes økningen at det forventes mer overskudd og innfrysing neste år sammenlignet med i år. Generelle prisøkninger på strøm, transport etc. bidrar også til at kostnadene øker.

Reguleringskostnader kjøtt – prognose for 2022 og budsjett for 2023

	Prognose 2022 (kr)	Budsjett 2023 (kr)
Innfrysing/svinn	22 000 000	15 000 000
Lagerkostnader	8 000 000	36 000 000
Frakter	7 000 000	9 000 000
Frysefradrag	5 000 000	47 000 000
Adm./pallehold/renter	18 000 000	21 000 000
Prisgevinst	1 000 000	
Totalt	61 000 000	128 000 000

Kostnadene på 128 mill. kroner i 2023 fordeler seg med anslagsvis 87 mill. kroner på storfe, 9 mill. kroner på sau/lam og 32 mill. kroner på svin.

Figuren under viser utviklingen i reguleringskostnader for henholdsvis storfe, svin og sau/lam fra 2019, med estimert kostnad for 2022 og prognose for 2023.

Kostnader til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt fra firbeinte er på til sammen 147 mill. kroner og er hentet fra budsjettforslagene fra Animalia og Opplysningskontoret for egg og kjøtt.

Utvikling av fondet for kjøtt fra 2019. Tallene for 2022 er prognose, mens tallene for 2023 er Norturas budsjettforslag.

		Regnskap			Prognose	Budsjett
		2019	2020	2021	2022	2023
Fond 01.01.		274 568 000	311 404 000	293 797 000	283 860 000	240 000 000
Omsetningsavgift		382 474 000	241 008 000	170 214 000	163 500 000	292 000 000
Renteinntgang fondet		5 798 000	3 818 000	1 206 000	2 000 000	4 000 000
Annet			5 507 000	-1 086 000		
Sum inntekter		388 272 000	250 333 000	170 334 000	165 500 000	296 000 000
Administrasjon org.	Eget vedtak	13 497 000	15 367 000	15 054 000	17 000 000	17 700 000
Markedsregulering		201 241 000	112 264 000	24 130 000	44 000 000	110 000 000
Faglig tiltak/opplysning	Eget vedtak	133 430 000	136 980 000	137 857 000	145 500 000	147 000 000
Sekretariatet (adm)	Eget vedtak	3 268 000	3 329 000	3 230 000	3 300 000	3 300 000
Annet						
Sum utgifter		351 436 000	267 940 000	180 271 000	209 800 000	278 000 000
Fondsending		36 836 000	-17 607 000	-9 937 000	-44 300 000	18 000 000
Fond 31.12.		311 404 000	293 797 000	283 860 000	239 560 000	258 000 000
Tallene i tabellen er avrundet til hele tusen						

Forslaget gir en utgående reserve på om lag 258 mill. kroner i 2023. Det betyr at fondet økes med om lag 18 mill. kroner i løpet av året og vil være på det anbefalte nivå på fondet vedtatt i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015, sak 69/15.

Fjørfekjøtt (kylling og kalkun)

I henhold til avtale mellom Nortura og KLF skal styret i Animalia fremme forslag til omsetningsavgift på fjørfekjøtt direkte til Omsetningsrådet. For disse sektorene er det fra 2007 ikke lenger markedsregulering, og omsetningsavgiften skal kun dekke kostnadene ved faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, samt administrasjon.

Budsjettrammer 2023 foreslått av Animalias styre og Bransjestyret

	Beløp (kr)
OEK	17 000 000
Animalia	9 882 000
Sum	26 882 000
Matmerk, økologisk	175 000
Matmerk, Nyt Norge	498 750
OR administrasjon *	590 000
Forsøkshus fjørfe	2 216 000
Sum kostnader	30 361 750
*Anslag basert på budsjett 2022	

I tabellen over er det ikke tatt hensyn til en budsjettpost på 0,7 mill. kroner som tidligere er satt av i tilfelle fugleinfluenza eller annen akutt sykdom. I tillegg er det kalkulert en renteinngang til fondet på 100 000 kroner.

I inneværende års budsjett ble produksjonen av fjørfekjøtt anslått til 111 500 kylling og kalkun, men nå ser det ut som produksjonen vil ende på ca. 112 800 tonn. Animalia skriver at det er betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen fremover, men de anslår at produksjonen i 2023 vil reduseres med ca. 3 prosent for kylling og øke med 5 prosent for kalkun. Dersom produksjonen blir på 110 500 tonn, en reduksjon på 2 prosent fra 2022, blir kostnadene ved faglige tiltak og opplysningsvirksomhet inkludert aktivitet utført av Stiftelsen Norsk Mat, Fjørforsk og kostnader til Omsetningsrådet med sekretariat på 27,5 øre per kg i 2023. For 2022 ble tilsvarende beregning anslått til 25,9 øre per kg.

Omsetningsavgiften i 2022 er på 28 øre per kg. Med denne satsen var forventningen ved fastsettelsen av avgiften for 2022 at størrelsen på fondet skulle øke med 1,8 mill. kroner fra 20,2 mill. kroner ved inngangen av 2022 til ca. 22,0 mill. kroner ved utgangen av året. Det er da forutsatt at et beløp på 700 000 kroner til faglig tiltak beredskap, til bruk ved f.eks. utbrudd av fugleinfluenza, blir benyttet. Disse kostnadene ser ikke ut til å påløpe i 2022. Inngående fond for 2022 endte på 20,6 mill. kroner, som var noe høyere enn hva som var forventet. Dersom produksjonskvantumet for året blir som anslått nå på 112 800 tonn, vil fondets størrelse ved utgangen av 2022 bli på ca. 23,9 mill. kroner, som er 3,3 mill. kroner høyere enn ved inngangen av året.

Ut ifra prognosen vil 1 øre per kg i omsetningsavgift utgjøre 1,1 mill. kroner.

Med de foreliggende forslagene til budsjetter for fag- og opplysningstiltak inkludert midler til faglige tiltak beredskap blir budsjetterte kostnader totalt 31,0 mill. kroner. Med det anslåtte produksjonskvantumet for kylling og kalkun vil kostnadene i 2023 tilsvare 28,1 øre per kg. Med uendret sats for omsetningsavgiften på 28 øre per kg vil innbetalingen til fondet bli på ca. 30,9 mill. kroner og fondet vil forbli omtrent uendret.

Endringer i budsjettet og usikkerhet knyttet til produksjonskvantumet i 2023 vil ha direkte virkning på utviklingen av fondet. En reduksjon med f.eks. tre prosent i produksjon vil gi 0,93 mill. kroner i redusert innbetaling fra omsetningsavgiften.

Omsetningsrådet vedtok i 2015, jf. sak 69/15, at anbefalt nivå for fjørfefondet er 20 mill. kroner. De siste årene har fondet vært betydelig lavere, og helt nede i 12 mill. kroner. Dette er gjort ved å holde avgiften uendret på et så lavt nivå at fondet er redusert, av hensyn til den anstrengte økonomien som har vært i fjørfeproduksjonen.

Animalia har erfart at forbruk og produksjonskvantum svinger fort, og at det er betydelig ressursbehov til de felles fag- og opplysningstjenestene. Fondet er nå på ønsket nivå, og prognose og budsjett viser at dette vil holdes stabilt med de gitte forutsetningene. Selv om en fondsstørrelse på dagens nivå ikke er veldig stor for å kunne gi en viss buffer mot uforutsette hendelser og det er markedsmessig usikkerhet knyttet til blant annet forbrukernes fokus på dyrevelferd og mattrygghet, mener Animalia det ikke er noe som taler for å øke satsen nå.

Ut fra en samlet vurdering foreslås styret i Animalia å holde omsetningsavgiften på 28 øre per kg. Med de gitte forutsetningene vil fondet da forbli omtrent uendret på 23,9 mill. kroner.

Markedsregulators forslag til satser for omsetningsavgiften

Prognosen for 2022 gir et fond ved inngangen til 2023 på om lag 25,4 mill. kroner for egg og 240,0 mill. kroner for kjøtt.

Nortura foreslår å beholde maksimalsatsene for kjøtt av svin og sau/lam på henholdsvis kr 1,50 per kg og kr 2,50 per kg i 2023. For storfe foreslås en økning på 1,00 kroner fra kr 2,50 per kg i 2022 til kr 3,50 per kg i 2023.

Norturas forslag til omsetningsavgifter i 2023, inkludert maksimalsatser i kr per kg. Forslag til satser for kylling og kalkun er fremmet av Animalia.

	Maks sats	01.01.2023	27.02.2023	27.03.2023	31.07.2023	11.09.2023	02.10.2023	13.11.2023
Egg		1,00						
Kylling		0,28						
Kalkun		0,28						
Storfe	3,50	1,70	2,70	1,60			3,10	2,30
Lam	2,50	1,40			0,40	1,40		
Sau	2,50	1,40						
Svin	1,50	0,90						

Forslaget fra Nortura gir et utgående fond i 2023 på om lag 26,9 mill. kroner for egg og om lag 258,0 mill. kroner for kjøtt.

Omsetningsavgiften på kjøtt har et felles fond, men satsene for omsetningsavgiften settes individuelt ut fra behovet for midler for å dekke kostnader knyttet til det enkelte dyreslaget. Målet er at hvert dyreslag skal bære sine kostnader. Reguleringskostnadene baserer seg på prognosen, og dersom markedssituasjonen endrer seg gjennom året kan kostnadene bli høyere eller lavere enn budsjettet og det kan oppstå et avvik mellom avgiften som er betalt inn for et dyreslag og det faktiske forbruket. Dette tas det hensyn til ved fastsetting av satsene. Nortura mener at forslaget til satser for kjøtt gir god balanse for alle dyreslag i forhold til andel av kostnadene når en ser det over flere år.

De foreslåtte satsene for storfe og lam, med variasjon gjennom året, er begrunnet i ønsket om å styre mest mulig av slaktingen til underskuddsperioder. I satsene for storfe er det i tillegg lagt inn avgiftsøkning i forbindelse med telledatoer 1. mars og 1. oktober, for å motvirke ubalanse i markedet ved at mange venter med å slakte til etter disse datoene. For

sau foreslås det å la satsen være uendret gjennom året.

Trekkrettighet

Nortura viser til sak 91/22 i Omsetningsrådets møte 27. oktober 2022 når det gjelder størrelsen på trekkrettigheten. Den ble da vedtatt av rådet til 250 mill. kroner.

Landbruksdirektoratets vurdering

Egg

I etterkant av levering av søknad har Nortura i e-post av 31. oktober 2022 sendt et oppdatert budsjett for egg med justerte kostnader. Det oppdaterte budsjettet er lagt til grunn i innstillingen.

Den foreslåtte satsen på kr 1,0 per kg egg medfører at fondet i 2023 økes med ca. 1,5 mill. kroner til 26,9 mill. kroner. I 2022 antas det at fondet reduseres med 9,8 mill. kroner til 25,4 mill. kroner. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015 ble det vedtatt at anbefalt nivå for eggfondet er 30,0 mill. kroner.

Reguleringskostnadene har blitt betydelig høyere enn opprinnelig budsjettet i 2022, og dette medfører at fondet reduseres betraktelig. Ved revideringen av omsetningsavgiften i Omsetningsrådets møte 23. juni 2022 sak 63/22 ble det tatt høyde for ekstra kostnader knyttet til billigsalg, miljøfôr og førtidsslaktning. I andre halvår 2022 har det imidlertid påløpt ytterligere kostnader ved ekstra kampanje i OEK og mer egg til miljøfôr, som vedtatt i Omsetningsrådet 21. september 2022. Noen av kostnadene ved opphold i eggproduksjon vil også påløpe i 2022. Det gjelder imidlertid kun én produsent, og disse kostnadene er budsjettet i 2023.

Priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg er budsjettet til 22,0 mill. kroner i 2022 og 23,0 mill. kroner i 2023. Regnskapet for 2021 er på 22,0 mill. kroner. I 2022 har satsen økt i begge halvår. Landbruksdirektoratet har mottatt søknadene for til og med oktober i 2022. For perioden januar til oktober 2022 er det utbetalt 20,6 mill. kroner. Det er derfor sannsynlig at tiltaket vil gå over budsjettet sum på 22,0 mill. kroner, og i så tilfelle vil utgående fond for 2022 reduseres tilsvarende.

Ekstrabevilgning på 700 000 kroner til mulig sykdomsbekjempelse har ikke blitt brukt de siste årene. Det siste året har det imidlertid vært påvist både høypatogen fugleinfluenza og Newcastle Disease i fjørfebesetninger i Rogaland. Landbruksdirektoratet mener at beløpet kan stå i budsjettet uten at det er med i vurderingen av størrelsen på omsetningsavgiften. Det må likevel være penger på fondet for at det skal kunne utbetales penger til aktiviteter.

Forslag til budsjett medfører at fondet er noe under anbefalt nivå både ved utgangen av 2022 og 2023. Det er også sannsynlig at kostnadene ved skillevirksomhet vil gå noe over budsjett. Nortura vurderer imidlertid at forslaget gir tilstrekkelig sikkerhet. Landbruksdirektoratet viser til at det hvert år gjøres en halvårsvurdering av behovet for endring av avgiften i Omsetningsrådets møte i juni. I særlige situasjoner er det også mulighet for å endre avgiften på andre tidspunkt enn fra 1. januar og 1. juli. På grunnlag av dette innstiller direktoratet på markedsregulators forslag til sats for egg på kr 1,00 per kg egg.

Kjøtt

Norturas forslag for omsetningsavgift på kjøtt gjennom 2023 og budsjettforslag innebærer at fondet ved utgangen av året vil ligge på ca. 258,0 mill. kroner. Dette gir en økning av fondet på ca. 18,0 mill. kroner fra 2022. I 2022 antas det at fondet reduseres med ca. 44,3 mill. kroner til 239,6 mill. kroner. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015 ble det vedtatt at anbefalt nivå for kjøttfondet er 250,0 mill. kroner.

Reguleringskostnadene i 2022 har økt siden revideringen av budsjettet i Omsetningsrådets møte 23. juni 2022, sak 63/22. Økningen er særlig knyttet til innfrysing og lagerkostnader. Dette medfører at fondet ved utgangen av året er budsjettet noe under anbefalt nivå. Nortura forventer høyere reguleringskostnader både for storfe, småfe og svin til neste år. Den største økningen er på storfe grunnet økt reguleringslagring. Med foreslåtte satser for omsetningsavgift vil imidlertid fondet øke til noe over anbefalt nivå i løpet av 2023.

I budsjettet er det ikke tatt høyde for Omsetningsrådets driftskostnader. Disse er budsjettet til ca. 0,4 mill. kroner for 2022 og 2023. Korrigert for disse kostnadene vil imidlertid fondet fortsatt være noe over anbefalt nivå.

Landbruksdirektoratet innstiller på markedsregulators forslag til satser i 2023 på svin, storfe, sau og lam. Som nevnt over er det også løpende muligheter for revisjon av satsene ved behov.

Maksimalsatser på kjøtt

Maksimalsatsene er foreslått med bakgrunn i forslag om satser for omsetningsavgift. Forslaget innebærer ingen endring for svin, sau og lam. Det foreslås en økning på kr 1,00 per kg for storfe. Landbruksdirektoratet mener at de foreslåtte maksimalsatsene gir tilstrekkelig rom for eventuelle høyere reguleringskostnader gitt de forutsetningene som ligger.

Trekkrettighet

Størrelsen på trekkrettigheten ble behandlet i Omsetningsrådets møte 27. oktober 2022, sak 91/22. Landbruksdirektoratet viser til saken og har ingen øvrige merknader.

Fjørfekjøtt (kylling og kalkun)

Den foreslåtte uendrede satsen på kr 0,28 per kg medfører at fondet i 2023 etter budsjett vil forbli omtrent uendret sammenlignet med 2022 på 23,9 mill. kroner. I 2022 er det prognosert en økning på ca. 3,3 mill. kroner. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015 ble det vedtatt at ønsket nivå for fjørfefondet er 20,0 mill. kroner.

Ekstrabevilgning på 700 000 kroner til mulig sykdomsbekjempelse har ikke blitt brukt de siste årene. Det siste året har det imidlertid vært påvist både høypatogen fugleinfluenza og Newcastle Disease i fjørfebesetninger i Rogaland. Landbruksdirektoratet mener at beløpet kan stå i budsjettet uten at det er med i vurderingen av størrelsen på omsetningsavgiften. Det må likevel være penger på fondet for at det skal kunne utbetales penger til aktiviteter.

Siden fjørfekjøttsektoren ikke har avsetningstiltak, er utgiftene mer forutsigbare enn for andre sektorer. Foreslått budsjett gir en utgående balanse for 2023 som gjør at fondet er litt over anbefalt nivå på 20,0 mill. kroner. Animalias vurdering er at en fondsstørrelse på dagens nivå ikke er veldig stor for å kunne gi en buffer mot uforutsette hendelser og at det er markedsmessig usikkerhet knyttet til blant annet forbrukernes fokus på dyrevelferd og mattrygghet, men at det ikke er noe som taler for å øke satsen nå. Landbruksdirektoratet innstiller på styret i Animalias forslag om å videreføre satsen for fjørfekjøtt på kr 0,28 per kg i 2023.

Konklusjon

Omsetningsavgiftene, med unntak av korn, revideres fast på halvårlig basis. Landbruksdirektoratet innstiller på forelagt forslag og vurderer det som tilstrekkelig at eventuelle avvik fra budsjett kan tas hensyn til i den halvårlige revisjonen. Landbruksdirektoratet støtter markedsregulators og styret i Animalias forslag til omsetningsavgift for kjøtt, egg og fjørfekjøtt.

Saksnr.: 118/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2022	Tittel: Delegerte saker - Rapportering til Omsetningsrådet i møte 9. desember 2022	Saksnr.: 22/44941-3

Beskrivelse

Som et ledd i å effektivisere arbeidet delegerte Omsetningsrådet i sak 49/10 vedtaksmyndighet i noen saker av ikke-prinsipiell karakter til Statens landbruksforvaltning, slik det er gitt adgang til etter de endringer i omsetningsloven som trådte i kraft 1. januar 2010. Fullmakten ble videreført til Landbruksdirektoratet fra 01.07.2014, jf. vedtak i sak 51/14. Omsetningsrådet vedtok 22. juni 2020 Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet 22. juni 2020.

Hjemmel

Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet av 22. juni 2020, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 3 siste ledd.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Oversikten over delegerte saker avgjort av Landbruksdirektoratet tas til orientering.

Delegerte saker - Rapportering til Omsetningsrådet i møte 9. desember 2022

Oversikt over delegerte saker til møtet 9. desember 2022.

Sak	Arkivnr.	Tittel									
21/22	21/51451-11	<p>Egg – Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for januar og februar 2022 – Nortura SA</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i januar og februar 2022, og utbetaler 3 012 227,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 2 271 853,00</td> <td>(186 830 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 740 374,00</td> <td>(60 886 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 3 012 227,00</td> <td>(247 716 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 2 271 853,00	(186 830 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 740 374,00	(60 886 kg)	Totalt	kr 3 012 227,00	(247 716 kg)
Salg av eggehvite	kr 2 271 853,00	(186 830 kg)									
Eggehvite til standardisering	kr 740 374,00	(60 886 kg)									
Totalt	kr 3 012 227,00	(247 716 kg)									
22/22	21/51451-30	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mars og april 2022 - Nortura SA</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mars og april 2022, og utbetaler 3 128 549,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 2 823 467,00</td> <td>(232 193 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 305 082,00</td> <td>(25 089 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 3 128 549,00</td> <td>(257 282 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 2 823 467,00	(232 193 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 305 082,00	(25 089 kg)	Totalt	kr 3 128 549,00	(257 282 kg)
Salg av eggehvite	kr 2 823 467,00	(232 193 kg)									
Eggehvite til standardisering	kr 305 082,00	(25 089 kg)									
Totalt	kr 3 128 549,00	(257 282 kg)									
23/22	21/51451-47	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mai og juni 2022 - Nortura SA</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mai og juni 2022, og utbetaler 3 678 522,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 3 199 503,00</td> <td>(263 117 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 479 019,00</td> <td>(39 393 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 3 678 522,00</td> <td>(302 510 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 3 199 503,00	(263 117 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 479 019,00	(39 393 kg)	Totalt	kr 3 678 522,00	(302 510 kg)
Salg av eggehvite	kr 3 199 503,00	(263 117 kg)									
Eggehvite til standardisering	kr 479 019,00	(39 393 kg)									
Totalt	kr 3 678 522,00	(302 510 kg)									
24/22	21/51451-53	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for juli og august 2022 - Nortura SA</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i juli og august 2022, og utbetaler 4 169 246,00 kroner til Nortura SA fra fondet for</p>									

		<p>omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 3 681 866,00</td> <td>(272 933 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 487 380,00</td> <td>(36 129 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 4 169 246,00</td> <td>(309 062 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 3 681 866,00	(272 933 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 487 380,00	(36 129 kg)	Totalt	kr 4 169 246,00	(309 062 kg)
Salg av eggehvite	kr 3 681 866,00	(272 933 kg)									
Eggehvite til standardisering	kr 487 380,00	(36 129 kg)									
Totalt	kr 4 169 246,00	(309 062 kg)									
25/22	21/51452-73	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for september og oktober 2022 - Nortura SA</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i september og oktober 2022, og utbetaler 3 685 023,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 3 100 312,00</td> <td>(229 823 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 584 711,00</td> <td>(43 344 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 3 685 023,00</td> <td>(273 167 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 3 100 312,00	(229 823 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 584 711,00	(43 344 kg)	Totalt	kr 3 685 023,00	(273 167 kg)
Salg av eggehvite	kr 3 100 312,00	(229 823 kg)									
Eggehvite til standardisering	kr 584 711,00	(43 344 kg)									
Totalt	kr 3 685 023,00	(273 167 kg)									
26/22	21/51451-12	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for januar og februar 2022 - Dava Foods Norway AS</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i januar og februar 2022, og utbetaler 816 154,88 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 816 154,88</td> <td>(67 118 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 816 154,88	(67 118 kg)						
Salg av eggehvite	kr 816 154,88	(67 118 kg)									
27/22	21/51451-29	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mars og april 2022 - Dava Foods Norway AS</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mars og april 2022, og utbetaler 464 122,88 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 464 122,88</td> <td>(38 168 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 464 122,88	(38 168 kg)						
Salg av eggehvite	kr 464 122,88	(38 168 kg)									
28/22	21/51451-41	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mai og juni 2022 - Dava Foods Norway AS</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mai og juni 2022, og utbetaler 775 832,32 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p>									

